

1. og 2. november 1941.
LONDON - NYTT.

757

Mappe 9

Nr. 47.

Terbovens tale IV V. Avslutning.

Det byr mig ikke bare personlig imot, men jeg holder det også ut fra saklige grunner for malplasert å pålegge innskrenkninger i befolkningens upolitiske forbunds- og foreningsmøsige virksomhet, når ikke viktigere synspunkter tvingende forlanger dem. Men den selvinnlysende forutsetning for denne min innstilling var og er at forbundene og foreningene såvel som deres organer beflitter sig på en i enhver henseende loyal holdning. De, mine herrer, har ved undertegnelsen av henvendelsen bevist, at dere ikke var villig eller i stand til å fylle denne forutsetningen. Dere har derved selv gitt foranledningen til, at den av meg til nå utøvte tilbakeholdenhets overfor forbundene til en viss bestemt del blir oppgitt. I denne hensikt har jeg igår gitt min tilslutning til et lovutkast, som skaper de nødvendige rettslige forutsetninger herfor.

Konsekvensene av denne lov, det må jeg fra denne plass uttrykkelig betone, vil bare melle sig for de organisasjoner som har undertegnet henvendelsen. Derimot er det ingen foranledning til for mig til å endre min hittidige holdning overfor alle de øvrige forbund, som hittil har forholdt sig korrekt. Herr statsråd Hagelin vil etterpå gjøre dere bekjent med forordningens ordlyd, såvel som med de konsekvenser som den vil trekke etter sig for deres organisasjoner.

Når jeg har sett bort fra personlige forholdsregler mot dere, og jeg hvad saken angår, i det vesentlige har nøyet mig med en skjerpet kontroll, så er det fordi jeg i dere nærmest en nærbar medløpere, som har latt sig overtale eller rive med til en, riktignok utålelig, politisk demonstrasjon. Men så meget mer tør jeg forlange av dere personlig og av deres organisasjoner for fremtiden, at grensen for løyalt og upolitisk saklig arbeid ikke mere blir overskredet.

Mine herrer: Jeg er ikke nordmann, som for eksempel herr Nygaardsvold, som ved Englands hjelp setter alt inn på å utlevere sitt eget folk til sult og kulde. Jeg kunde altså med en viss rett stille mig på det standpunktet: Jeg representerer og sikrer tyske interesser, nå får nordmennene se til hvordan de kan bli ferdige.

Hvilke følger en slik innstilling ville ha for det norske folk skal vel ikke være tvilsomt. Men jeg er nasjonalsosialist og germaner og streber derfor selvfølgelig etter, med alle til rådighet stående midler å hjelpe det norske folk, for sammen, med alle midler å holde vanskelighetene og nøden fra livet og overvinde dem.

Dette er et arbeid som slett ikke har noe med politikk å gjøre, men snarere er enkel menneskeplikt. Desto mer innlysende er det derfor også for mig, at enhver nordmann tar del i dette arbeid som gjelder hans eget folks velferd om han ikke i alle anstendiges og sosialt tenkendes øine vil stå som et i like høy grad foraktelig menneske som mann.

Spre avisen mest mulig ut blandt norske. Og hjelp til å avlive alle falske rykter som for det meste fabrikeres i Kulturdepartementet. Avisen kommer hver dag, og det er meningen at alle, uansett økonomiske stilling, skal få nyhetene hver dag, og derfor må være bedrestillede lesere sammen påta sig utgiftene ved utgivelsen.

Dagens sammendrag: Den russiske motangrep har stanset den tyske offensiven mot Moskva på alle punkter, fra Kalinin i nord til Tula i syd. De tyske kurerne som har litt de største tap er enheter fra Baden, Rhinland, Brandenburg og Østpreussen. Tyskerne hevder å ha tatt Simferopol, 75 km nordøst for Sebastopol. Det var kraftige tyske bombeangrep mot Sebastopol og Kerk igår. Det pågår heftige kamper i nærheten av Rostow og Russene har sprengt demningen i elva.

Moskvas forsvarere har satt stopper for tre tyske framsæt fra Kalinin til Tula. De meldinger som igår kom inn til Stalins hovedkvarter gikk alle ut på det samme, nemlig at russene foretok motangrep og tyskerne var over alt stanset. Etter en kort stillstand har de tyske tap igjen vært kolosale de siste døgn. Den 55. infanteridivisjon har litt store tap ved Charkow, den 3. motordivisjon, den 34. infanteridivisjon, den 258. infanteridivisjon fra Preusen, 77. og 78. regiment av 26. infanteridivisjon fra København og flere andre divisjoner er enten fullstendig ødelagt eller har hatt et tap på over 50 %. Fanger fra 258. infanteridivisjon og 3. motordivisjon forteller om fryktelige lidelser på grunn av kulden. De forteller også at det bare er SS divisjoner som hittil har fått utlevert ulltepper og vinterfrakker. Moskvakringkasteren melder idag at man må gå ut fra at Hitler de nærmeste dage vil kaste inn nye styrker i kampene ved Moskva.

Stillingen en måned etter at offensiven mot Moskva begynte er altså at tyskerne holdes ved Moskva, men har inntatt Simferopol på Krim, og er på vei mot Sebastopol som ligger 75 km. borte. Nordøst for det Asovske hav yter russene voldsom motstand. I Leningrad-avsnittet har russene initiativet om i Briansklokkmen fortsetter russene motstanden med styrker som man for lengst trodde var utslettet.

Tross dårlig vær angrep store britiske bombestyrker Kiel og andre steder i nord og vest Tyskland. Videre ble dokkene og havnene i Brest Le Havre og St. Nazaire angrepet. 4 britiske fly savnes. 5 tyske fly ble skutt ned over England i natt og London hadde sin første flyalarm på over 3 mnd. Døg ble ingen bomber kastet over hovedstaden. Mersey-siden ble bombet, men skaden var minimal og ofrene få.

Marineminister Knox uttalte igår at Amerika skal være med i kampen til siste slutt.

Stillingen for Tyskland er altså etter at vinterkrigen er begynt at det har Italia som en møllesten om halsen, Japan som en meget usikker og upålitelig våpenbror, forøvrig omgitt av fiender på alle kanter, og stadig på vekt mot oppstand i de okkuperte land.

Den 25. september holdt fylkesleder Smith i Grimstad en tale på NS-jubileumsfest hvor han blandt annet sa at det så lovende ut for NS til å begynne med, men ut over vinteren kom reaksjonen, da engelskmennene hadde litt framgang i Afrika. Værst ble det da tyskerne vendte seg mot Russland, da mistet jøssingene fullstendig hodet, og om kampen er svært nå, så er det bare en svak begynnelse. Smith sa videre at man vel synes nå, så er det bare en slik tale idag som skulle være en festdag, det var merkelig han holdt en slik tale idag som skulle være en festdag, men han syntes det et alvårsord var påkrevet og man måtte se sannheten i øynene.

London meddelte i kveld at det var uro innen NS og at det var en sterk opposisjon mot Orvar Sæther. Dette har vi tidligere meddelt her i avisens.

Stockholm melder i kveld at på et avsnitt i Russland ble en tysk infanteridivisjon ødelagt igår, og på et annet sted ble 16 tanks og lastebiler ødelagt. På den Karelske fronten pågår heftige guerillakamper. Helsingfors hadde idag en halv times luftalarm. Et tysk kurerfly nedslandet idag i Vermeland, men både fly og besetningen er god behold.

Maskinproduksjonen i Amerika de første 9 måneder i år er gått opp med 88 %. Amerikanerne bygger nå et handelsskip pr. dag, og amunisjonsproduksjonen er lødoblet. Sicilia ble bombet igår.

Nr. 48.

3. november 1941.

758

LOKALNYTT: Redaksjonen er blitt absolutt tilhenger av Darwins teori etter å ha sett Hirdmønstringen igår, hvor vi oppdaget et utall "missing link" (manglerende mellomledd). Hirden demonstrerte etter sitt kollektive mot ved å holde dæfileringen så nær slaktehuset.

Tekniske vanskeligheter er årsaken til at avisen ikke utkom igår.

--- ooo ---

For noen dage siden holdt kommandørkaptein Riiser-Larsen en tale fra London, som vi ikke har kunnet nevne før grunnet plassmangel. Han avlivet bl.a. en del av de rykter som tyskerne har satt ut om ham og sa at han ikke kom til Oslo den 9. april ifjord, men den 8. april, og ikke med tysk fly, men med norsk, og han hadde ikke tysk tillatelse til å reise som påstått, men stakk ganske enkelt av som så mange andre. Hans eneste forhandlinger med tyskerne var i anledning av at han avskjediget Ch. Hellesen. Ryktene om at Svalbard var forsvart bort betegnet han som sludder. Det er en del av Norge og kan ikke gis bort. Dette er anerkjent også av russerne. Kommandørkapteinen behandlet også den stram av legner som tyskerne kommer med og nevnte i en forbindelse den fantastiske tyske påstand om senkningen av 640.000 ton alliert tonnasje som tyskerne nylig har hevdet. Han sa at da man godt kan lyve om abstrakte ting og ting som ikke kan kontrolleres har Hitler greid å lyve nazismen på det tyske folk. Det er ikke verdensfred Hitler har som mål, men makt over hele verden; og alle folk skal bli hans slaver. Nå er det for sent, Tyskland er allerede dømt. Riiser-Larsen spurte så hva Hitlers seire egentlig er, og sa at man imponeres ikke. Han minnet om en tungvektsbokser som kommer inn i en barnehave og gir alle barna Juling. Etter å ha knust barna, gir han seg i overmot i lag med sine likemenn og knuses da selv. Riiser-Larsen trodde ikke Hitler kjente ordtaket: "I forståelse av sin egen begrensning viser mesteren seg".

Problemet for det tyske folk er nå hvordan DE skal undgå å bli slaver, og de har tre utveier. Enten kan de slåss til de 10 millioner Hitler har sagt han kan offre på å bli verdens hersker ikke er mere, eller intil generalstabens innser Hitlers vannvidd og ber om fred, eller det tyske folk må gjøre opprør og feie Hitler bort. I Russland har han møtt en av sin egen vektklasse og 4 av de 10 millioner er allerede brukt opp, og det stopper ikke med det. Riiser-Larsen sa at han ikke trodde enden på redslene var nærliggende, og han håpet at noen i Norge kunne høre ham og han ville si at han mente tyskerne maktbegjær ville gi seg stadig alvårligere utslag i Norge og han anmodet oss om ikke å begå ubesindige handlinger eller provokasjoner som kan få skjebnesvarende følger, men vise oss som stolte og fribare nordmenn. Medlemmene av NS hadde begynt på en reiserute hvor det bare var to stoppesteder, nemlig galgen og Bjørneøya. Til slutt sa kommandørkapteinen at det var ubegripelig at enkelte norske kunne pleie selskapslig omgang med Terboven og gå til selskap hos ham i kronprinsens hus. Han minnet om at Terbovens hender var besudlet av blod og at han med et pennestrok kunne reddet både Hansten og Wickstrøm. Til de som hadde trykket Terboven i hånden sa han de skulle løfte den høyre håndet og se på blodflekkene etter berøringen med Terbovens hånd. "Skam dere, uverdige" sa han.

De aller siste meldinger går ut på at situasjonen på Krim er allarmrende, men ingen fremgang er gjort mot Rostow. Stillheten ved Moskva ventes å bli brutt av nye tyske framstøt fra nord-vest. Russerne har forbedret forsvarer i Mozaisk-området. På Leningradfronten volder kles-situasjonen tyskerne engstelse. Forholdet mellom Amerika og Japan venter å bli verre og Japan sier idag at hvis den økonomiske blokade av Japan blir strengere, vil de forsøke å bryte blokaden. Ragusa og Castelamari på Cesilia er bombet. 206 tyskere har forlatt Afghanistan.

Avisen fortsetter å komme hver dag og opplaget er nå 950, så det er bare ytterligere 50 som vil kunne få avisen tilsendt, da vi ikke på noen måte kan overkomme større opplag enn 1.000.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dagens sammendrag: Tyskerne har satt igang ny offensiv mot Moskva. Og angrepet har nådd et kritisk punkt. Tyskerne har tapt så mye materiell i den måned som er gått at de har måttet kjøre opp gammeldags tanks fra Tyskland, Frankrike og Rumenien. Hittil har general Jukows armeer mottatt de nye angrep som man tror kommer fra et sted vedt for Moskva. Etter 14 dagers beleiring har russerne inntatt Kalinin og påført tyskerne store tap. Ved Tula syd for Moskva holder russerne stillingen. Igår tapte tyskerne 24 fly i luftangrep over Moskva. Tyskerne påstår å ha tatt Kursk på syd-avsnittet. På Krim påtår tyskerne at de forfølger russerne sør for Poltava, men russerne trekker seg i god orden tilbake til nye forsvarslinjer ved Kerk og Sebastopol.

Idag er den nye tyske offensiven begynt. Offensiven var ventet og det meldes at tyskernes tap er større enn ved Verdun. Tyskernes enorme tap av maskiner forstår man av ovenstående melding om gammeldags tanks. 5 uker med de voldsomste kamper uten å ha tatt Moskva har skadet Hitlers prestisje og overkommandoens mål forsøke å få tvunget offensiven igjennom for alvor sett inn. De siste meldinger går ut på at russerne motstår tyskernes framstøt. Det er ikke meldt offisielt hvorfra framstøtet kommer, men man antar at det er vest for Moskva. På de andre avsnitt holder russerne stillingen og Kalinins viktigste deler er gjenerobret. 700 mann fra Führer-regimentet er fallit her, og i byen er tusenvis av tyskere begravet under brennende hus. Ved Tula holder russerne stillingen. Moskva var igår utsatt for meget kraftige luftangrep som kostet tyskerne 24 fly. Tyskerne melder å ha tatt Kursk, 200 km. nord for Charkow. I Leningrad området fortsetter der ruddiske motangrep. I Karelia er veiene nå blitt hårde og finnene har gjenopptatt angrepene. Det meldes at tyskerne står 22 km. fra byen Murmansk.

I et tankbåt og ett forsyningsskip ble senket utenfor den hollandske kyst igår. Et forsyningsskip ble angrepet av maskingevær i en norsk fjord. En sildoljefabrikk i Norge ble også angrepet. 27 tyske skip er senket siden forrige onsdag. Det var få tyske fly over England inatt og noen bomber ble sluppet på avsidesliggende steder i øst-England og øst-Skottland.

I oktober hadde Neapel ett angrep på 6 timer og Tripolis et på 7 1/2 et på 9 timer like etter. Benghazi og Tripolis er angrepet over 100 ganger siden kampene i vestorken sluttet. En Japansk målmann sa igår at man må studere Hitlers uttalelser omhyggelig da Japan har forpliktelser ifølge 3-mannspakten. En Japansk avis sa at Japan må fortsætte sin politikk trods alle hindringer, og en annen sa at hvis ikke Amerika endrer holdning, kan enhver tenke seg resultatet. 1000 japanere skal en av de første dager forlate San Franzisko.

I Australia følger man begivenhetene nøyde, og det ble sagt der igår at det kan hende Japan bløffer men om det opner fyrverkeriet vil man ikke bli oversasket.

Stømmen av forsyninger fra Amerika har forandret styrkesituasjonen på den Libyske front fullständig.

Tyskerne fortsetter sine rekvireringer i Norge. I Stjørdal skal det leveres 660 tonn høy og mange av bønderen skal leve mere enn de noen ganger produsert. Dette har ført til en voldsom nedslakting som igjen går ut over melkemengden. All melk som kommer til Stjørdal meieri må nå leveres tyskerne. Bygder i Trøndelag som ikke selv har meierier har samlestatsjoner og bønderne har selv kjernet sitt smør. De har nå fått beskjed om at smøret skal leveres usaltet til tyskerne og man tror det skal brukes til sprengstoff eller smørefett.

I Bergen har man begynt en frivillig potet-rasjonering og hver hushold får optil 2 kg. pr. dag. Jens Ludvigsen på Brygga ventet 12.000 kg. poteter men hele sendingen på et par sekker når ble tatt av tyskerne på veien.

2.
Kontrollstasjonene er de rene sjørøverredet. 5 skjøytter med poteter kom inn til kontrollstasjonen ved Kvarnsvika og 4 av skjøytene ble be slaglagt av tyskerne men den 5. slapp unna da den nektet å levere lasten før tyskerne foreviste gyldig rekvisisjon.
Skibsreder Fearnlye (Thos.) er arrestert den 25. oktober.
Beslagleggingen av ski og støvler er begynt og i Grong skal hver person levere ett par støvler og ett par ski.

Om hirdmønstringen på Universitetsplassen meldte London at det var sam let utskuddet av den norske rase, undermålere, nevrotikere og slgs-målsbrødre. Mønstringen vakte avsky, hat og forrakthos nordmennene og har bare bidratt til å styrke den anti-nasistiske front. Hvis Lunde med STYRKE mente tyske bajonetter, køller og slåsshansker så er det nok riktig at hirden har styrken, men mot seg har de den åndelige styrke som riktignok ennu er svak i eget land. Mens hirdmønstringen foregikk var tusener av nordmenn ute i skogen og trenet til sluttkampen og disse har samme mål og samme ønske som bl. a. de 25.000 norske sjøfolk som seiler for Norge idag. N.S. og hirden har mot seg hele det norske folks seige, tause og ukuelige kampvilje som alltid har preget det når det gjeldt å forsøre sitt eget land - og denne fronten holder.

I tilleggsprogrammet fikk man en krigsoversikt av major Hastings som sa stillingen på østfronten opp til begynnelsen av oktober var at de russiske armeer var tilintetgjort flere ganger og den 2. oktober tok Hitler på seg profeteis kappe og sa at soldatene nå bare skulle rette det siste slaget og knuse russerne fullstendig, men han har øyensynlig ikke greid å oppheve det russiske klima og russerne har hatt en egen evne til å overleve sin egen utslettelse. Når man nå er gått inn i krigens 5 mnd. står man foran det siste og mest hårdnakkede slag i år. Tyskerne har tatt i bruk alle sine reserver av mannskap og materiell og også fått finske avdelinger fra nord-fronten og likeså spanske "blå-divisjoner" som neppe er særlig begeistret for klimaet. Offensiven tyder på desperat hastverk og har ingen likhet med kampane i forrige krig da det ikke synes å være plass til strategi. Tyskerne hogger løs på det russiske forsvar for å finne et svakt punkt så de mekaniserte avdelinger kan slippe gjennom. Som under hele krigen hittil spiller det russiske artilleri en stor rolle og det ser ut til at de russiske reservern av kanoner er store nok. Selv om Hitler ville ta et prestisjetap så kan den tyske hær ikke slutte nå da den har den sterkeste grunn til å nå Moskva snarest, så den kan få ly mot været og ikke bli stående ute på slettene, da den i såfall må trekke seg tilbake og det vil bety et knusende nederlag.

En tysk kommentator har nylig sammenlignet den nåværende situasjon med Napoleons skjebne og hans uttalelser betegnes som en ufrivillig av-alering hvor han kritiserer Napoleon fordi han ikke stoppet ved Smolensk og hevdet sund strategi, men gikk etter sitt eget temporement og soldatene gav tapt. Hvis ikke den tyske offensiv skulle føre fram og avgjørelsen komme snart mener man at dette er et forsøk på å forberede tyskerne psykologisk på en mulig skuffelse og at det er en antydning om at tyskerne KAN bli nødt til å trekke seg tilbake til Smolensk.

Plassen tillater ikke ytterligere gjengivelse, men oversikten sluttet med at billedeidet idag viser voldsomt og øket tysk press og at Moskva er i alvorlig fare. 3 viktige faktorer er at russernes anlegg, mat og fagarbeidere er flyttet etter en ordnet plan, at det er dannet et nytt sentrum og en ny forsvarssone ved Volga, og det ukuelige mot og utholdenheten hos det russiske folk og hæren.

Avisen fortsetter å komme ut hver dag, men vi finner igjen grunn til å minne om at ingen må nevne navn i forbindelse med avisen, da sjangrene for å bli tatt er store nok om ikke uforsiktig prat skal hjelpe til. Alle leserne får avisen i posten og kan selvsagt ikke gardere seg mot det. Vi minner om at omkostningene til trykking og forsendelse av 950 eks. er så store at vi stadig trenger penger eller matriell.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Red.

Nr. 49.

4. November 1941.

759

LONDON - NYTT.

Mappe 0
Ekspl. 40
Arg. 4/11-41
D.vare..
Jfr.

Dagens sammendrag: I hele går rettet tyskerne kraftige angrep mot Moskvafronten ved Wolokolamsk gjennom Mozaisk langs elva Nara til Serpuchow ved elva Oka. Det var andre kraftige angrep ved Kalinin i nord, og Tula i syd. Russene hevder at de har jaget tyskerne tilbake ved Mozaisk, og at tyskerne ikke har gjort noen framgang ved Tula. Det tyske framstet i retning av Kursk tyder på at tyskerne vil forsøke å drive en kile mellom general Jukows og marskalk Timoschenkos styrker. Tyskerne er holdt foran Rostov. På Krim har russerne trukket sig tilbake til i nærheten av Sebastopol.

Syd for Moskva ved Tula, har det pågått slag i 5 dager, men tyskerne har ikke brutt gjennom lengre enn til de ytre forsvarslinjer. Ved Kalinin har kampene vært særlig voldsomme. På sydfronten har det vært kraftige kamper i industrisentre ved Donetz. På Krim har russerne trukket sig tilbake, som ovenfor nevnt, og man venter at tyskerne vil gå til et heftig angrep på flåtestasjonen Sebastopol fra landsiden, men denne er sterkt befestet, og ventes å ville bli etnytt Odessa. På øst iden av Krim bygger tyskerne flyplasser som skal være basis for offensiven mot Kaukasus. Novorossisk har vært utsatt for et meget kraftig flyangrep. Det er utvilsomt at tyskerne har merket kulden i høy grad ved Moskva, men foreløpig har dette bare resultert i at de har gjort ytterligere anstrengelser for å komme inn i Moskva og få ly. Når jorden nå blir hårdere, får man ut fra at tyskerne vil gjøre sterre bruk av tanks. Nye russiske tropper er kommet fram til Moskvafronten.

Hurrycan-jagere strømmer nå til Russland. Dette er den samme type fly som har tilføyet tyskerne så stor ydmykelse i vest. En mann som kommer fra Arkangelsk forteller at det losses fly der så fort som kranene kan ta dem.

Amerika venter på Finlands svar, og i Amerika sier man at Finlands holdning er til alværlig hinder for Amerikas politikk, og man venter beskjed om hvorvidt Finland fortsetter aktioner til etter for tyskerne. I Amerika mener man at Finland fortsetter krigen mot det finske folks vilje som følge av et sterkt tysk press. I Kanalen har den engelske flåte rammet et tysk forsyningsskip som gikk med sterkt eskorte med 2 torpedoer, og skipet ble enten senket eller satt på grunn. Eskorteskipene ble så forfulgt, og tilføyet stor skade, og hadde mange ofre. Et engelsk skip ble litt skadet, og hadde 5 lett sårede. 32 tyske fly skip er senket de siste 5 dager. Da ytterligere 6 skip ble senket natt til mandag og natt til tirsdag. En konvoi ved de Frisiske Øyer ble også angrepet, likeledes dokkene i Saint Nazere og andre steder i Frankrike. Et bombefly utførte et vellykket angrep på et tankokeri ved Bergsøya syd for Ålesund. Det var tyske fly over der engelske kyst inatt og bomber ble kastet i syd-og øst-England, og de voldte noen skade og endel ofre.

Japaneerne trekker tropper til grensen av Burma og renser til Thailand.

2 amerikanske ubåter er overfert til England og Polens marine, henholdsvis på 600 og 800 ton. Det amerikanske marindepartement meddeler at det bygges ytterligere 50 eskorteskip for England, og 230 nye skip til det amerikanske forsvar, samt endel mindre fartøy til patruljetjeneste.

Det meldtes tidligere at Karl Vangen og Ivar Dueksen var skutt, og nå er ytterligere 6 nordmenn honrettet. Disse nordmenn arbeidet selvstamt ikke for en fremmed makt, men er martyrer som har gitt sitt liv for at Norge skal leve. Deres navn vil bli en tung anklage mot de tyske barbarer den dag regnskapet skal stå.

Mappe 9
Ekspl. 50
Arg. 1941.
O.V.

Nr. 50.

5. november 1941.
LONDON-NYTT.

1. avg.

Nr. 49.

II.

Vi innkrenker nyhetene til fordel for en artikkel med overskriften "Striden i Oslofjorden den 9. april 1940", som stod i Göteborgs Handels- og Sjefarttidning onsdag den 22. oktober, og torsdag den 23. oktober 1941. Nu mens sensur og terror har ensrettet vår presse, og sørger for at minst mulig av faktiske opplysninger kommer til befolkningens kunnskap - og nå når kringkastingen er blitt et privilegium for NS-medlemmer - er det av overordentlig stor tydning at de fakta som artikkelen omhandler, blir kjent av vårt folk. Vi er avisens takknemlig for at den har gitt plass for en slik omfattende, klar, kronologisk framstilling av hvad der skjedde hos oss den 9. april ifjor, og vi priser det hold som har skaffet oss artikkelen i hende. Det forplikter hver en av oss til å spre di se opplysninger i videst mulig utstrekning. Artikkelen vil bli offentliggjort i denne avis etterhvert som vi har anledning til det.

Mandag den 8. april 1940 klokken halv åtte på morgenen fikk man på første Sjeforsvars Distrikts Kommandoekspedisjon i Horten meddelelse om at Vestmaktene hadde minert norske farvann tidlig på morgenen samme dag, og at disse sperringer skulle bevaktes av allierte sjøstridskrefter de 48 første timer etter mineringen. Etter endel konferanser med Sjeforsvarets Overkommando i Oslo, bestemtes at de nye minefeierne Otra og Rauma, samt et antall minesekere - gamle torpedobåter - skulle avgå til Bergen neste morgen, hvorhen ytterligere 4 minesekere skulle støte til. Far-tøyssjefene ble senere på dagen kalt til admiralen for å få instruksjoner. Minene skulle altså fjernes.

Klokken 11.45 kom meddelelse om at et tysk fartøy ble torpedert noen mil utenfor Lillesand. Jageren Odin og en torpedobåt hadde gått ut til assistanse, og et flertall reddede ble ført inn til Lillesand og Kristiansand, hvor de sårede fikk lægebehandling. Fartøyet var Rio de Janeiro med militær besetning, samt dessuten ca. 500 soldater, samt hester m.m. ombord, altså et troppetransportfartøy. Ved forher hos tyskerne opplyste disse at tyskerne var blitt tatt ombord i en tysk Østersjø-havn fredag den 5. april, og at bestemmelsesstedet var Bergen. Senere viste det sig at fartøyet var blitt senket av en polsk ubåt Orzel.

Klokken 13.45 inngikk underretning fra Stavern at en tysk lastebåt var blitt beskutt og torpedert utenfor Svenner, antagelig utenfor territorialgrensen. Fartøyet var sett tilbunns øyeblikkelig, og de ombordværende reddet land. Det var stille, vakkert vær. Fartøyet viste seg å være en tysk oljetankbåt Poseidon. En norsk patruljebåt og et lastefartøy gikk ut for å redde de skibbrudne. Straks etterå kom meddelelse fra et par andre kystbevakningsstasjoner om ytterligere en torpedering utenfor Tjøme, og samtidig ble meddekt at tyske fartøyer på vei vestover vendte om og gikk østover igjen. 2 lastebåter, eskortert av 2 fly, fortsatte vestover, men snart ble de liggende stille på det sted hvor Poseidon var blitt senket. Der syntes kun en stor oljeflekk igjen.

Været var framdeles stille og vakkert, men det var litt disig. Imidlertid var det gitt ordre om forsterket beredskap for marinens kystartilleriet og flyvåpenet, og endel reservemannskap ble innkalt til festningene. Videre ble det gjort klart til utlegging av minesperring i Oslofjordens ytre og indre del.

Om ettermiddagen fikk Sjeforsvarets overkommando meddelelse om at 5 a 6 store krigsfartøyer, ca. 40 minefeiere, omkring 30 armerte trålere, samt endel handelsfartøyer, passerte nordover gjennom Storebælt. Sønnenfor den jyske grense var troppbevegelser blitt observert.

Dagens sammendrag: Alle tyske framstøt under deres 5. forsøk på å ta Moskva er blitt stanset. Russerne har ryddet Kalinin for tyske tropper, og har hindret tyskerne forsøk på å adskille armeen i nord fra herren i sentrum. I nordvest holder russerne fremdeles tyskerne stangen ved Wolokolamsk, og har gjenerobret endel terrenn langs Moskva-veien fra Modzaisk i sør. Tyskerne har hatt noe framgang på Krim, men står ennå ikke overfor de russiske befestningsverker ved Sebastopol og Kertsch hvortil den russiske hovedstyrke har trukket seg tilbake.

Forsøket på å innta Moskva er i full gang, og russerne melder at deres tropper har vært i kamp hele natten, men at alle tyske framstøt er stanset, både ved Modzaisk, Tula, Wolokolamsk og Malojaroslawetz. Ved de siste voldsomme kamper i hard kulde har russerne oppnådd gode resultater, og Kalinin er renset for tyskere. Man mener sluttprøven vil stå mellom tyske tanks og russisk artilleri. Hitler setter alt inn på å ta Moskva snarest mulig, ikke bare for å få vinterkvarter, men for å få påbegynt felttoget mot Kaukasus. Det har vært trefninger i Leningrad-området vest for Neva. Russerne holder stillingen ved Donets.

En finsk avis foreslår at hele den finske utenrikspolitikk skal settes under debatt, ikke i Riksdagen, og dette forslag er godt mottatt i London, hvor man også sier at Finlands krav på å få igjen sine gamle grenser er helt rimelige. Russlands fredforslag til Finnland som fremdeles står ved rakt, sikkert blant annet ut på at Finland skulle få igjen det Karelske Nesset, og sine gamle grenser som skulle garanteres av England, Amerika og Russland. Likeledes vil det straks bli skibet mat til Petsamo, og England og Amerika vil yde større kreditt. Man venter i Amerika fremdeles Finlands svar på den amerikanske nota om å komme til forlik med Russland. Tyskerne viser nervositet for den vendingen har tatt. Russland skulle gjøre alt for å holde havnen ved Arkangelsk i gang, og av den grunn er det store isbrytere deroppe. I anledning av at tyskerne hevder at Finnland ikke er noen trusel mot Amerika, sier man i Washington at de finske operasjoner på Kola-halvøya er en trusel mot Amerikas forsyninger til Russland.

Engelske ubåter har senket 3 fiendtlige forsyningsskip i den sentrale del av Middelhavet. 2 var på 4.000 ton, og det 3. på 1500 ton. Et stort tysk skip er senket i Kanalen. En amerikansk konvoi er kommet vel fra til England, og samtidig er en stor konvoi kommet fram til Arkangelsk uten uhell. 12 italienske fly brant opp under et angrep på Tripolis natt til mandag. Sicilia ble også bombet, og 2 fly savnes fra disse operasjoner. Inatt ble industriområder i Ruhr og Rhinland angrepet, likeledes dokkene i Ostende og Dunkerque. Et forsyningsskip ved Schelde i Holland ble også bombet, og et fly savnes fra disse operasjoner som fulgte etter dagslyssangrep igår, blant annet på et oljeraffineri i Frankrike hvor 150 oljetanker ble ødelagt.

La Guardia er gjenvalgt som borgmester i New York med stor majoritet, og dette betegnes som en stor seir for Roosevelt.

Lokalnytt: Det hevdes med bestemthet at tyskerne skal beslaglegge hunder i Norge for å sende mot minefeltene, og at hundene allerede er tatt på flere steder, og at de skrives opp på andre steder. Vi håper enhver hundeeier sørger for at ingen av våre hunder kommer til å lide en slik skjebne. Nyhetene blir heretter bare på en side, da vi har formegent annet i offentliggjøre på neste side, blandt annet artikler fra et amerikansk blad om Svolvar-besket, og en artikkel av H.M. Kongen i en svensk avis.

Nr. 50.

II.

"Striden i Oslofjorden 9. april 1940". II.

Forberedelsene til å legge ut minesperringer, å gjøre festningsartilleriet skuddklart o.s.v. sattes igang med stor intensitet. Det var best kjøre seg beredt selvom det neppe var noen som anet at den tyske ekspedisjon gjaldt oss. Vi hadde intet usnakket med tyskerne, og det lå dessuten spent i dagen, syntes vi, at ekspedisjonen skulle gjelde de britiske minesperringene som var last ut om morgenens. Derpå tydet særlig det store antall minefeiere. Det var dog klart at noe skulle hende ved vår kyst, noe som vi skulle bli berørt av.

I radiosending klokken 7 forordnet sjefen for fyrvesenet at alle kystfyr like opp til Trondheim sikkert slukkes. For sikkerhets skyld telefonerte man fra Horten til alle viktige fyr i Oslofjorden, da muligens ikke alle fyrvoktere hadde hørt radien, viere gaves ordre om mørklegging av marinestasjonen og byen Horten, samt Åsgårdstrand og Moss.

Omtrent samtidig inngikk underretning fra sjøforsvarets overkommando at Gneisenau og 3 store kryssere tilsammen med de tidligere nevnte minefeiere og de øvrige artoyer, passerte Hirschholms fyr ved Læsø klokken 7,15.

Nu ble det gitt ordre til mineutlegging i ytre Oslofjord, samt å påskynde arbeidet med å gjøre et par batterier skuddklare, hvilke ikke hadde vært bemannet av neutralitetsvakten. Men ennu var det ingen som trodde at den tyske ekspedisjon hadde annet formål enn en sterre miningsaksjon på den norske vestkyst.

Det fantes intet som tydet på at noen ting var igjare på vår kyst. Endel konvoiering hadde forekommert, hovedsakelig av tyske fartøy på strekningen mellom den svenske grense og Jærens rev, en konvoiering som dessverre måtte iverksettes med våre jagere og torpedobåter. Det viser seg senere at dette absolutt burde ha ligget i beredskap ved sine stasjoner, istedenfor å konvoiere tyske transportfartoyer som var innsatt for tysk angrep på Norge!

En av offiserene i staben sa etterpå spørkende at vi nok kunde vente de tyske fartøyene utenfor ytre Oslofjord omkring klokken halv 12 på kvelden.

Det skulde vise seg at han hadde rett.

Blandt de tjenestegjørende offiserer i første sjøforsvars distrikts stab opstod naturligvis diskusjon om det som hadde hendt om aftenen, og hvorledes man burde tyde dette. Man ble sittende oppå å prate, ingen hadde lyst til å gå til sens. Fremforalt var en neste dags minefeier-ekspedisjon som ble drøftet. Alle var klar over at de som skulle iversette den, måtte regnes som fortapt. Imidlertid gikk tiden. Det ble telefonert endel - forespørslar på fremskudte stasjoner om befestninger om noe nytt forelå, men intet nytt forelå, og de av stabens offiserer som ikke hadde vakt, begynte å snakke om å gå til sens.

Da klokken var 23,30 meddeltes fra Ytre Oslofjord:

Sterke tyske sjøstridskrefter gjennembryter sperringen. Hva som var hendt var følgende: Patruljebåt Pol III som bevoktet strekningen mellom Torbjørnsskjær og Færder, hadde i mørke og tykke plutselig støtt på en jager som kom inn fjorden. Da patruljebåten fikk øye på jageren først da den var helt innpå den, rente den rett inn i siden på den. Da befalhavende på Pol III, kaptein Welding, gjorde tyskerne oppmerksom på hvor de befant seg, ble patruljeskipet øyeblikkelig beskutt, og alvorlig skadet. Sjefen ble dodelig såret. Han døde straks etter - og besetningen måtte gå i båtene,

GUD BEVARE KONGEN OG FØDRELANDET.

Nr. 51.

6. November 1941.

LONDON - NYTT.

761

1. Mappe 9
1. Elsp. 51
Atys-1941
porth.

Dagens sammendrag: Tyskerne er ikke kommet nærmere Moskva. På Atya-punkter rundt Moskva står russerne fast og sikkert. På Krim er tyskerne nådd fram til de ytre forsvarsverker rundt Sebastopol, men de har ikke trengt gjennom på noe punkt. Kampene blusser opp igjen på Leningradfronten, men tyskernes forsök på framryckning er slått tilbake. Den finske riksdag holder hemmelig møte og drøfter Fanlands svar til den amerikanske note.

Stalin holdt idag en tale i anledning 24-års jubileet for Oktober-revolusjonen. Han sa bl.a. at landet var i alvorlig fare, men tyskerne hadde ikke greid å bryte russernes moral og denne var nå høyere enn noensinne. Han meddela at tyskerne hittil i Russland hadde tapt 4 1/2 million mann i drepte, sårede og savnede, mens russernes tap var 1 3/4 million mann. Likeledes fortalte han at da krigen begynte hadde tyskerne 7 gange så mange tanks som russerne. Kvaliteten av flyvere var bedre hos russerne. Han hadde fått tak i dokumenter som viste at de tyske soldater hadde ordre om å behandle alle russere som ville dyr. Hitlers nye orden var fundamentalt rotten, sa Stalin, og videre at Hitler lignet Napoleon like lite som en kattunge en love.

På Krim har russerne i god orden trukket seg tilbake og etter planen skal de ikke gi seg i kamper av større omfang før tilbaketrekkingen er ferdig. Sebastopol ligger vel til for tilforsler.

På Moskvafronten er været meget dårlig og russerne har hatt noen suksessfulle motangrep, men stort sett kan sies at fronten er stabilisert. I alle fall har ikke tyskerne gjort større framgang. De fleste flyfabrikker i Leningradområdet er flyttet ca. 650 km øst for Moskva og ventes å bli av stor betydning i fremtiden. Finnland er idag førstesidesstoff i de engelske aviser, som sier at hvis ikke Finnland forandrer sin utenrikspolitikk er åpen krigserklæring fra England uundgåelig, og da Finnland fremdeles har kontroll over forvaltningen mener man der står i en annen stilling enn Bulgaria og Rumenia. Man venter svar på den amerikanske note før ukens utlop.

General Wavell har inspirert truppene i India og uttalt at det er anlagt en rekke sterke befestninger fra Suez til Singapore og denne strekning kan betraktes som et festningsbelte som også sikkert vil kunne motsættes et sterkest angrep fra aksemaktene.

Chile har protestert mot tyskernes henrettelser av gisler i Europa og 12 amerikanske land har sluttet seg til protesten, bl.a. Cuba, Bolivia, Honduras og Paraguay.

Den nederlandske kyst og skip ved de Frisiske myer er de siste 24 timer angrepet av britiske fly og flere av skipene er truffet og er senket. Videre er Dunkerque angrepet idag og i luftkamp er 3 tyske jagere skutt ned, og englanderne mistet også 3 jagere. Videre har flyvåpenet lagt ut miner og angrepet konvoier. 4 bombemaskiner og 4 fly fra kystkommandoen savnes.

Vi hørte i kveld president Roosevelt's tale, men mottagerforholdene var elendige. Vi oppfattet imidlertid at han mente Amerika skulle handle NU.

Et tysk fly var over England i natt og slapp noen bomber.

Som tidligere nevnt vil nyhetene føreløpig innskrenkes til 1 side til fordel for annet aktuelt stoff. Da vi nå raskt nærmer oss et opplag på 1.000, gjør vi oppmerksom på at de som senere vil ha avisen må vente til noen av leserne går ut.

Avisen fortsetter hver dag og leserne må gjøre sitt beste for å spre den mest mulig. Vi vet at noen av leserne skriver avisen av og sender den videre, men bruk ikke Deres private skrivemaskin til dette. I anledning ryktet om rekonstruering av den norske regjering kan vi opplyse at vi ikke har hørt noe i den retning fra London.

R.P.S.

JM.00302 A

1072

7. november 1941.
LONDON-NYTT.

1, Arg
Arg. 1941

Ar. 51.

"Striden i Oslofjorden den 9. april 1940." III.

Meddelelsen om tyskernes ankomst viderebefordredes umiddelbart til overkommandoen i Oslo likeså til samtlige underliggende avdelinger og befestningsanlegg.

Likeledes ble en hel del ordre utsendt bl.a. til flystasjonen i Horten å sende alt tilgjengelig flymateriell til en havn innenfor Drøbak, til ubåtene i ytre Oslofjord, om å holde seg rede til aksjon i gryingen og til torpedobåtene, som var sprett over sørlandskysten hvor de hadde konvojeringsoppdrag, at de myeblikkelig skulle begi seg til Oslofjorden, hvilket de imidlertid ikke opnådde. Dessuten gis ordre om evakuering av de sivile fra marinestasjonen og av marinens syekhus. Ordre om total mørklegging ble også gitt.

Man forsto nå at den store minesperringen i ytre Oslofjord ikke skulle rekke å bli lagt ut i tide. Da det var mørkt, fryktet man, at kystbatteriene i fjordmunningen ikke skulle kunde hindre de tyske fartøyene i å gå videre, og man forberedte seg på et direkte angrep på marinestasjonen. Denne hadde imidlertid ikke noe nærforsvar. Kanoner som skulle settes opp, var ennå ikke kommet på plass. Til direkte forsvar av marinestasjonen hadde man derfor bare de 2 nye minefeiere Otra og Rauma, hver med en 76 mm. kanon samt minutleggeren Olav Trygvason, ca. 2.000 ton med 4 12 cm. kanoner og et temmelig godt luftvernarsilleri. Videre hadde man 2 gamle panserskip Harald Hårfagre og Tordenskjold som lå side om side langs med kaien med ca. 500 nye rekrutter ombord. På det ytre panserskipet hadde imidlertid kanonene vært fjernet før å settes opp på festningen, og da det dekket det innenfor liggende fartøy kunne heller ikke dettes kanoner anvenes.

Ca. 1 time etter intermessoen med Pol III. lot tyskerne atter høre fra seg. Det meddeles nemlig, at Raua fvt var innviklet i kamp med tyske krigsfartøy, men att siktbarheten var så dårlig, at man ikke kunde iaktta resultatet av skuddvekslingen. Fra fortet hadde vært avskutt ca. 40 skudd mot et større fartøy. To mindre hadde passert fortet.

Senere kom rapport om at tyskerne hadde landsatt trøpper fra motorbåter i Raua havn og at landstigningsstyrken kunde beskytes med en av fortets større kanoner, hvorved 200 - 300 mann antokes å være drept eller såret. Det lykkes imidlertid tyskerne å egne over fortets kanoner.

Nå kom også beskjed fra et patruljefartøy utenfor Fuglefjord. Når, at tyske fartøy var på inngående. Klokken nærmest seg 1 på natten. Marinestasjonen vedtok følgende foranstaltninger: Otra sennes ut i fjorden for å rekognosere og om mulig opnå kontakt med den tyske styrken, og Rauma sennes som bevakningsfartøy ut i innlopet til krigshavnen. Olav Trygvason beordredes mitt ut i havnen så den kunne beherske innlopet med sine kanoner. De nye rekruttene sentes en times vei inn i skogen for at de ikke skulle være i veien, og videre utlevertes våpen til besetningane på depot- og losjifartøyene. Et infanterikompani fikk i oppdrag å bevokte den kanal, som skiller marinestasjonen Karljohansvern fra byen Horten.

Etter spent venting kom endelig en meddelelse fra Otra. Den hadde påtruffet noen tyske fartøy utenfor Bastø. Siktbarheten var dårlig, så man kunde bare se et par hundre meter. Noe senere rapporterte Otra at den observerte et slagskip, 2 jagere og 2 minefeiere ved Tofteholmen, altså i farvarnet innenfor Horten. Nå forsto man hva som skulle komme.

Man hadde gjort klart overalt om mer kunne ikke gjøres. Om bare torpedobåtene hadde vært for hånden. Det var et usedvanlig gunstig angrepssvar for torpedobåter.

Det var øpenbart, at tyskerne holdt på å gruppere seg for angrep. Kl. 3.40 om morgenen kom meddelelse fra Oscarsborg, at 4 store krigsfartøy, deriblant Gneisenau og Blücher, samt endel mindre krigsfartøy hadde passert Filtvedt fyr for inngående. En halv time senere rapporteres at Oscarsborg festning var i kamp med tyske fartoyer og at tet-fartcyet Blücher, tyskernes nyeste panserkrysser på 10.000 ton var blitt beskutt og var kommet i brand.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 52.

7. november 1941.
LONDON-NYTT.

Dagens sammendrag: Stalin talte idag ved en militærparade i Moskva i anledning 24 års dagen for den russiske revolusjon. Han gav uttrykk for Russlands seirsvilje, og erklærte at Russland er i en meget bedre stilling idag enn i den vanskelige tiden i 1918. Han varer, råmaterialer, og vi har allierte som sammen med oss danner en samlet front mot Tyskland. Vi kan også glede oss over støtte av alle folk i Europa som lider under nasityrraniet. Utenriksminister Eden har sendt en hilsen til Molotov, og bekrefter den britiske regjerings løfte om å støtte Russland. Russerne har begynt motangrep over et utstrakt område av Moskvafronten. På Krim holdes tyskerne fremdeles tilbake ved Sebastopols ytre forsvarsverker.

I sin tale idag sa Stalin videre at det russiske folk er som en eneste stor leir i samarbeide med hær og flåte, og han hyldet de russiske guerillatroppers innsats. Han sa også at hvis man dommer etter Tysklands virkelige stilling, og ikke etter den tyske legnastastrofe, om holder på å bli seg ihjel. "Tyskland ønsker cdeleggelsen", sa Stalin, "og de skal få cdeleggelseskrieg." I sin tale igår sa president Roosevelt at det viktigste er at alle mennesker etter krigen skal bli fri, og dette er også det amerikanske folk gått inn for, og han gjentok sitt løfte om hjelp til England, Kina og Russland. Videre sa han at på grunn av Tysklands alværlige mangel på arbeidshjelp, brukes de okkuperte lands folk som slaver, og Berlin er nå verdens største slavemarked. Videre sa han at det måtte bli mer frihet for de brede lag i alle land.

Russerne er gått til motangrep over et stort område på Moskvafronten, og de russiske tropper er rykket fram nær Wolokolamsk, 100 km. vest for Moskva. På et punkt er tyskerne på retrett, og på de andre steder er de overalt stoppet. I scravsnittet er tyskerne stanset Sebastopols ytre forsvarsverker.

Alle de siste opplysningene går ut på at det finske folk blir mer og mer urolig med hensyn til fortsettelsen av krigen mot Russland. Minister Wrangel har avlagt et mystisk 1-dags besøk i Stockholm, og skjont besøket skulle være av privat art, hevdet det at han har vært i forbindelse med svenske statsmenn, og drøftet svaret til Amerika. I Finnland hersker det urolighet på grunn av matsituasjonen, da tyskerne ikke har holdt sitt løfte om at krigen med Russland skulle være avsluttet i løpet av et par måneder. Det hevdet at Tyskland etter har fredsfølere ute, og i den anledning har general De Gaulle uttalt at vi nå befinner oss på det tidspunkt da seirskikkelsehøgmaner å snu seg, og rytmen i angrepene er allerede langsmmere. Tyskland står overfor Storbritannien, Australia og Amerika. Tyskland vil forske å opnå den henstand de trenger, men det vil ikke lykkes.

Store styrker engelske bombefly angrep inatt Wilhelmshaven, Hamburg og andre steder i Nordvest-Tyskland, og dokkene i Le Havre. Et fly savnes fra disse operasjoner. Det var få tyske fly over England inatt, og skaden som ble voldt var ubetydelig. Hittil i år har engelskmennene utført gjennomsnittlig 10 angrep pr. dag på kysten av det okkuperte Europa, og flyvåpenet har delagt 533 tyske skip de siste 6 måneder. Her er da ikke medregnet de slagflåten har tilføyet den tyske skipsfart.

I statsråd er kommandør Korneliussen sett mot kontra admirals grad, likeledes kommandørkapteinene Danielsen og Riiser Larsen, sistnevnte for den tid han tjenersteg er som sjef for flyvåpenet. I Sverige er anken fra Svenske overrett om beslagleggelsen av de 11 norske skip blitt avvist, og dette er et skritt i den riktige retning for den norske regjering. Vi fortsetter offentligjørelsen av våre artikler.

8. november 1941,
LONDON-NYTT,

763

Mappe

Nr. 52.

"Striden i Oslofjorden den 9. april 1940" IV.

Straks etter ble det rapportert at Blücher var senket etter 2 treffere fra festningens torpedobatteri. De øvrige fartøy dro seg tilbake gjennem Drøbaksundet. Angrepet var før øyeblikket avslått.

Senere fikk man vite at også det tyske fartøy nummer 2 - det skulle ha vært artilleriskoleskipet "Brummer" - var blitt så ille tilredt at det måtte trekke seg tilbake i synkende tilstand. Imidlertid kom også turen til marinestasjonen. I gryingen klokka 4,30 kom plutselig 2 mindre fartøy med sterk fart inn gjennem inngangen. Utkikken tok dem for Otra og Rauma, og først etterat de var kommet inni havnen, og man hørte Dieselmotorene, forstod man, at det var fremmede fartøy. Rauma hadde nevlig fått ordre om å holde seg på innsiden av innløpet for ikke å ligge i veien for ev. ildgivning fra Olav Trygvason.

Kommet midt inn i havnen, satte de tyske båtene, som viste seg å være minsværpere med små troppebrygger, hver på 50 mann, kurs vestover og tversover havnen, den ene mot Sylvkronenbryggen, og den andre mot Reverompa. Imidlertid hadde Rauma fulgt etter tyskerne og skutt Varselskudd, og straks etter åpnet Olav Trygvason ild mot det fartøy som ikke mot Sylvkronenbryggen. Det ble truffet flere ganger, fikk stoop i maskinen, og ble liggende i full brann omkring 50 meter fra bryggen. De overlevende ombord hoppet i sjøen, og kom seg til land. Etter noen få minutters brann, hørtes en voldsom detonasjon. Det var den tyske minsværperens forråd av "sjunk-minor", som brannen hadde brast til eksplosjon, bl. annet med det resultat at endel av det tyske mannskapet som sto på brygga, ble kastet langt inn på land, og hva verre var, alle vindusruter, dører m.m. samt taksten og delvis øyst tak og vegg, ble slått istykker i den nordre del av byen. For det kom i brann, hadde imidlertid det tyske fartøyet meget tappert beskutt Olav Trygvason med sin automatkanon, hvorved Olav Trygvason fikk en hel del treffere på forskjellige steder uten dog å lide alværlig skade. Den tyske minefeier ble sprengt i småbiter, som delvis lå og drev over hele havnen.

Samtidig hadde Rauma gått etter den andre tyske fartøyet mot Reverompa, og beskjøt det med sin 76 mm. kanon, mens tyskerne svarte med sin automatkanon. Herved ble Rauma meget alværlig skadet, og tre - fire mann ble drept eller såret. Det tyske fartøyet rennende opp på stranden, og folkene hoppet til land, hvoretter fartøyet etter bakket ut. Det hadde imidlertid fått tilstrekkelig, og sank. Mens dette pågikk, var også marinestasjonens luftvernsartilleri blitt anfallt, og dette skjedde så overraskende at tyskerne i løpet av meget kort tid hadde tatt alle kanonene. Under denne første perioden av kampen foregikk voldsom kanonild i og omkring havnen, og det var umulig å få noen oversikt over hendelsene før etterpå. Detonnasjonen fra den tyske minefeieren avsluttet den første perioden av kampen på indre havn. Med kunnskap om det tyske slagskipet, 2 jagere m.m. som Otra hadde sett ute på Breiangel ved Tofteholmen, må man ha vært forberedt på ytterlige overfall. Det ble derfor etter en ventetid full av spenning. Det var imidlertid begynt å lysne så man kunde se utover fjorden, sålannt disse tillot, omkr. 2 tusen meter. På dette tidspunktet var man dog intet tysk fartøy. De tyske soldater som hadde hoppet til land fra de tyske minefeierne hadde imidlertid gått inn i en sportsstue en halv times vei utenfor byen. Der befant seg på dette tidspunktet en hel del kvinner og barn som under kampen hadde flyttet fra den nordligste bydelen, som jo lå helt inntil orlogshavnen. Disse kvinner og barn ble imidlertid janget ut av tyskerne som tilbragte formiddagen der, opptatt med å torke sine våte klær.

Forts.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dagens sammendrag: Britiske bombefly, deriblant noen av de nærmeste 5-3 kjempefly utførte inatt sitt største og mest omfattende angrep på Tyskland siden krigen begynte. Berlin ble særlig kraftig angrepet. Andre hovedmål var Köln og Mannheim. 37 britiske fly savnes av den svære styrke som tok del i angrepet. Det er kjent at dirlige jernforhold tvang flere av dem ned på tilbakeveien. Tyskerne holdes fremdeles i sjakk foran Moskva, og det er ingen ny framgang på Krim. Lord Beaverbrook kunne jørde idag at Storbritannia produserte 4 ganger så mange tanks i oktober i år som i oktober ifjor. De Forenede Stater har opprettet en flåtebasis på Island. I det voldsomme britiske flyangrep på Tyskland inatt deltok over 400 bombefly eskortert av jagere, og de måtte kjempe mot torden og nedisine på veien. Angrepene strakte seg over så mange steder i Tyskland at selv tyskerne må innromme at det var angrep over vidstrakte områder. Igår ble havnene i Ostende og Bologne angrepet, og dessuten Brendasjøen som ble angrepet i lengre tid, og hvor det ble kastet ned 100-vis av brannbomber, dessuten Sicilia og Libya, foruten nord-Frankrike, Holland og Belgia. Noen av de engelske bombefly over Berlin gikk ned til 50 meters høyde, og slapp tidsinnslitte bomber. Det var liten tysk flyvirksomhet over England inatt, og bare ett tysk fly ble skutt ned. Tyskerne holdes i sjakk utenfor Moskva hvor de russiske motangrep fortsetter. Stillingen lenest nord er mindre farlig nå enn i de to første uker av krigen.

I en tale sa Goebbels nylig at den tyske nasjonen nå står foran en kraftanstrenghelse til den siste og største prøve. Spørsmålet om hvordan krigen skal slutte, er større enn når den skal slutte, og talen står i sterkt kontrast til Hitlers siste tale hvor alt hørtes så oppagt ut.

Der merkes nervositet i forbindelse med Hitlers siste fredssolere, og der hersker uenighet og krigstrettethet i Tyskland, og man er misfornyd med at Hitler ikke har freid i svekkende England, eller slått ut Russland, og man er urolig for den ukende uro i det okkuperte Europa.

Det amerikanske senat har vedtatt å vedne amerikanske handelsskip, og la dem gå inn i krigssonene, og forslaget går nå tilbake til representantenes hus.

Beleiringen av Leningrad har hittil kostet tyskerne 350 tusen mann. I Finnland får personer under 18 år ikke ferdes ute mellom klokken 21,30 og 6,00.

Lokalnytt: I anledning de mange rykter om det igår nedstyrte fly, kan vi meddele at flyet er engelsk, og den drepte flyver kanadier. En tysk marinesoldat som sto på bryggen, fikk flyet i hodet, og en annen som befant seg ombord på en liten båt som sank, ble også drept.

Vi er blitt bekjent med at enkelte som får denne avis, sender den videre til næsister. Dette må straks stoppes, da avisen ellers vil bli inndradd fra vedkommende, og vi kjenner allerede til 2 av våre leseres som gjør dette.

Vi skal til jul foreta en utdeling av penger og matvarer til familiene hvis forsørger enten er henrettet, eller sitter i fengsel på grunn av sin politiske innstilling. I den anledningen ber vi våre leseres ad vanlig vel å la oss få vite om personer som måtte trenge hjelp, og da gjerne hvor stor husstanden er, og hvem den består av. Vi må også be våre leseres støtte innsamlingen etter evne, og utdelingen vil bli foretatt av en norsk embedsmann. Vi tar be at ovenstående oppgave kommer snarest, og senest innen 1. desember.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 52..

II.

"Striden i Oslofjorden den 9. april 1940". V.

Det ble også oppgitt at tyske soldater var landsatt i Falkenstenbukten og på utsiden av de cyer som beskytter havnen mot nord. Man fortalte også at en mindre tysk avdeling skulle være landsatt allerede den 8. april på kvellen ved Vallø utenfor Tonsberg fra et tysk lastefartøy, naturligvis i all hemmelighet, og det skulle ha vært disse tropper, som hadde tatt luftvernartilleriet på Brårudåsen, det høieste punkt ved Horten. Det var umulig å få dette bekreftet, da tyskerne hadde besatt byens telefoncentral, hvorved forbinnelserne var avbrutt. Sikkert er det imidlertid at de tyske soldater kom fram på stier som ikke var avtegnet på noe kart, og som bare folk med stor lokalkjennskap hadde rede på. Det viste seg at det blant tyskerne befant seg noen wienerbarn, av hvilke flere hadde opholdt seg i Norge somre og talte perfekt norsk. Sannsynligvis forklarer dette forhold tyskernes lokalkjennskap.

Horten var altså nå besatt og marinestasjonen avskåret fra forbinnelse med landsiden.

Plutselig ble det åpnet kanonild ute fra Breianen. Illen kom fra et sted utenfor Vealcs, en cy ved innløpet til havnen, hvor det lå et stenfort som nå ikke var armeret. Projektilene gikk først over marinestasjonens etablissement. Senere ble skuddretningen forandret til selve verftsområdet, hvor et båthus, et par fabrikkbygninger og et stort kulfarris ble truffet. Straks etter fikk man se et stort fartøy med 2 skorster komme inn mot innløpet. Det fikk med sakte fart og fortsatte ildgiingen mot verftsområdet og mot havnen. Ennå var det imidlertid så markt og diskig at tyskerne antagelig ikke kunne se Olav Trygvasson mitt inne i havnen, mens man fra denne kunne se det tyske fartøyet mot den lyse mørkenhimlen i nordost.

Plutselig åpnet Olav Trygvasson ild, antagelig på noe over 2.000 meters avstand. Man kunde se at allerede andre salven traff, og det så ut som om det tyske fartøys bro og dekkshus ble ødelagt og dessuten hadde det fått et stort hull i vannlinjen. Det tyske fartøyet gjorde en sving og forsvant etter utover.

Senere ble det konstatert at det var den store tyske jageren Albatross bestykket med 12 cm. kanoner. Under den første delen av kampen hadde den forsiktigt å skyte inn i havnen gjennem Stromsundet, et sund bare brukbart for mindre båter. Her lå en gammel båt Oscar II som ble anvendt som losjfartøy, og den fikk et par treffere fra Albatross.

Senere på dagen meddeltes fra en kystbevakningsstasjon på Hvaler at et tysk fartøy var satt på grunn ved S.S. ster utenfor Hvaler. Vraket viste seg senere være Albatross. Under Albatrossintermesset ble også en del skudd løst fra slagskipet Lützow ute på Breianen. Ombord på Olav Trygvasson ble et par mann såret da en grov projektil eksploderte i sjøen tett ved fartøyet side, og noen grove projektiler voldte også en del skader i den del av byen som lå i skuddlinjen.

Nå ble det igjen rolig en stund. Man så 2 tyske torpedobåter komme inn fjorden mellom Horten og Moss. Straks etter hørtes duren av et stort antall flymaskiner, og man så en hel rekke store fly, minst 100 stykker, komme innover fjorden i lav høyde med kurs mot Drøbakksundet. Nå gjalt det igjen Oscarsborg. Og snart skulle turen komme til Karl Johansvern.

På dette tidspunkt, kmkring kl. 7, fikk man se minsefeieren Otra, som hadde vært ute på rekognosering, komme inn havnen. Dekkeshuset under broen sto i brann, dens ene "panna" var gjennemskutt og fartøyet lå dypt. Kommandobroen var gjennemskutt og 7 mann av besetningen var drept eller såret. Blant de døde befant seg sjefen, og hans nestkommanderende var såret. Det var et sorgelig syn å se dette nye fartøyet komme inn så ille tilrett.

Forts..

Nr. 54.

LONDON-NYTT.

9. november 1941.

Dagens sammendrag: Russerne har nå tatt initiativet på alle steder i nærheten av Moskva. De er gått til motangrep, mens de tyske tropper på hårdnakket forsvarer de stillinger de har vunnet. Alvårlige kamper på Krim fortsetter, men tyskerne er stanset ved Sebastopols ytre forsvarsverker. Ved Leningrad er tyskerne også på defensiven, som Hitler forovrig innrommet i sin tale i går kveld.

Siste nytt om stillingen på østfronten er kommet fra Hitler som i okkjelleren i München i år kveld innmøtt at tyskerne er på defensiven ved Leningrad. Russerne har gått til motangrep på det nordre avsnittet ved Leningrad og trenget dypt inn i de tyske stillinger. Øgså ved Moskva er tyskerne på defensiven og på et avsnitt ved Wolokolamsk er de slått tilbake. Tyskernes tap på et avsnitt er 30.000 mann i løpet av 2 uker. Det meldes om vellykkede russiske lokale operasjoner hvor artilleriet har spilt en viktig rolle. Skjont det tyske trykk har avtatt, er kampene fremdeles meget hårde, da tyskerne yter kraftig motstand. Vest for Moskva, i Mojaisk-området har russene møtt hard motstand, i sydvest ved Malojaroslawets er stillingen uforandret, og lenger syd er russene også gått til motangrep. På Krim står tyskerne stille foran Sebastopols festningsverker, og russene har god anledning til å få forsyninger og forsterkninger. Heller ikke ved Rostow er tyskerne kommet videre og har her gravd seg ned. Så lenge tyskerne ikke behersker hele Krim kan de ikke uten stor risiko foreta angrep på Kaukasus, og først når Baku for jul som Hitler har lovet, må de fremskynde operasjonene både nord og syd for Rostow. Fredag tapte tyskerne 29 fly mot et russisk, torsdag 104 mot 55, på to dage tapte altså tyskerne 133 fly. Folk som kommer fra Iran til Tyrkiet forteller at endeløse strømmer av tanks går gjennom Iran og Irak til Russland.

Hitlers tale i går vidnet om stor nervositet og desperasjon og til enkelte tider om voldsomt raseri. Han fortalte at han aldri hadde forutsagt noen lyn-krig i Russland og at han ikke var interessert i seier for prestisjens skyld. Det var heller ikke nødvendig å innta Leningrad. Moskva undlot han kloklig å nevne. Han undlot også å nevne de tyske tap, men fabelt om at det var ødelagt 12-14 millioner russere, og skulle dette være sandt, så hadde russene vært helt ute av spillet nå. Med hensyn til materiell så har man ødelagt mer enn russene noen gang har hatt, men han nevnte ikke de veldige russiske reserver i Ural og Sibir. Han truet de okkuperte land og sa at hvis noen trødde de kunne gripe til våpen mot tyskerne, skulle de få samme medfart som nazistenes motstandere tidligere hadde fått i Tyskland. De som trødte de skulle få delegge hjemmekontrollen ville bare få en kort frist før han slo til.

Britiske flyvåpen utført i natt et kraftig angrep på Essen og andre steder i vest-Tyskland, og det ble observert store eksplosjoner i Essen. Ostende og Dunkerque ble også angrepet og 8 engelske fly savnes. Det var noen få tyske fly over de engelske kystdistrikter i natt og de forårsaket en del skade, og noen ofre krevdes. Et aksesskip ble angrepet i Middelhavet og ble sist sett forlatt av mannskapet.

20 sjekkere er henrettet i Wien i går. I tillegg til programmet idag talte Øksnevad om TAUSHET, og han sa at det norske folk lærer dag før dag bedre og bedre hva taushet er. Han nevnte angiverne som utfører beddeltjenesten for tyskerne og nazistene og advarte særlig mot OLAV NJØTEN, Kong Oskarsut. 43, Bergen, som for tiden er utstyrt med legepredikantpass og har et stort virkefelt. Øksnevad sa at om man blir anholdt må man ingen ting si og henviste til det skriftsted som henger i så mange norske hjem, nemlig: VÅR TRO INNTIL DØDEN SÅ SKAL DU ARVE LIVETS KRONE. Han sa at man aldri måtte si et ord til upålidelige folk og man måtte ikke bry seg om løfte om belønning for å bekrefte eller skrive under det fiendens politi ber en om, men huske på at løftet var TYSK.

Mappe 9
Ekspl. 55
Arg. 1941
O.V.
Jfr.

765

Nr. 54.

-2-

Man må heller ikke regne med noen menneskelighet i den tyske kriminalitet og gå ut fra at de hjemlige forfedre er kommet til det stadium da de ikke skyr noe middel for å beholde de tyske bajonetters beskyttelse. Vi må være forberedt på nye lidelser og nye savn, men disse blir lettere å bære når alle holder sammen. Om tyskerne så han at uansett hvor mange ulittepper de har stjålet så er det DE som fryser i Norge idag. Til slutt sa Øksnevad at hver enkelt av oss kommer til å måtte stå til regnskap for våre handlinger, og det blir lett å dømme de som har skaffet andre nordmenn i fengsel ved uforsiktighet eller på annen måte. Som avslutning leste han opp av Henrik Wergelands: "Siste Reis" og bemynte med "Som stener av demant og gull, o.s.v."

LOKALNYTT: Vi har hatt dyenvidmer til stede ved det engelske fly som styrtet ned ved Østhansen. Den canadiske flyver var 23 år gammel og han hadde på seg en vanntett beholder med sjokolade, tyggegummi, sigaretter etc. Dette ga tyskerne seg straks til å fortære. Slik kaller vi her for lik-roving. Den ene av tyskerne som ble drept var marineoffiser. Flyet ble vistnok ikke skutt ned, men torsnet mot en av kranene og fikk brukket vingen.

--- oo ---
"Striden i Oslofjorden den 9. april 1940". VI.

Nå hørtes imidlertid en rekke sterke detonasjoner i retning mot Oskarsborg, og man hadde nå også tyske fly over marinestasjonen. Den første bomben fallt mellom garnisonskirken og stabens kommando-ekspedisjon, som sannsynligvis var kjent av tyskerne, og samtlige vindusruter i disse bygningene sprang. Straks etter falt 2-3 bomber mellom kriken og "brakkene", hvor det var privatboliger. Straks etterpå kom to tyske parlamentærer. Bombene skulle tydlivsvis forberede parlamenteingen.

Man måtte imidlertid også være forberedt på et landanfall fra Hortensiden og man gjorde forberedelser for å møte et slikt med infanterikompaniet og folk fra depot-fartøyene, som for øyeblikket ikke var mange og storsteparten bestod av kokker, opp-passere, messegutter og flere ikke stridende. Disse "tropperepelser" ble antagelig iaktatt av tyskerne, da de slapp noen bomber i skogen langs "kanalen". Da det norske luftvernet var tatt, kunne de tyske fly gå hvor de ville og i den høyde de ønsket. De hadde fritt spillerom.

Under truslen om bombardement fra luften og fra slagskipartilleri, og da det viste seg at en stor del av Hortens sivilbefolknings ikke var kommet seg ut av byen, anså man at ytterligere motstand bare ville innebære undir delegasjon og tap av menneskeliv. Man kjente ikke tyskerne enda. I vilkårene for kapitulasjon inn ikkje at marinestasjonen og de norske fartøy fortsatt skulle stå under norsk befal. Tyskerne skulle forlate stedet om 3 dage, sa de. De av det norske militærpersonalet, hvis familier hadde flyttet ut på landet, fikk derfor permisjon for å finne rede på sine familier. Det ble gitt ordre til at på alle opprustede norske fartøy, samt på marinestasjonens flaggstang på Karl Johans-verns mangle fort skulle heises hvitt flag over det norske. Klokken var nå ca. 10.

Noe av det første tyskerne gjorde da de kom inn på verftet var å hale ned det norske flagget på festningen og heise hakekorsflagget. Det var det første sjokket, som i et glimt viste hva man hadde å vente.

Imidlertid - marinestasjonen hadde kapitulert. Det var slutt.

... vv ...

Senere fikk man vite hvordan det var gått med de tre gamle ubåtene. De hadde ligget utenfor Tønsberg natten over og var i gryingen på veit ut gjennom Granebosundet, for å komme ut i Oslofjorden. Fra den første båten fikk man se to motorbåter som ikke med moderat fart oppunder Valle. Det var sannsynlig ikke noe mistenklig med dem, men straks etter øket de fartens og kom rett mot ubåten. Her forstod man straks at ubåtene var ubåtsjåere og man dykket snarest mulig. Forts.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 55.

10. november 1941.
LONDON-NYTT.

1. årg.

Dagens sammendrag: Churchill erklærte i en tale i London i dag at Storbritanien har en luftstyrke som i storrelse og antall står på høyde med de tyske. Storbritania er nå i stand til å sende en kraftig flåtestyrke til å tjene tegnere i Stillehavet. I fall Amerika kommer i krig med Japan vil den britiske krigserklæring komme omgående. England vil aldri forhandle med Hitler eller med noe parti i Tyskland som representerer naziregime. Like etter at 2 italienske konvoier ble tilintetgjort i Middelhavet igår og de angrep som det britiske flyvåben rettet mot Italia og Libyen, bombet engelskmennene Hamburg i natt. På østfronten har russene fremdeles initiativet ved Moskva. På Krimhalvøya holdes tyskerne fremdeles utenfor Sebastopol.

Churchill talte i går og sa bl.a at Hitlers eksekusjonsplaner har det travelt hver dag i et dusin land med å henretté patrolier. Hele verden er dybt rystet over henrettelsen av gisler og til og med hovedforbryteren Hitler er skremt av oppinonen og har ikke været å fortsette henrettelsen av gisler. Dette er ikke barmhjertighet men frykt. De henrettede må betraktes som tapre soldater som er falt for sitt land, men på en måte er deres lidelser og ofre til større nytte enn om de hadde vært soldater. Churchill sa også at fremtiden og fremtidens gât er uggjennomskuelig.

I går ble den største italienske konvoi hittil senket i Middelhavet av den britiske flåte. 9 handelskip ble satt i brann og senket og en 10.000 tonner ble etterlatt i lys lue. 2 jaere ble også senket og den engelske flåte hadde ingen ofre, intet tap og ingen skade. De tyske og italienske ledere i Libya er forfærer over hendelsen, men Churchill sa at aksjonen kom som kallet. Aksemaktene trenerte sárt de forsyninger som konvoien hadde bragt med seg. Senkingen foregikk syd for Toronto, hvor den italienske flåte i fjor fikk det slavet som den ennu ikke er kommet seg av.

Sicilia og Napoli ble bombet lørdag natt uten tap for engelske flyvåben, men 3 fly gikk tapt i går etter angrep på Bengasia og andre steder i Libya. Over 100 engelske hombemaskiner angrep i natt Hamburg, Emden og Cuxhaven og to engelske fly gikk tapt. Man mener at over 1000 engelske fly var over Tyskland lørdag og sondag. Den tyske flyvirksomhet over England i natt var igjen holdt i en mindre målestokk, men det ble sluppet noen bomber som krevde noen ofre og voldte litt skade. Ettyk fly ble skutt ned.

Russene har fremdeles initiativet ved Moskva og har foretatt vellykkede motangrep. Tyskerne er oppholdt ved Tula hvor et tysk tankangrep ble slått tilbake da det forsøkte å bryte gjennom det russiske forsvar. Tyskerne bringer opp forsterkninger fra Norge. Det meldes om fornyet finsk aktivitet på den Karelske front. I nærheten av Kertsch har tyskerne mott uventet russisk motstand. Tyskerne har ikke kommet lenger enn til Sebastopols ytre forsvar.

Admiralitetet melder at jageren "Cossack" på 1870 tonn er gått tapt. Man vil huske jageren fra "Altmark"-affären i Jossin fjorden (hvorfra vi har fått vårt hedersnavn). Den oppnådde også treffet på "Bismarck" den dagen denne våget seg ut fra havnen med det bekjente resultat.

LOKALNYTT: Sigurd Johansen, Tonnes Winther, Lea, Thorstvedt og ErikSEN ble i går domt til døden. Vice Wideroe fikk ti års fengsel og Seppel seks år. Man har håp om at de dødsdomte blir benådet, men FINN KAAS, anklaven som har æren for at disse menn er dømt, kommer aldri til å bli benådet, om han lever så lenge at han får dom.

Avisen fortsetter å komme hver dag med nyheter fra England. Alle våre lesere får avisene i posten, hvilket de selvskriv ikke kan verne seg imot. En hver har plikt til å spre nyhetene mest mulig uten å trekke noe fra eller lekke noe til.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET

11. november 1941.

766 1. arg.
Mappe 9
Arg. 1941
Juli 56

LONDON-NYTT.

"Striden i Oslofjorden den 9. april 1940" VII.
 Så kom de tyske dypvannsbombene, av hvilke en eksploderte så nær u-båten at tårnet ble klemt sammen og en vannstråle ble presset inn. Samtidig slyknet belysningen. Mange reide imidlertid å pumpe seg opp til vannfalten igjen, og ble da straks beskutt av tyskerne med automatkanoner. Men helstvis holdt tårnet. U-båten måtte nå gi seg og besetningen ble tatt ombord på en av de tyske motorbåtene som måtte skynde seg innover fjorden i sikk-sakk, da hendelsen var blitt observert fra Bolerne festning som åpnet ild mot tyskerne.

De to andre u-båtene hadde imidlertid tatt seg inn i Tonsbergfjorden igjen. Men da tyskerne var etter dem over alt og båtene var meget gamle, med dårlige dykker-egenskaper, ble de til sist senket av sine besetninger. Det viste seg senere at den vesentlige årsak til at det tyske overfall på u-båtene lyktes, var at u-båtene av en eller annen grunn ikke hadde fått alle de orienterende opplysningene om de tyske operasjoner, som ble sendt ut fra staben.

Bolerne festning lå imidlertid inntak og kunne med sine kanoner beherske hele ytre Oslofjorden, tversover til Raua og videre utover til Færder. Onsdag den 10. april la derfor det tyske slagskipet "Lützow" seg utenfor Slagentangen, mellom Horten og Bolerne og begynte å bombardere festningen med sine 28 cm.kanoner. Men Bolerne svarte med sine 15cm.Boforskanoner og med godt resultat. "Lützow" måtte derfor holde seg på stor avstand og dens beskytning av fortet gjorde liten virkning. Tyskerne forsøkte også å bombe festningen fra luften, men med samme resultat. Etter å ha holdt ut i tre dager var imidlertid ammunisjonsforsrådet slutt. For tyskerne kom i land hadde man ødelagt kanonenes mekanisme med mer. Tapene på festningen bestod av et lite antall døde og sårede.

De norske torpedobåtene der som nevnt ikke rakk opp i Oslofjorden mens krigen pågikk, måtte gjemme seg i skjærgården og forsøke å redde seg så lenge det gikk. De ble til slutt enten senket ved bombing eller måtte si seg, delvis etter meget dramatiske hendelser.

Den nettopp ferdigbygde jageren "Tor", bygd ved Fredrikstad mek. Verksted, hadde nettopp fått besetningen ombord og hadde begynt de obligatoriske prøveturer. Da den ennå hverken hadde fått artilleri eller torpedoer ombord, hadde sjefen ikke annet å gjøre enn å la "Tor" gå til buns, da det ble meddelt at tyskerne nærmest seg.

Besetningen tok seg innover i Østfold og meldte seg til tjeneste ved 1. divisjon, general Eriksen, og fulgte senere med denne inn i Sverige.

Bevoktningsfartøyet "Pöl III" ble senere funnet drivende i den midre delen av Oslofjorden. Den var sterkt ramponert, kommandobroen gjennomskutt og oversprutet med blod fra dens falne sjef, kaptein Welding, antagelig den første nordmann som falt denne skjebnesvangre natt.

Etter at tyskerne var kommet inn på marinestasjonen viste de stor uro for et eventuelt engelsk overfall. De ventet engelskmennene den 10. april på morgenens og ga derfor ordre om at hele byen Horten skulle evakueres, men da intet hendte, behovde tyskerne åpenbart ikke lenger skjule seg under det norske spiltflagget, som fortsatt var heist på de norske fartøy på havnen. Tyskernes avreise etter 3 dager ble det ikke noe av og etter et par dage fikk nordmennene beskjed om å forlate stasjonen og fartøyene.

Det var først og fremst ved overraskelse at det tyske hovedanotrepet i Oslofjorden lykkes, og overraskelsen var kanskje aller mest av moralsk art. Norge hadde jo intet utalt med Tyskland, så da det tyske overfallen kom virket det fullstendig usannsynlig og virkelig hetsfjernt. Man måtte gå på gang under kampen type seg i skinnnet for å konstatere om manvirkelig var våken eller om det hele var en ond drøm. Hertil kom så de meddelelser som ble sendt ut av Quisling og som i høy grad bidro til å skape forvirring i sinnene. I samme retning virket også de rykter om sabotasje og forredderi blandt de norske offiserer, som tyskerne spredte ut allerede den 9. april om morgenen. Disse rykter skulle bidra til at de norske sjefene følte seg ensomme, forrådt og overlatt til seg selv, og derved bli utsettet av motlesshet. Det viste seg senere at de tyske ryktene var fri fantasi.

LUTT.
 Vi fortsetter imorgen artikkelen om senkningsen av "Blücher".

Dagens sammendrag: Det britiske admiralatet meldte idag at 3 italienske destroyere ble senket og 2 alværlig skadet under anstrepet i Middelhavet onsdag morgen. Det var en britisk undervannsbåt som senket en italiensk destroyer til etterat konvoien var tilintetgjort. Senere har britiske undervannsbåter senket 5 og skadet 4 italienske skip. På Moskvafronten har russerne omringet store tyske styrker nær Wolokolamsk. Ellers på fronten er det stillstand, og russiske motanrep, samt kaldere vær. Det pågår heftige kamper i Leningradstopol. Et stort tysk handelsskip fikk 2 fulltreffere utenfor nordskkekysten i år. Idag er det 23 år siden forrige gang Tyskland måtte strekke våpen og erkjenner sitt nederlag, og rett før var den tyske hær gått fra seire til seire, og ansett for å være uimotståelig.

På Moskvaavsnittet har russerne omringet store tyske styrker ved Wolokolamsk, og ved elva Nara har russerne ved motanrep kastet de tyske styrker tilbake over elva. På de andre steder av fronten er det stadig vekk veksler mellom angrep og motanrep. Stillingen i Donetsbekkenet er uforandret, og ved Rostov har tyskerne måttet trave seg ned på de åone åslettene, og er utsatt for den iskalde vinn. 3 tyske generaler er drept av guerillakriger på Leningradfronten i den senere tid.

Tyskerne er nå begynt å stive opp sine soldater med alkohol, da de ennå ikke har fått ordinær utrustning til i motståkulden i Russland, og det er sitt ordre om at norsk akvavit, hollandsk snaps og annet brennevær skal sendes til fronten med en gang. Lurer sier at slike stimulanser nok ikke virker en kort tid, men det er forbundet med stor fare å bruke dem på soldatene.

Etterat engelskmennene onsdag morgen hadde senket 9 handelsskip, og satt et tiende i brann, samt senket 2 jaere, og skadet en alværlig, forfulgte en engelsk ubåt de italienske krigsskip, og senket en jager som opnådde fulltreffer på en annen som ble skadet alværlig. 12 båter ble også senket, 2 alværlig skadet og et etterlatt i lys lue. Det er idag ett år siden den engelske luftflåte besøkte Toronto havn og tilføyet den italienske marine det bekjente lammende slag. Sent i aften kom det melding om at engelske ubåter i Middelhavet har senket ytterligere 5 italienske skip og skadet 4. Det var 4 dampforsyningskip som ble skadet.

Det meldes idag at engelske ubåter for kort tid siden utenfor norskekysten senket 3 store tyske transportskip med 2 tusen soldater.

Tyskerne slapp dypvannsbomber blandt de svimmende soldater, og resultatet var at det var mindre enn 200 overlevende. Tysk flyvirksomhet over England har avtatt med 92 %. I september ifjor var det over 19 tusen angrep over England, og i september i år mindre enn 15 hundre. Et tysk handelsskip fikk 2 fulltreffere utenfor norskekysten i år.

Churchills beskjed om at England erklærer Japan krig hvis landet kommer i krig med Amerika, og at England er ferdig til å sende en sterk flåte av store skip til Stillehavet og det Indiske hav om nødvendig, har vakt tilfredshet i Amerika, begeistring i Singapore, jubel i Kina og påfallende ro i Japan. I Tokio idag ble det sagt at Japan ikke har i sinne å anripe Amerika.

Det menes at Hitlers fredsoffensiv er på trappene, og en kompromisfred er samtalesmøte blandt tyske diplomater i Ankara. De forbrydere som har sluppet helvede i sør hoper å få undslippe med byttet, men Churchill sa i går at uansett om England får hjelp eller må kjempe alene, og uansett hvor hård prisen blir, vil ikke England forhandle om fred med Hitler eller noen nasistregjering. I Italia må restauranter, kinoer, teater, nattklubber o. a. stenge klokken 22 fra idag, og sporveier, busser og andre kommunikasjonsmidler må slutte til samme tid for å spare på brenselet.

Roosevelt sa i en tale i anledning våpenstillsstandsdaen idag at om de allierte hadde tapt forrige verdenskrig, ville ingen amerikaner idag spurt hvorfor kriken var utkjempet, for da vilde man visst det, som folk i de okkuperte land vet det etter å ha tapt friheten. Det amerikanske folk tror friheten er verd å kjempe for, og mener de har plikt ikke bare overfor seg selv, men også overfor de menn som kjempet om falt i forrige verdenskrig. Det amerikanske folk vil kjempe i enighet for å bevare friheten. Den finske handelsminister Tanner sa i en hilsen til Amerika at den finske kamp bare var motivert av sikkerheten, som innen tredje makt kan garantere, og han håpet det fri Amerika ikke ville trekke Finnland inn i stormaktskrigen. I Scarlato i Dalmatien ble 24 italienske militære såret, og en drept da en italiensk alpejegerdivisjon ble angitt av patrioter. En lastebil med italiensk militær ble beskutt med maskinlevær, men ingen ble alværlig skadet. Det er tatt 150 fanger. Den svenske landsorganisasjon har sitt 100.000 kr. til innkjøp av matvarer for Norsk Folkehjelp. I utenrikskronikken idag sa Arne Ordins at hvis Russland får hjelp i tide, vil kriken antakelig være slutt før noen turde høre, men hvis Russland taper, må vi innstille oss på en meget langvarig krig. Han sa også at Finnland nå har sin store sjanse både til å få sine gamle grenser igjen, og lege grunnvolden til et godt naboskap med Russland. Hvis Finnland fortsetter kriken mot Russland, og Tyskland vinner, vil Finnland miste friheten og bli et tysk lydrike. Hvis Tyskland taper, vil Russland være en stormakt, og det er da en betingelse for Finnland at det er godt naboskap, som det nå kan bli hvis Finnland slutter kriken, men fortsetter det kriken, vil Finnland bli overlatt til sin skjebne.

I Göteborg Handels og Sjøfartstidning for 3. ds. leser vi følgende i en artikkell om Frithjof Nansen:

"Ut av Nansens skrifter trår hans skikkelse oss i møte, stor i tanker og erfaringer, en nasjons stolthet og ære. Vi møter også, om enn helt flyktig, en annen nordmann. På gruppebilder av Armenienkommissjonen står han bak Nansen. Han hadde vært hans høyre hånd i redningsarbeidet i Russland og hans utsending i Ukraina. Nansen satte stor pris på ham som reisekamerat og medarbeider og han takker ham i hjertelige ordelag. Nansens rykte, tidlig grunnlagt, vokste ettersom årene gikk. Ett "Nansen-pass" var utallige hjemløse flyktningers fribrev. Navnet på hans sekretær var det vel ikke mange som husket. Utilfretsstillet ørjerrighet drev ham en dag til en handling, som for alltid brude ha "jort ham umulig, og han glemtes atter. I dag er hans navn kjent av hvert menneske fra eskimoene i nord til maorifolket i sør, like kjent som Nansens, og er han ikke "ryktbar", så er han i hvert fall beryktet. Fra Argentina fortelles nettopp at man på spansk har fått et nytt ord. Man taler om en "auisling" (uttales kissli'n). Man påstår at ordet der nede benyttes i stedet for "fedrelandsforredere". Hvad det nå kan bero på

...
vvv ...
I en annen artikkell i samme blad for 5. ds., skrives om italienerne: "Hvordan de er blitt dratt inn i dødsdansen er alle bekjent. Nå renner blodet ned i de dansendes skor. Hvordan skal den rasende farten kunne stoppes? Gjennom en mann har Italia blitt dratt med i eventyret. Slutten skimtes ikke ennå. Mer og mer begynner man å merke bitterheten. Mens tyskerne ofrer sitt beste blod på den russiske fronten, får italienerne stadig en sterkere kjennskap til den britiske front som strekker seg fra Singapore til Kaukasus og siden bøyer av for å nå Tobruk over Syria, Palestina og Egypt.. Til sjøss vår fronten der havet skyller Italias kyststr. Etter alle tegn å domme ventes et angrep på flere punkter langs landfronten og etter hele sjøfrontens linje. Forts..
vvv

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

12 november 1941.
LONDON+NYTT.

I Moskva-avsnittet foregår heftige kamper vest og syd for hovedstaden, men tyskerne holdes over alt tilbake. I Volokolamsk-avsnittet skjer det russiske press og en tysk motorisert avdeling har vært omringet en uke. Tyskerne forsøker forsyngså komme over elvene ved Gud 80 km. lengre syd, ved Tula, er stillingen alværlig. Tula er en nøkkelstilling som kontrollerer en av hovedveiene til Moskva. Det koldt vær og snestormene har gjort at tyskerne foretar desperate angrep og lider derfor uhyre tap. Man mener en ny storstilt offensiv mot Moskva er under forberedelse. Tyskerne innrommer at fronten foran hovedstaden er et eneste stort minefelt og sier at Russlands beste våpenbror er det føle hestvær og at tyskerne fremdeles står 95 km. fra Moskva. Sveriges Meldte i aften at guerilla virksomheten i Hviderussland har utviklet seg og at stillingen ved Moskva har bedret seg for russerne de siste dager. Ved Mozaisk, Volokolamsk, Malojaroslawetz og Tula har tyskerne ikke vært til å komme videre framover, men lider enorme tap under voldsomme kamper. Tross forbiprengde kamper har tyskerne ingen framgang ved Rostow. På Krim er tyskerne slått tilbake ved Sebastopol, men stillingen ved Kertsch er alværlig. I Donnetsbekkenet foretar russerne heldige lokale motangrep og på et avsnitt er tyskerne drevet 10 km. tilbake over Donetselven.

Kong Georg talte idag ved åpningsen av en ny sesjon i parlamentet og nevnte den besluttsomhet og den sterkede kraft det engelske folk fortsetter kriken med. Han nevnte også marinens framgang med å holde sambandslinjene til sjøs og hyllet de tapre allierte handelsmøriner. Videre nevnte han den forbedrede stillingen til sjøs og sa at de allierte skipstap bare er en tredjedel av hva de var. Kongen så frem til den dag alle nasjoner under tysk åk i jen blir fri. Han sa også at den allierte marine ansliper fientlige båter hvor de treffes og roste den russiske armes heroiske motstand, som han sa fremkalte den dypeste beundring overalt.

Churchill nevnte også den heldige vendingen i kriken. Han hadde tatt i det siste, og opplyste at de allierte skipstap de siste 4 måneder var rått ned med 64 %, mens aksemaktene på samme tid har tapt 1/4 mil. mer i tonnasje. I mars, april, mai og juni var gjennomsnittstapet 500.000 ton pr måned, men i månedene juli, august, september og oktober var gjennomsnittstapet 180.000 ton. I samme tidsrom har fienden tapt 1 mil ton, altså 280.000 ton mer, og man må da også huske på forskjellen på de to parters flåte. Churchill ga også en antydning om at Hess hadde fortalt at Hitler stoltet mer på utsultning enn på invasjon. Churchill minnet om at han hadde merket Hitlers usedvanlige lange taushet og at det antakelig var av den grunn han holdt den tale hvor han fortalte at Moskva ville falle om et par dager. Hvor meget klokere hadde det ikke vært om Hitler hadde holdt munn. De amerikanske assuranseselskaper har nedsatt krisisrikopremien med 1/4 for båter i Atlanterhavsfarten. Assuransene går altså ut fra at båtene nå har 25 % bedre sjanser til å nå fram.

Finnland har forkastet noten fra Amerika og erklærer at kampen skal vare til all fare for Finnland er fjernet. Det er bemerkelsesverdi at notens ordlyd ble offentliggjort i Berlin noen timer før den offisielle meddelelse ble sendt ut i Helsinki. En amerikansk avis skriver idag at forholdene for Finlands vedkommende har endret seg fullstendig siden vinteren 1939-40. Finnland er nå ikke lenger den enslige lille helt som ble angrepet av en kjempe, men er nå selv ansliper og Tysklands allierte.

Forholdene i Jugoslavia volder stor entusiasme i Berlin og Rom. Det forsøkes å drive en kile mellom serber og kroater ved å loslate en masse kroater. Guerillakriken er sket og Beograd står foran hungersnød på grunn av mannlende transportmuligheter og 900 er drept av patrioter på en uke under kamp. Tyske avdelinger må eskorteres av tanks når de forlater Beograd. Ikke en tonne korn er kommet inn i byen siden innhøstningen, da guerillabandene stopper all trafikk.

Ytterligere 7 sjekkere er henrettet. I fabrikker er hengt opp plakater av gråtende mor og barn og teksten: "Ødelæg ikke ditt hjem ved sabotasje." På mange av plakatene er tilføyet: Ødelæg Tyskland i stedet.
11 A - II/2.

Nr. 58.

13. november 1941.
LONDON-NYTT.

7681. Art.

Nr. 57.

-2-

Situasjonen i det fjerne østen er fremdeles spent. Duff Cooper sa idag at Storbritannia er parat i Stillehavet, og Sumner Wells sa i går at krisen når som helst kan bli påvunnet Amerika. I Singapore er stemningen tillitsfull og det hevdes at de japanske baser i Indokina lett kan angripes av engelskmennene fra Malaia.

Av nye arrestasjoner i Oslo kan nevnes modscier Karl Lowenskjold, disponent Kindseth ved Intervurd Bruk og minister Sverre Marstrandér. LOKALNYTT: Den 4. ds. ble 6 nordmenn skutt på Hovedcyta. De var anklaget for å ha forsøkt å reise til England og fikk først 5 års tukthus, men dommen ble plutselig omkjort til dødsstraff, etter at de 3.000 tyske soldater gjorde opprør i Narvik i forrige uke, eller muligens for 14 dager siden. Disse nordmenn er ansett til tyskerne av HENNING ASLAKSEN, NARVIK. Han er fører for 15. eller 18. hirdregiment. Aslaksen skulle reise sammen med de 6 til England med Kvitebjørn, og de var på vei, men kl. 2 om natten signaliserte Aslaksen etter avtale til en tysk patruljebåt som kom til stede og overrumplet nordmennene for de rakk å få gjort det av med Aslaksen. Vi skal forske å bringe på det rene navnene på de henrettede. Foreløpig vet vi bare at en er fra Narvik, en fra Drammen og en fra Trondelag.

I Göteborg Handels og sjøfartstidning skrives den 4. ds.:

Herskerne i Norge arbeider ivrig på å mistenkelsjørene Sverige i det norske folks syne. Når dette sier seg uttrykk i voldsomme utbrudd i den nærmest Quislingstyrte presse over at svenske regjerings viser en viss grad humanitet mot norske flyktninger o.l., så gjør ikke et vårt land noen skade i det norske folks syne. Verre er det når nyhetstjenesten herfra forfalskkes som skjedd ved flere tilfeller.

Det siste eksemplar er alværlig. Det gjelder utenriksministerens offrende i riksdagens utenriksdebatt sist onsdag. "Aftenposten" sier at det offisielle norske telegrambyrås (N.T.B.) referat. Dette er overordentlig partisk, for en stor del feilaktig. Renc forfalskninger er det angående herr Güters ord om Sveriges syn på Norden. De avklares på mindre enn 5 linjer:

"Utenriksministeren kom også inn på forholdet til Norge og Danmark og sa at disse land nu står foran livsproblemer som må løses i vidt forskjellige retninger."

Dette er løgn. Sverige "befinner seg midt i mellom nordiske brødfolk, hvis skjebne er sammenbundet med vår, men som nå står overfor sine livsproblemer, som må løses i vidt forskjellige retninger" - det var hva herr Güter sa, og enhver svenske vet at han dermed mente Danmark og Norge på den ene siden og Finnland på den andre. Dette fremvikket også mer enn tydelig av fortsettelsen av talen, som Quislingbyrået strak helt og holdent. Utenriksministerens befriende ord om nødvendigheten av et i alle dele fritt Norden er forvrengt til et forsøk på å splitte vennskapet mellom Nordens folk.

Man skal merke seg at det telegrambyrået som har sendt ut denne grove og farlige forfalskning av en svensk storpolitisk uttalelse er offisielt samarbeider direkte med tilsvarende svensk byrå og med vårt utenriksdepartements pressebyrå. Man våger å håpe at det finns noen muligheter for de reale svenske myndigheter til å få i stand en rettelse i den måten hvor på den norske nyhetstjenesten fra vårt land håndheves.

...- v V v ...
Avisen fortsetter å komme hver dag til tross for Aftenpostens sikkert velmente råd. Vi kan fortelle Aftenposten at det fremdeles finnes en del som ikke bare har LOV, men også PLIKT til å lytte på London, og derfra får vi våre nyheter. Å trykke nyhetene har vi sikkert regjerings tillatelse til, og vi blir neppe i den situasjon at vi skal seke om bidra av budsjettet for nedstette aviser.

Vi minner om vår juleinnsamling og at vi ønsker vil ha oppgavene for 1. desember.

Spre nyhetene mest mulig hjelpt til å avlive falske rykter som det er blitt flere av dem denne gangen.

Russiske tropper har kjort et nytt framstøt i Kalininområdet, 170 km. nordvest for Moskva, og har erobret tilbake 2 landsbyer i 1. og 2. dag. Russene har tapt en masse officerer og har mistet 160 km. syd for Moskva, i Tulaområdet, og tyskerne på et sted drovet mer enn 9 km. tilbake fra denne viktige bys sørvestlige utkant. Det oppviser det at stillingen for Tula er alværlig. Russene har også spiller en stor rolle i kampanjen i Russland. Den 5. ds. Rostov, og de hadde først vunnet en seir, men så ble maskinene hindret av skyte, og ble et lett bytte for de russiske bombefly. Stillingen ved Kertsj er alværlig, men russene holder tyskerne stående ved stykket fra Sebastopol forsvarsverker. Men vet at 16 av 19 armerte divisioner har hatt voldige tap, manlig opp til 50%, og det er flere eksempler på at en rekke infanteriregimenter har tapt tredje-fjellet av sin styrke. Russene har allerede begynt å forbære vinterstøtet, og innen neste vår mener man at de nye fabrikker skal ha også amerikansk krigsmateriell brukes strid til havn ved Det Kaspiske Hav.

Svenske meldte iften at tusenvis av tyskere er falt siden Johnnies-bruddet på Borikoppsøet for 14 dager siden og at de 5 tyske divisioner som er sett inn i en repot på Sebastopol, holdes på tilbaketrekning.

Det finske svar driftes i Washington, og Lord Halifax har hatt en samtale med Sumner Wells om denne. Det mener at Finnland har undgått i svært godt i spørsmål det ørentlig drog som om, og Times skriver at Finnland kunde oppnådd sikkerhet uten krig, og nu kunde det oppnå det uten å fortsette. Kjensjerningen er klar, og Finland vil vise seg. Iflg. P.T. mener man at England og Amerika vil gjøre fornyede anstrengelser for å få slutt på den russisk-finske krig.

Den amerikanske neutralitetslovs revisjon blir vedtatt idag, og man mener at Roosevelt straks vil framsette lovforelau om å få slutt på striden.

Japan forbereder nå sitt svar på den engelsk-amerikanske advaret. I Washington hevdas at Amerika ikke vil innle nevnen overenskomst med Japan før de japanske tropper er trukket ut av Kina. Det hevdas at Japan nu er i den vanskeligste periode under oppbygning av sitt imperium.

En engelsk konvoi på over 100 skip er nå kommet vel i havn uten tap eller skade. Konvoien var beskyttet av en engelsk og amerikansk krigsskip.

Det vises opplysninger om den nyeste engelske bombekasten "Mandrake". Den er 70 fot lang, og har et vingespenn på 90 fot. Den kan bære en meget stor bombelast, og har bl. annet 8 mitraljøser. Den har 2 Rolls Royce-motorer, hver på 2 tusen hestekrofter. Under det siste angrepet på Berlin ble en av disse maskiner truffet av antiluftskyts og den ene motor ble sett ut av funksjon. Det ble ført tilbake til flyvestasjonen i England, og man trodde ikke maskinen kunde reise og hold seg opp, men straks etter fikk man beskjed om at den holdt høyden. Mannskapet arbeidet som besatt, og alt som kunde unngås ble kastet over bord, til og med umiddelbart som var det eneste mannskapet hadde i flytta på, hvis de måtte gå ned på vannet. Maskinen reiste og kom til Englands land i god behold.

Erkobicoppen av Münster's tale har med sitt djevere innhold vært oppmerksomhet over hele verden. Han er ikke arrestert, og talen er offentlig gjort i Bern. Det heter her bl. annet at enhver tysk borger er forsvarsløs overfor Gestapo, og at man når som helst kan vinter å bli hentet og anbragt i en kjeller eller en koncentrationsleir. Det

Mappe 9
Ekspl. 60
Arg. 1341
O.V. Poste.
1. Jført.

769

Nr. 58.

II.

kan novnes utallige eksampler på uskyldige tyskere som er arrestert på ulovlig måte, og på pasienter, særli. svært syke, som er ført bort fra hospitalot mot sin vilje, og korts etter har familien fått dagsbudskapet, og biskopen påstod at nasistene hadde forårsaket d. den med overlegg. Han sa også at nasistene hadde brutt hvert eneste av de lo bud.

I rettsførerom Reichsport-Kjennersrud forsokor å splitte idrettsfronten, og han bosynt på Konnsbora hvor overl. person Arne Vastøl har drevet underhåndsvirksomhet i lenge tid, og truet idrettsmannen med at de skal miste sin stilling. Den 14. oktober innkalte Kjennersrud til møte, og 16. tykker dette fram, men ikke Birger Ruud, som da han ikke hadde noe der å si ro, da han var diskvalifisert for livet, og Asbjørn mattede heller ikke. Føreren lovot at idrotten skulde være frivillig og upolitisk, og skilperne kunde selv velge sine ledere. Det ble foreslatt Olaf Høiseth og Ramke, men de vottok ikke Føreren. I rettsfolkens svarte at for å ta opp spørsmålet om konkurranser, må de få garanti for at all deltagelse er frivillig, og at det ikke blir holdt konkurranser med tyskere. Denne garanti måtte de få både fra N.S. og tyskerne. Det er mulig en slik garanti blir sett, men da vet hvor meret et nazi-lift er å støte på. Men rør ikke Reichborn-Kjennersrud kommer noen vei med sine splittelsesfors. k for idrettsfronten KAN simpelthen ikke rokkes.

Til semifinalkampen i Larvik var det øne mål blitt borte i løpet av natten, men kampon ble spilt likevel for 35 tilskuere, hvorav endel tyskere.

Dir. i Mossol i Folkeregisteret er avskjediget, og likeledes hele Forsynin snemnd. Som ny i Forsynin snemnd er innsatt Forbeck, avvisersom av generalkonsul Hilditsch. Farlig anslag er spente fullmekting. Birke som forvris under å innsende klæskrifter på sine kolleger. Hossdalen og Bråton i Gassmonatornemnden, og Karo Solhjem i Handelsdepartementet er også avsatt.

Nya Wermlands-Tidningen skriver 5. ds. under overskriftene: "EUROPAS FOLKARMEER SLÅ TYSKERNA INNIFRÅN". "OM VI BEVÄPNA DEM OCH SÄNDÅ LEDARE LUFTVÄGEN", SÄGER KUNG HAAKON.: "Vi må anvenne oss av Europas folkarméer og slå tyskene innenfra. Vi må bevepne dem og siden sende dem specialister og ledere luftveien med fallskjerm.

Det er kon. Haakon av Norge som for INS' korrespondent forklarer at han er sikker på at dette til slutt er måten å vinne Tyskland i kno på. Jes hadde en lang samtale med den 69-årige monark ved en lunsj, som holdt i vår etter en parade.

Om ikke quislinerne i Norge hadde tyskerne bak seg, skulle vi kunne ta Norge tilbake i morgen den dav, forsikret konen. Fra lunsjen så jeg ham stå og ta imot marketenterier og 2 ambulanser, som ambassader Biddle overlevorte til de norske styrkene i England som var fra et par amerikanske organisasjoner i Pennsylvania. Kon. Haakon virket dypt rart og holdt en kort tale, i hvilken han på det varmeste takket for hjelpen. Han kom deretter fram til meg og når vi så ikke sammen for å innta lunsj, brast han ut: "Ford. mte kulde. Den sjeldne aldeles blanke". Det er bare en "kunst" i det store demokratisk svindjhjulet som skal settes igang for å befri folkene. Vi har en onkel formel for seieren: Hvor soldat må bli spesialist og offiser såvel som fallskjermshopper. Disse menn må senere plaseres ute i Europas medborgerarméer, som innenfra kan bryte ned den tyske motstanden med våpen og ledelse. Hver mann vi slipper ned over fiendens linjer må være en sabotasjespesialist og anfører, som kan kontrollere og organisere motstanden hos de frie folkene, som skal sloss, når den tiden er inne. Disse medborgerne savner en ting, nemlig våpen og forråd. En del har kjømt unna våpen, men f.ex. i Norge er våpnene ikke av vanlig kaliber.

Avtell. imor

GUD BEWARE KONGEN OG FEDRELANDET:

Nr. 60.

15. November 1941.
LONDON - NYTT.

Russerne har drevet tyskerne ut av utkanten av Kalinin. Russiske tanks og anlegg i Kalinin-området har ødelagt tyske kommunikasjoner. I Wolokolamsk-området er tyskerne drevet bort fra en befestet stilling. Ved Narapomin og Minsk har russiske tanks og stupbombefly jasset tyskerne bort fra befestede stillinger. Ved Narapomin og Malajaroslavitz har russerne gjort det av med 30 000 tyskere, 200 tanks og 500 lastebiler i løpet av 15 dagers kamp. På Krim der 5 tyske divisjoner er satt inn mot forsvarsverlene ved Sebastopol påfør rasende kamper og artelleridueller. Enorme tyske styrker er satt inn mot Kertj der stillingen er kritisk. Russerne har hatt hell med seg overalt undtagen på Krim og forfølger sitt hell og forsøker å avskjære forbindelsen mellom to tyke armeer på midtfronten. Ved Tula 175 km. syd for Moskva har ikke tyskerne greidd å bryte gjennom etter 15 angrep. I Donets-bassenget er stillingen uforandret. Tyskerne har kjørt seg fast i dyp sole og har forsøkt seg. Russerne har på et sted gått frem 8 km. Ved Leningrad har russerne erobret flere stillinger. Det pågår heftige kamper nær Murmansk-banen.

Det BRITISKE ADMIRALITET MELDETE NETTOPP AT DET BARE ER OMKOMET 1 MANN AV "ARK ROYAL"s MANNSKAP. I åtte timer arbeidet mannskapet for å holde båten oppe, men det lykkes ikke å få trykket opp på pumpene. Mannskapet ble sånske tidlig tatt ombord i britiske destroyere og skipet var helt forlatt to timer før det sank. Den 27/9.1939 hadde tyskerne første gang senket "Ark Royal" og det gjentok meldingen da etter dag inntil kjedelighet. Den 10. oktober fikk den flyver som hadde senket skipet en høy utmerkelse. Det er sånske eiendommelig at når båten endelig er senket er det engelskmennene som først får beskjed om det. I Tokyo mener man at Amerika er fast bestemt på å få inn i krigen og at Tyskland og Amerika er på siktens av krig. En hel del amerikanske passasjerskip blir nu utstyrt som armerte hjelpekryssere. Det menes at revisjonen av nøytralitetsloven er dødsdømalet til Hitlers allerede synkende håp om å vinne slaget om Atlanterhavet.

De nøyelske flyangrep på Sicilia og Syd-Italia fortsetter, melder Sverige i aften.

Det påfør kamper rundt Gondar i Abyssinia.

LOKALNYTT: Tiradar ble 2 tyske marinesoldater og en annen soldat begravet på krigskirkegården. Hirden trappet opp med fanen i spissen og ble nøtt ved porten av en rasende overleytnant som ga beskjed om at fanen kunne de kaste inn i skogen. Den forfjamsede fanebærer lystre selvsamt kommandoen og så fikk de beskjed om at tyskerne ikke ville ha de tilstede ved begravelsen. Det var en fryd å se hirden luske slukret rundt litt og så plukke opp fanen og luske like slukret bort. Vi ber våre leseare gjøre fortgang med å sende oss lister over familjer som på en eller annen måte har mistet sin forscrive som følge av situasjonen og som bør komme i betrakning ved vår juleinnsamling. Firmær som kan skaffe oss matvarer bes også til beskjed. Vi har fått forespørsel om vi også kan dele ut barnetry, men det lar seg ikke gjøre. Dog kan vi i tilfelle henvise til trenende familjer og leveringen må da gå direkte.

Avisen fortsetter å komme hver dag med nyhetene fra England og Sverige. Vi vil svært gjerne at de som lar seg skremme av truslene i den tysk-kontrollerte pressen straks sier fra at de ikke vil ha avisene så skal den bli stoppet. De som ikke tar den lille risikoen som følger med å motta avisene i posten, bør allerhelst låse seg godt inne hjemme så de er sikker på ikke å komme opp i noe. VI vil ikke kalle det feighet. Det er forresten nokså merkelig at det for det meste er de mennesker som stadig skriker ut om hvor gjerne de vil til England og slåss, som lar seg skremme av truslene. Forsiktighet er vi de forste til å tilråde, men ikke YNKELEG forsiktighet - slik som nasistene ønsker vi skal være.

Mappe 9
Eksp. 61
Arg. 1941
O.V. Postk.

770

Nr. 61.

16. november 1941.

LONDON+ NYTT.

1.30K.

Artikkel I Göteborg Handels & Sjøfartstidning om Italia. II.
Spcr ikke det italienske folket seg hvilken mening sette blodige even-tyret har? Det må jo lengste etter en slutt på denne meningsløse blodsutg-telse, så det påny kan få nyte sitt hav og sin himmel, ta seg av sin olje og sin vin og nyte av alt det et vakert land og et milde himmelstrck kan gi dem hviss land er velsignet med det. Krigens er meningsløs for Italien vedkommende. Hviss Tyskland vinner, kommer Italia til å innta vasallens plass. Taper Tyskland må Italia være med å sone den felles forbrytelse. Koloniene går tapt. Abyssinia er tapt, Eritrea og Somaliland også. Libya er truet. Å fra Balkan kommer Italia å utelukkes hviss Tyskland taper krigen. Og hvordan bedommer de klarsynte italienere stillingen og utsikten? Sikker ikke som de skriver som fører ordet i pressen. Deres ødeleggelse er en gang for alle sammenlenket med den rettning som har drevet Italia inn i kriegen og som skal forsvinne i malstrommen, om og når nederlaget kommer."

... vv ...
I samme avis for 3. ds., skrives under titelen "IDAG":
"Norsk bokuke begynner idag."

Hensikten er soleklar. Så mange som mulig skulde stimuleres til å skaffe seg en norsk bok.. For hvert norsk verk som kjøpes i Sverige kan et svært del av selges i Norge. Slik er det ordnet gjennem cleain-avtalen. At de skandinaviske folk blir fortrolige med hverandres litteratur og språk er i denne tid mer maktpåvirkende enn noensinne. Språkslektskap er ikke noe yttre, det er uttrykk for en utslav av den overensstemmelse i folkekarakter og sinnelag som knytter de skandinaviske folk sammen. De nyanser i levnedsforhold og livsanskuelse, som fins mellom de skandinaviske folk er store nok til å gi en multifunktionsbok som igjøl kom rikt og rivede, uten å være dype nok til å "äventyra" den samme grunn, som "enhetsligheten" skaper. De skandinaviske kulturformer utgjør en mangfoldig enhet.

Det er umulig å sprengje denne enhet. Det som Gud har forenet så godt og landfast, kan ingen mennesker skille. Ennå mer enn de geografiske forhold betyr her den åndelige samhörighet. Det er sannt at brødresangen bruser dypt i folkenes sjel i det "førtegnna", men det er ikke bare der den lyder veia. At den bruser der nede, gir kraft og sannhet til den, når den som salme og kampsang toner ut mot verden. Brødresangen blir kampsang når det gjøres forsok på å "förväva" den.

Forsok blir gjort i disse dage. Den statskunst som foregår at den vil nyordne Europa innretter sine anstrengelser på å splitte Norden. Dens mål er å forvandle Europas frie folk til tjenerfolk for en nasjon, som stiller krav på rollen herrefolk. Det navn som er mitt dette omfablede statssyset Neuropa, har en ominnsklang. Det leder ta nken hen på neuropatiske føreteleser. Målet kommer aldri å bli bådd, planen aldri å bli virkelig gjort. Kampen mot den utkjempes på mange fronter. På ingen av dem kommer det etterstredede å oppnås. Dens krav redes på de russiske sletter, på de 7 verdenshav, på hver plass forkjemperne for folkenes frihet faller for ekseksjonsplutonernes skudd. Her i Norden er det Norge som bærer kampens byrd og hete. "Nordens kraft er tross". Det norske folk tropper innbryternes forsok på å kue det. Som alltid når retten måler krefter med volden, drives det siste til det vanvidd, som frilelsen av evnens utilstrekkelige fader. Vold kan plage og drepe, men den kommer alltid til den levende ånde. Når en av dens bærere drepes, flakker den hellige ild over nye hjerner, brenner i nye hjerter. Vold går alltid vettlist fram. Den vekker krefter mot deg som den bukker under for.

Norge kjemper Sveriges kamp like mye som sin egen. Norges frihet er en forutsetning for Sveriges. Nordmennene ønsker Gud være lovet, et stivsinnet slakt. De få som har sveket, har skjært av de rottråder som forbundit dem med norsk jord. De visner bort og de kjenner det. Deres tale er forvirret. Ordene savner all overbevisnings kraft. De hvirvler rundt som fyrtikke og strå i en malstrom. Det er et yndelig syn. De har til og meg forsiktig krav på medfølelse. De vet det. Derav kommer deres desperasjon. De hører allerede deres skritt som kommer for å bære dem bort.

Samhørighetsfølelsen vokser. Den må i fremtiden gi sig andre og mer vidtfående uttrykk. Det vil ikke være riktig hederlig å motta vor frihet som gave av norske menn og kvinner. Noen innsats høyer det vel Sverige å gjor-

Det er nå 6 uker siden tyskerne begynte sitt siste framstøt mot Moskva. De er slått tilbake på alle avsnitt og plages sterkt av hoggelyser og frost, faruten av russisk artilleri og stupbombefly. Tyskerne forsøker å tilbygge festningsverker til vern både mot angrep og været.

Ved Kalinin 150 km. nordvest for Moskva påvirker voldsomme kamper etter russernes vallykkede seier der i år. Russiske fallskjermtropper skaper forvirring i de tyske linjer og russerne bruker her et nytt våpen, nemlig en bombekaster som arbeider automatisk. Ved Wolokolamsk 120 km. vest-nordvest for Moskva foretar russerne kraftige motangrep. En tysk tankkolonne er blitt gjelast under heftige kamper og tyskerne er drevet bort fra en viktig stilling. Ved Nara-elven, 65 - 80 km. fra Moskva har russerne vunnet en stor seier og befester nå de stillinger de nylig tok fra tyskerne. Ved Malojaroslawetz 100 km. sydvest for Moskva har russerne gjenerobret flere viktige landsbyer. Ved Tula 175 km. syd for Moskva har de tyske forsok på å forsere de russiske stillinger slått feil. Et frontangrep er også mislykket og tyskerne har ikke greid å komme russerne i flanken. Tyskerne mistet her 1.000 mann på 2 dager. Ny offensiv ventes og russiske speiderfly har rapportert sterke nye tyske stillinger bak linjene. Tyskerne er stanset ikke langt fra Rostow. Russerne har slått tilbake angrep mot jernbanelinjen som fører til Moskva. Utenfor Sebastopol og Kertch påvirker det blodige kamper og tyskernes plan er å gå mot den Kaukasiske kyst og oljen de så sikt trenger så snart Krim er tatt. Hitlers ordre om at Batum skal være tatt før jul er gitt uten at han tok med i betrakting forsinkelsen på Krim. Rundt Leningrad påvirker det kraftige kamper og tyskerne forsøker å gå fram til Svir, for å komme i kontakt med den finske hær. I dette området har det også vært flere kraftige russiske motangrep. Det er kommet fram nye reserver til russernes bakre linjer. Finske meldinger sier at britiske tanks er i aksjon på Moskvafronten.

"Pravda" skriver idag at russerne blir sterkere og sterkere og at dagen for å slå overfallsmennene tilbake og drive dem ut av landet nærmer seg. En full vind amerikanske jagerarbeider nå på den russiske front. 20 tyske troppetransportskip er angrepet av russerne mens troppeholdet på å bli "losset".

Det engelske flyvåpen angrep i natt tross dårlig vær Emden og andre steder i vest-Tyskland. I Frankrike ble det voldt store ødeleggelser ved luftangrepet i år, blandt annet fabrikker i Dunkerque og et oljerafineri på halvøya ved Cherbourg. Det ble foretatt et overaskende angrep fra lav høyde og bl.a. ble luftverstillingen og godstog angrepet av fly som flyg i høyde med hustakene. Franskmenne viftet til engelskmennene da de flyg bort. Likeledes er 5 baser i Libya bombet torsdag natt og fredag. Det var Beni-Zi, Bardia, Marituba, Brendizi og Catania som ble angrepet. Italienerne har trukket seg tilbake fra framskutte stillinger ved Tobruk. Italienerne evakuerer også store områder i Abessinia.

Den tyske ambassadør von Papen i Ankara har kastet lykkes over de tyske metoder og bekroftet at en ny tysk fredsoffensiv er i anmarsj. Folkene i Europa skal tvinges til å samarbeide med tyskerne, og nekter de skal de sultes til det. De som ønsker oppror vil bli slått ned uten skåsel. Han forteller også at tyskerne neste år ikke vil få mer enn 20% av normal kornavling i Ukraina og at det vil ta flere år før kullgrubene i Donnatsområdet kan tas i bruk.

Ave Rino Fjeld er idag 1 år og 9 mnd. fengslet for undergravning av den tyske forsvarsmakt. I Oslo er nok en mann dratt til døden for å ha forsøkt å flykte til England.

Vi kan meddele at ferden Trelleborg-Sasnitz natt til lørdag rikk på mine og 1.600 tyskere omkom. 2 timers reise nord for Trondheim er en båt med 2.000 tyskere senket samme natt. Disse tyskere skulle avløse de tyskere som har gjort oppror i Narvik.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 61.

-2-

Vi avslutter her vår artikkell fra "Nye Wermlandstidningen".

Disse må cdeleemes og gjemmes, om ikke før annet så for at et forsok på å bruke det skulle si Quislings Europa-en grunn til å selge en få flere patrioter sitt liv. Kong Håkon syntes å være i meget god form. Han tal åpent, frimodig og bestemt. Han var aldri hissig, men i stedet stille, sliker og humoristisk når han talte med sine bordfeller.

Herfra kunne vi også skulle vi si folkeurmeene i Europa friheten tilbake så Kong Håkon videre, og når det øyeblikket er inne, skal de reise seg i stor skala.

I anledning 65 års dagen til redaktør Torgny Seierstedt i Göteborg Handels og Sjøfartstidende, jengir vi følgende hyldninger: En adresse undertegnet med 144 navn ble overlevert fra nordmenn i Göteborg. Den 1. "Hjertelig takk fra nordmenn i Göteborg." På norske regjerings vegne sendte Nygaardsvold fra London de hjertelikste lykkeboksninger med varmt takk for uredd innsats for Norges sak. Et telegram undertegnet av mange nordmenn i Sverige LCD: Torgny Seierstedts navn skal lenge leve i Norge. Han har gjennom alle år vært fanebæreren for nordisk frihetsvilk for kravet om at det enkelte menneske skal ha rett til å leve sitt eget liv. Nu når det store mørke senken set over Norden lyser hans "jerning klarere enn noensindé." - Seierstedt ble hyldet i engelsk radio og med telegrammer fra hele verden, som hyldet ham som en modig, stor og god mann, en amnn som ikke er redd for å se sannheten i synene og uttale den en mann med klare syn, skarp hjerne og trofast hjerte. En mann som kjenner medfølelse og indignasjon, forbarmelse og vrede. En mann som ald var redd for å forsvere det rette og fordømme det urette. Det var ikke denne menn av hans slag og deres uredde forkynnelse at ikke det lyktes Hitler å myrde den sovende sivilisasjonen. Han kommer til å åres i historsjoner som en som visste hva han stred for og elsket hva han visste.

Professor Lydia Wahlstrom sang ut sin hjertens mening om hva som skjedde nettopp nå i Norge for et fullstappet auditorium på Norgesafstanden i KM studenterforeningens aula i Göteborg. Hun berøynte med å gi en liten anekdote om Norge for 50 år siden, slik det viste seg for henne, da hun selv ble filosofisk kandidat var der på fotter. Hun fortsatt med å påpekte at den norske individualisme har stått hindrende i veien når det gjaldt Nordens enhet. I forbifarten fremholdt hun at alle de nordiske unionsstrebelser har vært rettet mot Tyskland, mot hvis eroberingslyst Norden iført en urgammel kamp - og som også hadde en finner med i det danske henvilede over Norge, som artet seg som et tysk dynastisk styre hvorunder forsantnes. Den svenske unionen var ikke meret bedre. Hun mente den var et fornuftsparti mellom en middelalderende erfaren herre og en ung professor. Professoren kom så over på de aktuelle forhold og fremholdt hvordan den svenske "redde seg den som kan" - politikken med sikkerhet har stått i strid med folkets innerste ønske, og siterte en ung nordmann som blandt svenske venner uttalte sin og det norske folks overbevisning om at nordmennene handlet rett i sin motstand. Prester og leser, teaterfolk og laerer, har alle handlet på en måte som hoyner dem over all berømmelse. Hun nevnte Dikemark-episoden som et eksempel. Men sa professoren, det varst av alt for oss, og det som vi bør skamme oss over, er at vi har latt oss bercve retten til fritt å uttrykke vår moralske harme med de sterke ord som en hellig vrede byr oss å bruke. Hun nevnte så det av statsministeren endrede uttrykk i landsorganisasjonsordføreren Lindbergs tale om den siste avisbeslaukselse, Eskilstuna-kuriren, og hun uttalte sin overbevisning om at et forsok på å slå ned åndens frihet med vold ikke funner seg. Hun sluttet med å gi et svar på hvordan Norge og Sverige hører sammen: "Uten sammenblanding eller forvandling, opploselig og uskillelig forenet."

Dette er det første nummer på 3. måned og vi begynner idag med ny redaktør. Den samle er reist på ferie til England, men avisen fortsetter komme hver dag som vanlig. - Vi minner om juleinnsamlingen og vi trenner sterkt penner til frimerker.

Nr. 62.

17. November 1941
LONDON - NYTT.

Norges sammondrap: Russerne holder stillingen på hele Moskva-fronten og vinner noen steder terren. På visse deler av Kalinin-avsnittet har tyskerne trukket seg noe tilbake. Etter at de tidligere tyske angrep har misslykkes ved Tula, trekker de nå sammen tropper til et nytt angrep. Tyske panseravdelingene ble i nærheten av Serpokow slått av svære russiske tanks. Etter voldsomme kamper i Maikojaroslawetz-området har russerne okkupert en viktig strategisk stilling. Tyskerne tok igår 3 steder i nærheten av Wolokolamsk, men russisk kavaleri gjorde motangrep og gjenerobret 2 av dem. Tyskerne påstår at de har erobret Kertsj, men dette er ikke bekrefet.

Ved Nara-elva syd-vest for Moskva har russiske motangrep knust tyske troppeansamlinger. Russerne melder at stillingen ved Kertsj er meget alvorlig, og Sverige meldte i aften at Kertsj, Sebastopol og nordre Kaukasus er truet. Nordarmeen av de tyske framstet mot Batum er stoppet i nærheten av Rostov. Ved Tikhvin har russerne gjenerobret en del steder. På Leninvrad-fronten hadde tyskerne 4.000 dropte på 10 dager. Leninvrad nord rår det Ishavs-kulde og større operasjoner er innstillet. Ved Tula kom 12 tyskere fram til de russiske linjer. De var forfrossne og ute av stand til å kreie seg. De manglet overfrakk og crene og bena var frosset i stykker.

Landssekretariatet for Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon er opprettet i London med Konrad Norddal som formann og Tor Sonstebø som nestleder. Formannen talte i radio i kveld og sa bl. a. at med nasismen nyter intet kompromis, enten bekjemper man den eller lar man seg oppsluke av den, og han sluttet med å si at han sendte en hilsen og håndslag til de norske arbeidere fra de britiske arbeidere og at det var et håndslag som idag betyr mer enn noen sinne.

Stockholm meldte at 4 tyske infanteri patruljer er ødelagt ved Wolokolamsk, vest for Moskva. 493 tyske fly er ødelagt de 10 siste dager av november.

LOKALT. Det står i dagspressen idag at enhver som forscher å forlate norsk område må resne ned at han blir greppt. Vi får ut fra at det her menes at man RESIKERER å bli greppt. De som på forhånd får opprettet reiseruten, reiser like sikkert til Sverige som Quisling gjør fra Erling Sjalgsonss gate til Rådhusgata. Alle må nå bli klar over at nasistene driver skemepolitikk og at enhver som lar seg skremme indirekte hjelper nasistene.

Gjøteborg Handels og Sjøfartstidende skriver følgende:
6 norske arbeidere er dømt til døden. Det er ureiktig å bruke ordet dom, da det fører tanken hen på et rettslig tiltak og noe slikt foreligger ikke i dette tilfelle. Makten til å undertrykke betiner ingen rett. En inntil døden trofast fedrelandskjærlighet er ingen forbrytelse. Her i norden kommer ingen til å betrakte frihetens bloisoffer som forbryter. Samtidig med budet om de 6 norske arbeideres henrettelse kommer meddelelse fra Belgrad at 100 "jøder og Kommunister" er drept som rappalsaliefor en tysk soldat. Hvilken virknings denne framfart har på tilstangen i Europa behøver ingen utredning. Det hatets brygg som her lages i stand, kommer isin tid til å vise sin virkning.

"Jøder og kommunister". Det er den betegnelse tyskerne bruker. De gjør uttrykket synonymt med uskyldige offer. Ingen mennesker undtatt noen forrykte stakkarer, tror at 100 mennesker som er tatt som visler har hatt det ringeste med mordet på den tyske soldaten å gjøre. Det skal til at man har bevart sin barnlighet for å la seg innbille at "jøder og kommunister" er forbrytere i kraft av sin folkekarakter eller sin overbevisning. Man kan like gjerne la seg innbille at frimurerne eter barn eller at feiern kommer og tar mammas lille srynn hviss det skriker.

Kommunist blir også ensbetydende med patriot om nazistisk terminologi. Vinner utbredelse. "Kommunist" benevnes franskemann og belgier som arbeider for sine landsmenns befrielse. Kommunister kallas polakker og tsjekkere som forsøker å krysse sine undertrykkeres planer. Herr Heydrich fremtrer som den samme anti-kommunisten. Han har kanske rekorden i spørsmålet om å sende "kommunister og jøder" i døden. Det viser seg at hvad skjebnen har i beredskap for ham selv.

Mappe 9
Ekspl. 62
Arg. 1411-41
O.V. fort.

Tyskerne fallt inn i Russland for å utrydde kommunismen. Moskoviterne skulle befris for denne mære. I den tid Berlin og Moskva var venner, arret komunismen ikke så forbrytersk at den utsukket høyaktelse eller samstående. Misstemning mellom de 2 diktaturene, det tyske og det russiske var for all framtid utsukket ble det forknyttet "jentatte mære". Det skulle, sas det, aldri mer lykkes for England å så mistro mellom de to store folk.

Så begynte korsstøret mot Russland. Kommunismen var plutselig en djevelsk åpenbarelse. Den skulle utryddes. Som en "Jehu" skulle den tyske beserreren trenge fram til Moskva, følge det russiske forsvarer og slå ned kommunismen. Det fikk ikke i en fei. Kommunistens mære rakte ikke. Overfallet hadde i stedet til resultat at det russiske folk sidestilte det russiske med kommunismen. Kommunismen fikk et fastere grep om folkesjelen enn den noen kan ha haft. Det kanskje mer som sinnsbilled og fane enn som virkelighet. Praktisk tatt var bolsjevismen likvideret da herr Hitler berynte sitt korsstørt. Det korsstøret får som sine forgjengere et helt annet forløp enn det planla.

Takket være den tyske terminologien, den tyske propagandaen bruk av, holder "Kommunist" på å bli betegnelsen for alle nazismens motstandere, synonym for patriot. Det var ikke propagandaens hensikt. Det er ikke heller en helt vellykket termforskyvning.

Alt dette skal en ikke fjern framtid gjøre opp. Ingen tilfører: Gud vår dem da nådig.

... vv ...

Varer sendt fra Norge til Tyskland i transitt gjennom Sverige i tiden 1/1-41 til 1/7-41 i h.t. Göteborgs Handels & Sjøfartstidning:

1277 tonn	kaffe
133 "	smør.
600 "	margarin.
5800 "	margarin.
8382 "	kjøtt.
5008 "	melk.
1155 "	ost.
400 "	flete. tilsammen 22.416 tonn.

"Borås Nyheter" skriver den 6. ds.:

De nye dødsdommene i Norge må vekke avsky hos alle siviliserte mennesker. Det kommer de også å gjøre hos størsteparten av det svenske folk, og det skulle undre oss om ikke det tyske "rettsvesenet" til slutt skulle minske entusiasmen også hos de her i landet som i nazismen ser verdens frelse. Den svenske landsorganisasjonen sammenturer ikke i disse dager og kommer fullselsk heller ikke til å avfatte noen resolusjon for deri å gi uttrykk for sin avsky og risikerer fullselsk ikke pånytt å få en resolusjon forandret gjennom regjeringsinnspurde før resolusjonen bringes fram for offentligheten.

De følelsjer som henrettelserne fremkaller hos det svenske folk kommer dog klart til synne både i skrift og tale. Normennene skal etter bli forvist om at deres følelsjer hos oss svensker skal finne større gjenklang enn hos noe annet folk og at vi svensker føler på samme måte for nordmennene som bror føler for bror når den ene rammes av en uforskylt ulykke.

"Eskilstuna-Kuriren" skriver samme dag:

Det svenske folk har mottatt meddelelsen om de 6 dødsdommene og de like mange henrettelser i Norge med en kvelende gysing. Denne komme dog ikke av frykt. Når fedrelandskjærligheten står blifst utvetydig manifestert i troskap og øre kan intet kulturmenneske i Norden ha noen tillit om eller kjenne seg skremt fra rettens vis. Nordmennene kan alt den dag i dag reise sitt hode i stolthet over det som kjennetegner deres vandring på frihetskampens via dolorosa (smertens vei.red.). Fra denne side Kjellen hilses de av tusen på tusen blodtede hoder. Ofrene må kjennes tunge - hvor tunge kan vi bare se - men fra det faktum at ytterligere 6 landsmenn har hatt styrke nok til ikke å rygge tilbake, men frivillig gi sitt liv for sitt land og dets frihet, kan det norske folk hente en kraft som intet i verden formår å bryte.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 63. Ad den 18. november 1941. 1. årgang
LONDON-NYTT.

Det nye tyske framstøt mot Moskva utvikler seg i 2 etaper, fra Wolokolamsk mot Moskva-Arkangelsk-jernbanen, og fra Oka-elven sør for Moskva, i retning Tula-Moskva-jernbanen. Russerne står fast ved Wolokolamsk, og ved Tula, sør for Moskva, har russerne rykket 10 km. fram. Øyenvidner forteller at slagmarken som tyskerne forlot, bærer alle tegn på panikkaktig flukt, og den var strødd med kapper, hjelmer, matvarer og alle slags våpen. Den avgjørende fase i kampen om Moskva menes nå å være begynt, men det er ikke lenger tyske forsök på frontalangrep. De russiske soldater har gjort Hitlers skryt for 6 uker siden til skamme. Førerlig er tyskerne stanset på hele Moskva-fronten, og for å komme noen vel til tyskerne sette Tula ut av spillet, og det ser foreløpig ut til, ikke å bli lett. Tyskerne forbereder nytt angrep på Murmansk etterat de tidligere tiltak er mislykket. På Krim raser det voldsomme slag ved Sebastopol og Kertsch. På Donetzfronten er det liten forandring, og i nærheten av Rostov har russerne hatt lokal framgang. På en dag er 118 tyske lastebiler og 500 tyskere ødelagt på et avsnitt av fronten, og på Lenigradfronten har russerne ødelagt en stridsvognskolonne. Guerilla-avdelinger i Ukraine gjør stadige anfall på tyske transportkolonner.

Neapel ble anfalt av engelske fly flere ganger inatt. Helsingfors hadde flyalarm 2 ganger idag, melder Stockholm.

Iрак har avbrutt den diplomatiske forbindelse med Japan og Vichy-regjeringen, og som årsak oppgis at de 2 regjeringen spilte en viss rolle under Rashid Alis opprør.

2 norske sjømenn som har rømt fra et norsk skip, er kommet til Göteborg. De har ikke uttalt seg om grunnen til rømmingen.

Det er en spent atmosfære rundt de amerikansk-japanske forhandlingene, men Amerika vil ikke høre på forslag om innrømmelser overfor Japan. Som grunnlag for forhandlinger må være at Japan evakuerer sentral-og syd-Kina, samt Indo-Kina, videre at de ikke tar Tysklands parti i den tysk-russiske krig, og tilslutt at Japan avbryter forbannelsen med Aksen.

Om matsituasjonen i Oslo meldtes i aften at melken er kommet tilbake, og at man får en forholdsvis bra rasjon av den, men at det ikke går an å få meierismør. Jensen & Co. har en egen disk som bugner av smør, ost og egg, og her går de tyske kvinner med sine anvisninger, mens de norske kvinner må handle ved de ordinære

disker hvor det er svært lite å få. Egg finnes det ikke, og ikke ost for norske kunder, og det er en følge av de tyske restriksoner på melk og fett. Flere meierier har fått beskjed om å leve tyskerne usaltet smør, og dette leveres i 50 kilos blekkromler, og kjøres til Sjursøya og Fornebo, og man mener det brukes til smorefett. På kjøttkortene fikk man en gang på 2 måneder. Grønnsaker og frukt var det vanskelig med i sommer, da tyskerne rekvrerte det før det kom til byen. Det som går igjen over det hele, er at de varer som det på denne tid skulle være meget lett å få fatt i, nå ikke finnes, så det nyter tyskerne lite å skynde på den engelske blokaden. Nordmennene må nok betale for den tyske okkupasjonen med å spenne inn livremmen.

Det er ingen svikt i den norske front, og stemningen blir mer og mer innbitt. Tyskerne regnes som velorganisert tjuvepakk, men nasistene regnes som gemene forredere som har solgt sin sjel og sitt fedreland for en rett linse.

Lokalnytt: Lørdag kom en mann i spesialuniform inn i Creditbankens hovedkontor, og etter ham kom en tysk soldat med løftet revolver.

Soldaten skrek at dørene skulle låses, men det var det ingen som forstod. Mannen løp bak skranken og forsvant. Soldaten gikk selv

19. november 1941.
LONDON-NYTT.

Nr. 63.

II.

og låste utgangsdørene. Plutselig fikk han se mannen bak skranken, men denne løp da ned i kjelleren. Da det var noen tyske soldater tilstede, ble dørene åpnet, og disse postert som dørvakter. Mennen ble ikke funnet. Vi kan meddele at det var en norsk fange som var i byen med sin fangevokter, det her gjaldt. Man er kommet temmelig langt når en tysk soldat kan gå hen å låse dørene i en hovedstatsbank.

Göteborg Handels-och Sjöfartstidning skriver den 6. ds.: "Den hellige Stolen har advart de tyske makthavere mot å fortsette med å drepe de franke gisler når de som har begått attentat mot tyskere ikke kan finnes. Om disse henrettelser ikke opphører, kommer paven til å uttale en offentlig forkastelsesdom over denne framferd.

Det synes ikke å finnes noe motstykke til tvillingsstjernen Günther-Westman nede i Vatikanet. Der påtales handlinger som disse stempler som styrge. Er det så at Vatikanet trenger en smule veiledning i den høyere diplomati, er vi villig til på ubegrenset tid å låne dem vår strålende tvillingstjerne. Dens glans opphører i et hvert fall når mørkleggningen opphører"..... Etter å ha spurt hvorfor Paven bare nevner Frankrike, fortsetter artikelen:

"Geværskuddene smeller fra de norske fjelldalene ned til Balkans berg, men det er ikke de eneste tegn på hva som skjer i Europa nettopp nå. Av Berlins jøder fraktes det 70 tusen estover for å settes i leir i Polen, og de får bare ta med hvad de står og går i. De sendes bort med 10 minutters varsel, og jøder i andre deler av Tyskland lider samme skjebne. I alle hus i Berlin utdeles flyveblad med teksten: "Tyskere, husk hva jødene har gjort vårt folk. Hver jøde er deres fiende. Tysker, som på grunn av falsk sentimentalitet hjelper en jøde ved å innta en vennlig holdning overfor ham, begår forrederi mot sitt eget folk"..... Folk er flyttet en smule uforsiktig innen de av tyskerne okkuperte områder. Det fins mange polakker, franskmen og russere i Tyskland. Det oppholder seg mange tyskere i Polen, Tsjekkoslovakia, Norge, Frankrike og på Balkan. Om noe skulle inntrefte som gjør det ønskelig for disse tyskere hurtigst mulig å vende tilbake til hjemlandet - klimaet kan bli usundt for de fremmede - hvordan skal da den hjemferden ordnes? Og hvordan skal de fremmede trelene i Tyskland komme hjem? Et kaos uten sidestykke kommer til å bryte ut. Og kaos blir det også når alle henrettelsene skal gjøres opp. Folk kommer ikke til å vente og være rolige til det blir opprettet domstoler som skal behandle klagene. Konsentrasjonsleirene og de politiske fengslene åpner samtidig sine porter. De som derved gjenvinner friheten, skal anse seg å ha endel utalt med sine angivere, dommere og voktere.

Det kommer til å gå livlig til. Ingen makt i himmel eller på jord vil kunne besverge de krefter som da kommer til å rase. Den nye ordning som nå drives i Europa, kommer til å få en fortsettelse. En dunkel anelse om hva som venter, driver fram den desperasjon som kommer til syne på så mange måter. Det er synd på menneskene. Det er synd på mange. Det kommer til å bli synd på mange som har tilslidet hver form for medfølelse og hver tanke på skånsomhet. De svarer i denne stund: "Det har vi like lite begjært som vist." Nei, men det kan inntrefte hendelser som iser blodet hos hver og en av kvinne født. Med grusomhet smis intet panser til vern mot grusomhet".

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Russerne holder tyskerne i sjakk fra Østersjøen til Donnetsbasenget. De heftigste kamper foregår ved Kalinin og Wolokolamsk, nord for Moskva, og ved Tula i sør. Her har russerne greid å hindre tyskerne i å avskjære Moskvas forbindelseslinjer. Tyskernes forsøk på å sette over Volga ved Kalininområdet er slått tilbake med store tap for tyskerne. Ved Tula holder russerne på å utnytte den 10 km. lange framrykning som det ble meldt om igår. På Krim holder russerne østsiden av Kertsch-halvøya. Sundet ved Kertsch er minelagt og russiske stupbomber står ferdig. Ved Sebastopol holder russisk artilleri de tyske styrker tilbake. I Donnetsbasenget er to tyske framstøt fullstendig knust.

Alle tyske forsøk på å gå over Volga er som sagt slått tilbake og på to dage mistet tyskerne 20800 mann. Et nytt slag er under utvikling. Tyskerne kommer til å forsøke et nytt angrep fra Arjol og Kursk som ligger 320 og 480 km. fra Moskva. I Donbasenget har donkosakker og russisk artilleri lagt alvårlige hindringer i veien for tyskerne. På Leningradfronten foregår kampene i Tikwinområdet og russerne har langs Neva hatt held med seg i angrep på tyske stillinger.

Deltagerne i konferansen mellom Amerika og Japan så mene fornøyd ut igår. En japaner sa han hadde godt håp, Kuruku smilte barskt og Mr. Hull sa ingen ting. Det meneres at hvis det Tojo sa igår er Japans siste ord, så finnes det intet grunnlag for forståelse, men allerede idag inntar den japanske presse en mer forsonlig holdning og sier at Tojos ord kunne være addresert til hvilket som helst land. Japan er mest opptatt av affären i Kina og forsøker å skremme Amerika til å la være å yde Kina hjelp, men hjelpen til Kina er imidlertid blitt utvidet og det arbeides nå intens på Burma-veien, under amerikansk overoppsyn og 300 amerikanske flyvere troner opp kinesiske flyvere. Amerikanske skip er ført opp for 20 turer med materiel til Kina de første par måneder. Et angrep på Burma-veien vil framkalle en alvårlig situasjon, sa Eden idag.

Det meldes at en russisk avdeling har vært over grensen til Mansjuko, og at det har vært sammenstøt med japanske tropper, hvorunder 1 russer ble drept og 2 tatt til fange, og protest er nedlagt i Moskva.

3 sveiter med bare amerikanere tjenerestegjør nå i det amerikanske luftvåpen og ved en festlig tilstelning sa lederen at amerikanerne var stolte over å få være med og mer ville han ikke si, da gjerningen skulle tale.

Tyskerne har skutt eller hengt 90.000 mennesker og over 2 mil arbeidere er sendt hjemmefra under krigen, skriver Times idag.

Om Terbovens nye forordning angående beslagleggelse av formue, sier London at forrederne i dette tilfelle ikke bare hadde vært informert men også forberedt grunnen før tyskerne satte planene i verk.

Professor Fredrik Paaske er utnevnt til æresdoktor ved Uppsala Universitet.

Sverige melder iften at russerne på Moskvafronten tildeler motstanderne store slag, og at sterke tyske styrker er gått til angrep syd for Tula. På sørfronten er russerne gått fram fra 6 til 20 km. og har tatt en del byer. Det benektes at Kertsch er tatt.

vvv
Göteborg Handels og Sjöfartstidning skriver under overskriften "Situasjonen" den 10. ds.

Det nye tusenårsrike er etter en gang proklamert. Det skjedde i München sist lørdag. "Nå avgjøres Europas skjebne for tusen år framover". Tusen år er et ganske anseelig tidsrom også i historien. Undres om taleren i München noen gang har tenkt alvårlig på hva som er hendt i verden de siste tusen år, altså siden 941. Det har skjedd en del forandringer siden da, noen av dem slike at ikke engang mennesker med nasjonalsocialistisk forutsehet tørde åne dem, om det hadde vært slike mennesker på den tiden. Det er ikke anderledes om man tar hvilket som helst årtusen i historien. Det har til og med hendt at store herskere har kommet og falt, riker er grunnlagt og riker er styrtet, og de mektiges beregninger har ikke skjeldet vist seg ganske bedragerske. Men nå skulle det altså være lagt en grunn som er en

774 ✓

20. november 1941.
LONDON-NYTT.

Nr: 65.

annen enn hva all erfarenhet vet å fortelle om.

Sikkert er det derimot at den nye tusenårsrikets grunnlegger har lagt sin hånd på en hel øel som har vist seg å ha livskraft gjennom tusen år og mør. Man tenker f.eks. på Danmark. Til de mest seig-livede under de siste tusen år hører dog folkene enten de lever i egne statssamfund eller under fremmed herreveld. Tsjekkerne f.eks. har i disse tusen år, så i blodig strid og så under mer passiv motstand, med seig utholdenhett bevart sin statlige selvstendighetstradisjon mot tysk trykk. Men nå skulle det med en gang ha tatt slutt. Nå skulle de uten videre, tålmodig og lydige, la seg spenne for tyskerne's arbeidsvogn i de nærmeste tusen år.

Men på en måte kanskje det kan bli sant at de neste tusen års historie bestemmes i denne krig, nemlig om Taleren mente at disse tusen år skal bli en tid med stadig ure. Han regnér selv med alle Europas folk når han regner sine resurser i kampen mot engelskmennene, på denne og hin side havet. Det kan ikke bety annet enn at trykket skal bestå. Er det trolig at folket skal finne seg i det mørre enn de hargjort de siste tusen år. Taleren syntes å være tilfreds bare "den siste bataljonen i denne kamp er tysk", og derom svevet han ikke i tvil. Forøvrig vakte München-talen opmerksomhet på flere måter. Den profeterete ikke nye seire på slagmarken i øst, som den ellers pleier. Tvert i mot forekom ordet "defensiv" - i hvert fall i en av de varianter som tilfløt offentligheten - og det er et uttrykk som er ganske nytt i den tyske forkynnelsen. Det gjaldt ganske visst bare et begrenset frontavsnitt - Leningrad - men omtrent på samme måte kunngjordes det at om tyskerne nå ikke marsjerte så berodde de på snø eller regn, eller på at jernbanen ikke var i orden. Det finns altså enda hindringer som kan forsinke seiersløpet. Det har i ke altid lydd slik i den nasjonal-sosialistiske beretningen. Det sendes for tiden ut et tysk propagandabillede med tekst som sier at snø og sole ikke kan stoppe de tyske soldatene.

Om det hadde vært snakk om lyn-krig i Russland så hadde ordet i hvert fall ikke utgitt av Talerens munn, ble det forklart. Men det var nok en lyn-krig når et kjemperike ble ødelagt på 4 måneder syntes han videre, og til støtte påberopte han seg sifre som nok ikke var tatt i underkant. Det gjaldt tapene av russisk land, russisk industri og russiske tropper. Han beregner f.eks. de russiske tapene i folk til 8 - 10 mil. mann, hvorav 3.600.000 fanger. Den tilhører thesen om "mangedobbelts" større blodige tap, synes altså ikke være oppgitt.

Men enna er i hvert fall en del u gjort i Russland. Taleren medga selv at en fjerdedel av den russiske industri og de russiske råvarene fremdeles var på russiske hender. I hvert fall hva råvarene angår har han nok vært en smule for knapp. Han skjulte jo ikke at til denne fjerdedelen kommer andres resurser, men han trøstet seg med at Tyskland hadde mangedoblet sin veldige krigsproduksjon helt siden krigens begynnelse. Han stoltet altså på Tysklands forsprang og berørte ikke det betydningsfulle spørsmål: Hvem kan lengst holde på å øke sin innsats, Tyskland som har tatt ut hele sin kraft fra begynnelsen, eller de andre som nettopp tøvende og usikert har fullbyrdet sin opprustning? Fjorårets tale hadde også uten tvil mer høefulle ting å si i det tyske folket enn årets tale, tross alle seiersraportene.

Den av våre leser som sender avisens videre til en frøken B. i Kirkeveien, må stoppe det øyeblikkelig, da hun er nasist.

Avisen kommer som vanlig hver dag med nyhetene fra England og Sverige. Vår mening er at ALLE NORSKE skal få nyhetene, og leserne må derfor sørge for å spre dem mest mulig. Å lese nyhetene og så brenne dem er sabotasje. Nevn aldri navn i forbindelse med avisens, og forsök ikke å gjette hvem som sender den, eller hvem som gir den ut. Sre ikke ut rykter.

X A 13 IX 1/2 - X A 14 XVI, 3.
Sent i aften meldes at tyskerne forsøkte å ta Rostow overraskende, men angrepet ble fullstendig knust, og de to tankdivisjonene, en mekanisert divisjon og en SS bataljon mistet flere tusen mann, 113 tanks og 273 lastebiler.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Engelskmennene har begynt offensiv i Libya og Churchill sa at den store nye offensiven hadde begynt bra og man hadde inntatt stillinger som hadde store strategiske fordeler, men de pansrede styrker på begge sider har ennå ikke tørt sammen. Dog kan det ikke være lenge før de gjør det. Det er den 8. britiske arme som er satt inn og offensiven begynte i grålysningen tirsdag, og engelskmennene er rykket fram 80 km. Angrepet kom overraskende på tyskerne og de første fanger er allerede bragt inn. De var alle tyske. Til å begynne med hemmet regn offensiven og det er foreløpig bare forposter og framskutte stillinger som har vært i kamp med engelskmennene, og de nærmeste dage beregnes å bli meget interessante. Churchill sa at det ennå er for tidlig å juble og han mente de engelske og tyske styrker var like godt utrustet. Fronten er nå 200 km. lang og begynner øst for Solum og går til oasen Sarabub. Engelskmennene har erobret sterke tyske stillinger ved Halfajapasset. Store styrker fly hamret løs på de tyske stillinger. Churchill sa at hønsikten ikke er så meget å okkupere land eller noe bestemt sted, som det er å ødelegge fiendens arme, og framfor alt panservåpenet. Han sa også at engelskmennene hadde ventet i 5 måneder med å begynne offensiven, for å føre førsteklasses utrustet.

Russerne holder stillingen på Moskvafronten hvor kampene er blusset opp igjen, og ved Woloklamsk har tyskerne satt inn 5 infanteridiviser og 3 tankavdelinger og kampene svinger fram og tilbake. Russerne sliss hårdnakket for å forsvare Tula, som tyskerne forsøker å ta ved en knipetangsbevegelse. I Donnetsområdet har russerne slatt tilbake et tysk forsøk på flankeangrep på Rostow. Russerne melder at de har evakuert Kertsch i god orden, og kampen og Kertsch kostet tyskerne 20.000 mann, 120 tanks, 200 kanoner, 1.100 lastebiler med amunisjon samt 40 fly. De fleste maskiner ble flyttet fra fabrikkene før evakueringen og de som ikke ble flyttet ble ødelagt.

I Middelhavet har engelske flåte-enheter senket det italienske tankfartøyet "Tampico" og et middels stort fulllastet tysk forsyningsskip er torpedert og en skonnert lastet med bensin er satt i brand ved kanonild. Flyvåpenet har bombet tank- og motortransporter i Libya, angraket Brindizi, Napoli, Tripoli og Messinas omgivelser, samt ødelagt 10 fly og tapte selv bare 3 fly under alle disse operasjoner.

Operasjonene i Libya ledes av Cunningham-gutta, nemlig Allan Cunningham som ledet landoperasjonene ifjor i Øst-Afrika, og Andrew Cunningham som er sjef for marinen og bror til Allan C. Leder av luftvåpenet er visemarskalk Arthur Conningham.

Den danske minister i Iran har avbrutt forbindelsen med sin regjering, i likhet med minister Kaufmann i Washington.

LOKALNYTT: Vår utsendte hird-medarbeider forteller om Quislings besøk i Trondheim at de fleste flagglinjer var avskåret i byen, så det ikke gikk an å flagge, og på utallige steder var det satt opp plakater med teksten: RØMM BYEN NÅR FORREDEREN KOMMER! Det skulle holdes fest for Quisling i Studentersamfundet, men festen ble i siste øyeblikk flyttet til et annet lokale. På den tid festen skulle vært i full gang, sprang flere dynamittladninger i Studentersamfundet. Samtidig brandt det i utkanten av byen flere tyske brakker. Bare hirden og noen få nasister var til stede ved Quislings foredrag.

Den fange som rømte fra sin tyske vakt før leden hadde slått vakten i gaten og stukket fra ham. Det skal være foretatt arrestasjoner i Credittbanken.

X E I. XXC. E II V
DEN SOM SENDER AVISEN TIL FRØKEN S.L. I URANIEBORGVEIEN MÅ STRAKS SLUTTE MED DET, DA HUN ER ANGIVER.

På første side i nr. 64 stod det at det var 3 sveiter amerikanere i det AMERIKANSKE flyvåpen. Det skal selv sagt være det ENGELSKE. (red.)

Nr. 65.

-2-

Göteborg Handels och Sjöfartstidning skriver den 17. ds. under overskriften IDAG:

Blandt de morgennyheter som svensk radio sendte ut imorges var et ganske utførlig referat at Quislings tale i Trondheim. Den ble gjengitt i en utstrekning som om Quisling var Norges legitime styrer. Det meddeles at tilhørerne var tallrike.

Alle nyhetsutsendinger i radioen overvikes av Utenriksdepartementet og det er dette som svarer for valget av nyheter og for formen.

Quisling har vært til gagn for det norske folks enighet. Hadde tyskerne vært så lurt å sette fram en moderat og forsynlig mann som bundeledt mellom seg og det norske folket, kunne en del nordmenn ha kjent seg foranlediget til å vise imøtekomenhet mot innbryterne. Hadde disse nøyd seg med å holde landet militært besatt, og forøvrig latt nordmennene greie seg selv, hadde uten tvil stillingen i vårt broderland artet seg på en helt annen måte enn nå. Klokhets skal ingen beskynde tyskerne for.

All fare for et moralsk forfall i Norge var borte i samme øyeblikk Quisling skjøt fram som innbryternes tillitsmann. 99% av det norske folket sluttet kjede på den annen side. Quisling fikk sin hird, voldsmakter og overgrep begynte, konsentrasjonsleirene fyltes, deportasjoner ble foretatt og norske patrioter henrettet. Det er en form for borgerkrig som pågår. 1% marsjerer opp på den ene siden, 99% på den andre. De fremmede innbryterne støtter den ene prosenten. Den forsøker og tale seg til mot ved å etterape sine tyske herrers talemåte. Bak sludderet merkes vissheten om at kampens utgang er gitt. Quisling har brent sine skip. De kommer til å få høste sine gjerningers lønn og da vet det. Derfor blir deres rest så anstrengt sikker.

Det er disse Quislings uttalelser som svensk radio sender ut. De herrer som gjør det har kanskje ikke tenkt på at en slik utsending, forsynt med halvoffisielt stempel girmannens ord en betydning som de ikke fortjener. Tilhørere som er like tankløse som de som er ansvarlig for utsendingen, går i fallen og forestiller seg at Quisling er en ekspONENT for det norske folk. Hadde det svenske utenriksdepartements folk ikke regnet ham som sådan, hadde de ikke si utførlig gjennom hans ord, tenker menigmann.

Det er ikke helt likegyldig at den svenske opinion vill leies. I spørsmålet Norge er den svenske regjerings synderregister stort nok. Skal den offisielle nyhetsformidlingen dertil bibringe den svenske almenheten den forstått at titulus Quisling representerer det norske folk, da har den gitt Norges folk et slag i ansiktet som ikke så lett vil bli glemt. Det blir tilstrekkelig meget for oss å gjøre opp, og så langt det lar seg gjøre å bortforklare, når Norges folk etter blir herre i eget hus, uten at denne forulempning mot nordmennene behøver legges til det som allerede har høpet seg opp.

Det har tyskerne har pådratt seg i Norge er dypt og alværlig. Det har brent seg så inn i folkesjelen at det kommer til å sitte fast der i mannsalder. Hissigst gløder dog hatet til de nordmenn som har stillet seg til forføyning for de fremmede undertrykkere. Mellomhavende med quislingene og Quisling kommer til å bli gjort endelig opp bør deres beskyttere blir ute av stand til å opprettholde de bajonetter som quislingene sitter på.

Ennå en omstendighet må påpekes. I radion ble det sagt noe om et tallrikt auditorium når Quisling talte. Her for leden dag gjenga vi i disse spalter et billede som viste de "menneskemasser" som i Tromsø påhørte Lundes tale. Hirden, 17 mann, var meget tallrikere enn tilhørerskaren. Man har grunn til mistanke om at folholdene var likedan her. Den norske presses oppgaver kan for tiden ikke godtas. Da blir forelagt hvadens skal skrive. Norsk telegrambyrå er et tysk propagandaføretakende, og det er dettes oppgave, som forsynt med halvoffisielt stempel, viderebefordres til den svenske almenhet.

HUSK JULEINNSAMLINGEN TIL ARRESTERTE LANDSMENNNS FAMILIER.. HUSK OGSÅ Å MEDDEL OSS DE SOM TRENGER HJELP.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 66.

21. november 1941.

LONDON-NYTT.

1. årg. Arg. 1941

O.V. Postk.

775

Mappe

Ekspl. 66

Jfr.

Den britiske offensiven i Libya fortsetter tilfredsstillende, og engelskmennene står 16 km. fra Tobruk. Casen Bir-El-Gobi er okkupert, og de britiske styrker står 95 km. vest for grensen Egypt-Libya. En italiensk panseravdeling er drevet på flukt, og tyske styrker trekker seg tilbake vestover. De blir kraftig bombet av britiske fly under tilbaketrekkningen. En uoffisiell melding sent i kveld sier at de britiske styrker allerede er mange kilometer VEST for Tobruk, og at britiske panserstyrker er i kamp med italienske tankavdelinger syd for Tobruk. Dog er det ennå ikke kommet til noe stort slag. En melding går ut på at det nå er like mange engelske flyavdelinger i Afrika som det før et år siden var sly, Tripolis, Benghazi, Napoli og Messina har igjen vært utsatt for heftige flyangrep. Mens den 8. engelske arme foretok sin ilmarsj mot Tobruk, holdt andre engelske styrker tyskerne og italienerne ved Sollum og Tarfajapasset. Den engelske flåte har også ydet verdifull assistanse under operasjonene i Libya, og beskutt de tyske og italienske stillinger, men ingen fiendtlige skip er kommet ut og tatt opp kampen.

Russerne har møtt tyskernes ny offensiv mot Moskva og Rostow med hardnakket motstand. De kraftigste kamper foregår ved Tuå og Kalinin, hvor det nå er meget streng kulde. Tyskerne er drevet ut av 2 stillinger, og på de 2 dager slaget ved Wolokolamsk har rast, har tyskerne ikke hatt noen framgang. Ved Mozaisk og Kalinin er det ikke noe tysk gjennembrudd, men det mades om nærkamper mellom russere og tyskere. Tyskerne tar nå et ordentlig krafttak for å forsøke å få vinterkvarter i Moskva før den virkelige vinter setter inn på de russiske sletter. Det meldes om harde strider i nord-Russland og Ukraine og på Krim. I Donetz/bassenget yder russene hardnakket motstand i nærheten av Rostow. De russere som er evakuert fra Kertsj, forsvarer nå Tanam-halvøya lengre øst over sundet for Kertsj. 3 tyske forsyningsskip og en tankbåt er senket i Behrenshavet, og et tankskip i Svartehavet.

Kaukasus kan meget vel bli slagmarken i 1942, sa general Wavell idag, men dette har engelskmennene regnet med, og tatt sine forholdsregler. De forsyningsslinjer som er organisert gjennom Iran og Irak, er av stor betydning og gir bra. Han mente det var overdrivelse å si at Kertsj var innfallsporten til Kaukasus. Det er nok en innfallsport, men den er trang, og uhyre vanskelig å komme gjennom.

De allierte båter som går til Russland med forsyninger, kommer tilbake fullastet med viktige råstoffe.

De russiske soldater blir mer og mer tillitsfulle etterhvert som tyskerne skryter av å ha tilintetgjort dem.

2 tyske hurtiggående motortorpedobåter er senket, og 2 andre sannsynligvis senket i Nordsjøen.

Det nye amerikanske slagskip "Indiana" på 35 tusen ton, ble sjøsatt idag, 6 måneder før planen. Det har 3 tårn som hvert er forsynt med 3 16" kanoner. Søsterskipet "Alabama" blir ferdig i 1942, og Amerika får da 6 slagskip i denne klasse. Landet har dessuten under bygning 17 hangarskip, 12 slagskip, 6 tunge kryssere, 6 lette kryssere, 74 ubåter og 147 destroyere. Amerika har reagert kraftig overfor avskjedigelsen av general Weygand, og har stoppet all hjelpe til fransk nord-Afrika. En amerikansk avis skriver idag i anledning avskjedigelsen at Hitler har satt skrusstikken på Vichy da alt ikke har gått så bra for det 3. rike i den siste tid.

Det ventes en forordning om at jødene i Norge skal forsynes med et spesielt kjennetegn, og forbys å ha forskjellige stillinger som leger, sakførere, kunstnere o.l. Alle er klar over at det ikke er jødene, men nasistene som er problemet i Norge idag.

Nr. 66.

II.

Ved en sjefforklaring i Norge nylig forklarte skipets kaptein at en ubåt var dukket opp på siden, hadde gitt mannskapet 10 minutter å gå i båtene på, og så torpedert skipet. En tilstedevarende tysk offiser protesterte mot dette, og sa at skipet var gått på en mine, da det ikke hadde vært engelske ubåter på Norskekysten på lang tid. Kapteinen forandret sin forklaring, og så at en mine var dukket opp på siden, og hadde gitt mannskapet 10 minutter til å gå i båtene, etter hvilken frist minen rengjørt inn i båten.

Lokalnytt: I Aftenposten for imorges står det at "Den forkvaklede hallomann Kiran" "er en bevisst løgner" o.s.v. i anledning av at han hadde meddelt at hårdt sårede blir transportert til havs og ryddet av veien. I den anledning kan vi meddele at dette nok dessverre har sin store riktighet, og at i sommer på de tyske lasaretter her var det fullstendig panikk blandt de sårede natten før hospitalskipet kom inn, og dette gjentok seg hver eneste uke. De hårdest sårede soldater snakket spent om at "Tyskland ikke hadde bruk for invalider", og at de vel visste hva som var i beredskap for dem, og ba sørstrene "be för deres sjele". En underoffiser på et av hospitalsskipene fortalte at hvor eneste av mannskapet følte seg som morder, og at han en vakker dag kom til å begi selvmord. Han sa at mannskapet ble stadig flyttet over til ubåter, da man var klar over at nervene ikke ville holde lenge på lasertskipene. En 16 års gutt som var meget hårdt såret, ble tildolt jernkorset, og da han kylte dette i veggen, fikk han en sprøyte og var død 2 timer senere. En hårdt såret som lå og skrek i fem døgn av smerte, kunde ikke få smertestillende midler da legen sa at "vi har ikke råd til å kaste bort smertestillende midler på dødsdømte mennesker". Vi skal senere gjengi det brev som erkebisoppen av München sendte den tyske justisminister i anledning av at tusener hårdt sårede og alværlig syke mennesker plutselig forsvant. Dette er ting vi har vissit lenge, men ikke vildet offentliggjøre. Nå har imidlertid Aftenposten tvunget det fram, så det viser seg at det er riktig som det står i artikkelen, at det er et våpen som feller dem sikkert og ubønnhørlig: deres egen dumhet. Morgenbladet er etter idømt kr. 5.000 i mulkt, denne gang for sin artikkel Friheten. Da avisens trykkeri hadde trykket Oslo Handelstands jubileumshefte, skal avisen innen 15. desember ha spart opp den mengde papir som ikke med til trykkingen av dette høfte, opplyser vår Reichskommisariat-forbindelse.

I Göteborg Handels och Sjöfartningstidning for 7. ds. var det offentliggjort at s tort billede av fra Lunde besøk i Tromsø. Det viste Lunde på talerstolen, en politimann, 17 hird og 12 sivile. Talerstolen sto bak Roald Amundsen-statuen, og i teksten til billede sto det at det etter den slags frammete meddelte den norske pressen at det hadde vært stor tilstremning, veldig begeistring, og fullt hus. Teksten gjør også oppmerksom på at den gode nordmann Roald Amundsen vendte ryggen til. Det sto også at endel av de sivile var hird uten uniform.

Avisen fortsetter å komme hver dag med nyheter fra England og Sverige. De som nå ønsker å få avisen, må stille seg på venteliste, om får da avisen sånnart noen av leserne faller fra. Alle får avisen i posten. Nevn ingen navn selvom de på en eller annen måte skulle komme over en eller annen som har med den å gjøre. Dette gjelder også de res aller nærmeste. HUSK VÅR JULEINNSAMLING TIL ARRESTERTE NORDMENNENS FAMILIER. HUSK OGSA AT VI GJERNE VIL HA BESKJED OM SLIKE FAMILIER MED MEST MULIGE OPPLYSNINGER:

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 67.

22. november 1941.

LONDON-NYTT.

I autoritative kretser i London erklærer man i ettermiddag at slaget i Libya går utmerket. Halvparten av tyskernes tanks skal allerede satt ut av virksomhet. Det er to tyske og en italiensk tankavdeling som har vært i kamp med engelskmennene. Engelske panserstyrker har inntatt gunstige stillinger syd for Tobruk. Flystelige kamper raser i den trakanten som dannes av Solum, El Gebi og Tobruk, og her er størsteparten av de tyske tanks inneklemt. De gjør fortyflede forsøk på å komme ut av stålringen som omgir dem. Torsdag ettermiddag var den første treffing mellom en britisk panserkolonne og en tysk tankavdeling. Tyskerne mistet 70 tanks og 75 panserbiler. Det har også vært tankslag mellom Tobruk og Egypts grense, og tyskerne er tvunget til å trekke seg nordover. Bak de tyske hovedstyrker er det andre styrker som er fanget i et nett av det britiske panservåpen. Flyvåpenet har spillet en meget viktig rolle og foretatt angrep uavslatelig. Engelskmennene er tyskerne fullstendig overlegen i luften og det tyske flyvåpenet har vært nødt til å glimre ved sitt fravær da aksens flyplasser står under vann. En annen viktig faktor er de engelske tanks overlagne hurtighet. Det har vært en skarp treffing mellom akse-tanks og amerikanske tanks og dette endte med at tyskerne i skumringen trakk seg tilbake etter å ha litt store tap.

Tyskerne er fremdeles ute av stand til å nå sine hovedmål i Russland, nemlig Moskva og Leningrad. Det raser kraftige kamper ved Wolokolamsk og Tula og det er bitter kulde på fronten. Majewski sa idag at en skinnfell nå vil vise seg å være en meget viktig del av utrustningen. De russiske soldater har en hver, men han undres hvor mange tyskere har en. Kampene svinger fram og tilbake og byer og landsbyer skifter eier flere ganger. Det meldes at russernes stilling er bedre enn for en måned siden. Tyskerne melder at Rostow er tatt, men dette er ikke bekreftet fra noe annet hold. I nord holder russerne stillingen ved Tikwin. SS bataljonen Viking, hvori er oppatt det beryktede Regiment Nordland, har mistet 2.000 mann. På et avsnitt av Leningradfronten har russerne tatt 6 tyske blokk-hus og brakt 850 tyskere til evig taushet. Kulen blir sterkere og sterkere.

Det ble sagt i London idag at kampene i Syd-Russland og Nord-Afrika er nye forbundet. Det ble betegnet som to operasjoner på en og samme front, og den britiske offensiv er et angrep på den venstre ving av den store britisk-russiske front.

En britisk kjempekonvoy er påny kommet til Arkangelsk og skipene la til kaien i en lang rekke og russiske tropper sto ferdig til å losse fly, tanks, våpen og ammunisjon. Konvojen hadde ikke sett noe tegn til tyskernes fly eller flåte.

Tyskerne forsøker nå fredsføling på to fronter. Zeesen-kringkasteren fortalte igår at tyskerne var nær beslektet med engelskmennene og det var synd de hadde alliert seg med hedninger, når de i grunnen burde være alliert med Tyskland, og i Russland prater alle tyskerne om at de i grunnen alltid har beundret russerne, at det burde være en militallianse Tyskland-Russland mot plutokratiet og at det kunne falte mange god-biter når det britiske samveldet bryter sammen. Svaret har Churchill fått da han sa at den britiske nasjonen aldri vil forhandle med Hitler eller noen annen nazi-regjering, og Stalin har også gitt svaret, da han sa at Tyskland vil ha en utslettelseskrig, og det skal de få.

LOKALNYTT. Fra vår medarbeider i NS-ledelsen i Tromsø har vi idag fått listen over innskrevne medlemmer der. Det er 104 menn og 35 kvinner.

I Aftenposten den 13. ds. på sports-siden står det bl.a. at Norges Idrattsforbund har fått to nye forbundsdommere, nemlig Per Finnerud, Oslo og Ivar Skram, Måloy Idrettslag, og kommentaret lyder: "Man må virkelig ha grunn til å gratulere Forbundets fri-idrettsavdeling med en slik flott tilvekst til den staben i løpet av så kort tid. Vi kan fortelle at Ivar Skram for kort tid siden ble dømt til 1 års fengsel, betinget, for brevbrudd og underslag. Han ble videre avskjediget fra postverket. Dette er altså en FLOTT tilvekst."

Vi har fått tilsendt fra London "Kongshirden Kommer", rikt illustrert. Vi skal forsøke å få laget bildene opp og skal da meddele dette.

35-39

S 771

Mappe 9.

Ekspl. 67

Nr. 67.

-2-
I Tønsberg sendte ordføreren den 18. ds. et brev adressert til "De offentlige funksjonærer og arbeidere i Tønsberg" med følgende ordlyd:
"De anmoder herved om å avgi møte i Tønsberg Kinolokale søndag den 22. ds. kl. 17. Justisminister, statsråd Riisnes gir en meddelelse til alle offentlige funksjonærer og arbeidere i Tønsberg. Der vil bli kontroll ved inngangen, og må De påse å få notert navn og stilling ved kontrollen. Av hensyn til kontrollen bes lovlige forfall meddelt skriftlig til ordførerens kontor innen førstkommende lørdag kl. 12. Bjerck (sign.)

ordfører

Vår Halden-korrespondent meddelet at lignende er berammet i Halden til morgen, med tale av Lunde. En nasist ved navn Smith har de siste dagene gitt rundt i Halden og truet med at de som ikke møter fram, skal bli fratatt halve brødrasjoner og miste stillingen. 1 E VL

Vecko-Journalen skriver under titelen: "Bakom Järnridån", "Sex dagars fasor i ståndrättens Oslo".

Dødsens stillhet hviler over Oslo nå igjen - etter 6 dage hvis fase vi pudskje lov aldri har sett maken til i Norden. Norge har hatt sin "30 juni" og den er ikke slutt ennå. Men den fryktelige overraskelse, den hektiske og nærværs stemningen med millioner rytter, og spenningen som fulgte med er nå for en stor del overstått. Oslo vender seg til standretten og tar med Boyd, men ikke knekket rygg mot alle de slag som hver ny dag fører med seg. Hver kvinde og mann lar hendelsene brenne seg fast i sjelen, og gjemmer dem der. ... Kanskje går det over for denne gang, men den som ser og opplever Oslo av idag har en uhyggelig følelse av at dette er forspillet til en meget alværlig tid. Etter et langt grått år med mange trykkende timer tok september sin begynnelse med store begivenheter. For første gang siden mai ifjor, da Fornebo daglig var utsatt for engelske angrep, kom engelske fly igjen over byen. Ved midnattstid den 6. september ute sirenene både i Oslo og omegn, og straks etter hørte man lyden av tunke fly som flyet lavt over hustakene. Hovedangrepet begynte. Byen var helt mørkelagt da luftvernet spilte opp og publikum styrte ut av sengene for å se på skuespillet. Det var knapt et menneske som såkne ned i tilfluktsrommet. Det var umulig å avgjøre hvor mange fly som angrep, men i flere timer durte flyene over byen etter å ha sluppet sin last over havneområdet. Det nasjonene hørtes jevn og presist: det var bomber av grov kaliber som anvendes. To fartøy ble truffet uten at det er mulig å få vite hvor stor skaden er, men foruten bombingen slapp flyverne ned miner i fjorden og neste dag gikk et skip på en slik mine. Det var da Oslopressen skrev om et fartøy som hadde gått på grunn og begynt å brenne...

Man hadde inntrykk av at flyverne formelig forsøkte å snugge Rådhuset hvor den tyske administrasjonen sitter i et av tårnene. Fly etter fly fløy over tårnet og opp mot Viktoria Terasse hvor Gestapo har sine lokaler. Mot stjernehimmelen så det ut som om man bare hadde behovd å skyte med gevær fra et av vinduene før at et fly skulle ha styrtet. Men ingen ting hentet før fram på morgenkvisten, da en lang lysstrime på himmelen forkynte at et av de store flyene var blitt truffet og holdt på å styrtet. Lysstripen gikk i en stor bu ut mot Sandvika og der havnet maskinen på vannet i Holtekilen. Ved 5-tiden om morgenen ble 2 av besetningen reddet av norsk luftvernsmannskap. De hadde da svømt i vannet omkring 20 minutter i skadet tilstand og var temmelig utmattet, men likevel i godt humør og det hadde de grunn til. Tusenvis av mennesker var på vannet ut mot Holtekilen og hyldet flyverne som om de var verdens berømte nordpolsfarere. Demonstrativt gjorde de deres ferd til Bærum Sykehus, til et triumftog mellom rekker av syngende og hurra-ropende mennesker. Blomster stroddes på veien og sendtes i biler til de engelske flyverne. Med blottede hoder sang folkemassen KONGESANGEN... Fortsettelse

... vv ...

Vi har nå godt håp om at den jule-hjelp vi skal gi våre fengslede landmenns familier kan bli en virkelig hjelp. Vi har allerede fått inn mer enn vi hadde håpet og enda har vi bare så vidt begynt. Send beskjed om trengende/ad vanlig vei.

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 68.

23. november 1941.

LONDON-NYTT.

1. ORV. 1941
Jfr.

Om kampene i Libya meldes at engelskmennene har erobret Bardia, 50 km. fra den egyptiske grense, og Sidi-Omar-Nuvogo som ligger 15 km. nord for grensen. Et tankslag raser 100 km. vest for den libyske grense. Hovedsentret for den tyske tankansamling er ved Sidi-Reseg, og der er det nå kamper igang. Det er Ny-Zeelandske tropper som har erobret Bardia etter å ha tatt Sidi-Assi og Capuzzo. De britiske styrker i Tobruk fortsetter sin framrykking og har tatt mange fanger, hvorav halvparten er tyskere. De tysk-italienske styrker i Libya er splittet opp i minst 4 adskilte grupper, hvorav en divisjon er fullstendig omringet ved Sollum, og lenger syd er en annen styrke også helt omringet. Den tredje er kommet i klemme i nærheten av El Gobi, og den fjerde søker å inneslutte den engelske styrker i Tobruk. Denne gang er ikke tyskerne tallmessig overlegen i luften, idet engelskmennene har både like mange, og vel så bra fly. Tyskerne har mistet 79 fly mot 19 engelske. En ving av flyvåpenet har skutt ned 36 fly, hvorav flesteparten var tyske, uten selv å lide noe tap.

General Odic, sjef for de franske luftstyrker i Afrika under general Weygand, har sluttet seg til de fri franske styrker under general De Gaulle. Han har brutt med Vichy, da han i Weygands avskjedigelse ser innledningen til tysk okkupasjon av den fransk-afrikanske kolonire. I en tale sa han at franskmennene måtte sørge for ikke å bli sittende sammen med tyskerne på anklagebenken, men må sitte sammen med engelskmennene som dommere.

På østfronten anstrenger tyskerne seg ennå mer, og det meldes om voldsomme kamper på Moskva-fronten hvor det imidlertid ser ut for at den tyske offensiv er stanset, tiltross for at det er den voldsomste offensiv hittil. Tyskerne har greid å bryte gjennom på noen steder, men russerne har da straks fått fram forsterkninger og stoppet dem. I nærheten av Tula pågår det også meget kraftige kamper, og tyskerne har her hatt noen framgang. De voldsomme kamper ved Wolokolamsk og Mozaisk fortsetter. Russerne vil ikke innrømme at Rostow er falt, men hevder at det pågår gatekamper i byen, hvor det blir kjempet om hver meter. En tysk bataljon som gled fram til jernbanestasjonen, ble meiet ned. Slaget fortsetter. Russiske stupbombefly angriper utan selig de tyske kolonner.

Den amerikanske flåte skal få en tilvekst på 300 mindre fartøyer. Igår ble 2 1600 tons destroyere og en ubåt sjøsatt. De amerikanske fabrikker produserer nå 5 tusen flymotorer i måneden.

Det later til at Tyskland skal innkalle til et møte og forelegge høyflyvende planer for de okkuperte og en rekke nøytrale land. Tyskland vil der foreslå økonomisk hjelp og gjenreisning av friheten, men i Washington sier Roosevelt presssekretær at alle på forhånd må ta avstand fra planene som bare vil resultere i fullstendig avhengighet av Tyskland.

Nasistene sender for tiden rundt skrivelser til norske legionærers familiær, og spør om de har samme omgangskrets som tidligere, om de møter motvilje hos tidligere venner, og om det er noen grunn til å anmeldre enkelte personer. På denne måte prøver nasistene å få opprettet en angiverstand av legionærernes familiær.

På en skole i Lillehammer har tyskerne så store lagre av kjøtt og smør at gulvet holder på å bryte sammen. Det samme gjelder speiderenes hus. Maten blir ofte lagret så dårlig at den blir skjømt. Nær Lillehammer har tyskerne en jernbanevogn full av sjokolade.

En italiensk krysser har fått fulltreffer av en torpedo i Middelhavet. I Abyssinia har en større italiensk avdeling overgitt seg. Sverige melder at tyske forsok på å gå over Nara-elven er slått tilbake.

DEN AMERIKANSKE KULLGRUBESTREIK ER AVBLÅST.
Lokalnytt: 6 mann er arrestert ved Oslo Slaktehus for tyveri. Dette besto i at de av tyskerne hadde fått en liten pålæsbitid å ha på maten, og tross forbud tok med seg hjem. Vi skal komme nærmere tilbake til dette når "tyvene" er dømt.

Nr. 68.

II.

Vi fortsetter artikkelen "Bakom järnridå":

Ingen sov den natten, og hele neste dag fortsatte demonstrasjonene. Det ble ennå mer liv i byen da dagen kom med ny flyalarm. Et fly tegnet med røk V i stor høyde, og folkemassen jublet. Søndag førte med seg ennå en flyalarm. Det gikk rykter om at også Dammen var bombet. Folk omfavnet hverandre midt på gaten, man sang og jublet, og på restaurantene har det neppe noen gang vært slikt liv som den søndagen. Men diskuterte fortsettelsen. Hvor skulde bombene havne neste gang?

Det kom flere bomber - men på en annen måte enn de fleste hadde ventet seg, og var forberedt på. - På mandagen gikk det rykter om at det var uroligheter på Akers Mek. Verksted. Grunnen kjente man ikke, men det vakte ingen oppmerksomhet. Flyangrepene hadde virket stimulerende på stemningen som på forhånd var sterkt optimistisk, og viljen til å skape respekt for kravene var almindelig blandt arbeiderne. Det visste alle. Man visste også at Akers Mek. Verksted var et utsatt foretagende. Allerede før flere måneder siden var dødsbrukker utlevert til arbeiderne. Man forsto at de nå i forbindelse med flyangrepet ville benytte anledningen til å få gjennom sine krav.

Alt dette gjettet folk nærmest. Noe slikt ventet de seg, og derfor trodde de det. Først på tirsdag forsto man i Oslo at alvårligere hendelser var under oppseiling. Det gikk som en løpeild gjennom byen at flere bedrifter i jern- og metallbransjen var stoppet. Nærmore undersøkelser viste at melkeleveransenes opphør var den umiddelbare årsak, den tue som veltet lasset. Streik lå i luften. Myndighetenes inngrep når det gjaldt fagforeningsbevegelsen, tillitsmennenes avsettelse og arrestasjoner, strandingen av lønnsforhandlingene, alt gjorde ikke sitt til å skape en bitter stemning som bare ventet på utløsning. På tirsdag begynte det, uten at noen kan si hvordan. Fra bedrift til bedrift spredtes parolen om å nedlegge arbeidet. Det skjedde mer og mer, og det høndte at man pr. telefon gjorde de nødvendige avtaler. Alt i alt regner man med at 35 - 40 tusen mann nedla arbeidet i løpet av tirsdagen.

Men enda tirsdag kveld drømte man ikke om slike konsekvenser som unntaksestilstand og standrett. Jern- og metallarbeiderne i Oslo holdt et stort møte hvor forbundets ordfører Josef Larsson i en tale gikk meget sterkt inn for at arbeidet skulle gjenopptas øyeblikkelig.

Likevel ble han 3 dager senere dødsdømt som en av de ansvarlige for streiken. Landsorganisasjonens ordførere, Jens Tangen og Josef Larsson, hadde før møtet vært i Reichskommissariatet, og fått vite at de tyske myndigheter anså situasjonen meget alvårlig. Saken ble framlagt på møtet, som besluttet å heve streiken fra og med neste dag.

Natten ble meget dramatisk. Allerede klokken fem onsdag morgen den 10. september begynte massearrestasjonene. Først ble landsorganisasjonens styre dradd ut av sine senger av tysk politi, og ført til forskjellige fengsler. Dernest ble ledende personer i forskjellige forbund tatt, senere fagforeningsordførere, og tillitsmenn på arbeidsplassene, akademikere og pressemenn o.s.v. På gatene vrimitet det av politi. Det norske ordenspoliti var utkommandert i tredobbelts styrke, dertil kom hirden og det tyske politi. Almindelige tyske tropper så man meget lite til, men SS-tropper gjorde seg sterkt gjeldende. I løpet av natten kom proklamasjonen om standretten. Folk rev avisene ut av hendene på avisguttene, og slukte hvert ord.

Forts.

Sent i kveld meldes at operasjonene i Libya fortsetter planmessig, og at tyskerne begynner å mangle bensin til sine tanks. I det midtre Middelhav har torpedofly fått 2 fulltreffere på en fiendtlig destroyer, og senket 2 forsyningsskip. Den engelske flåte sørger for at tyskerne ikke får forsyninger eller forsterkninger til Libya. Fra Russland meldes nå om kamper ved Klin, 65 km. nordvest for Moskva. Hovedsituasjonen er uforandret. Engelske fly har foretatt angrep på nord-Frankrike idag. 7 jagere savnes.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

68. (+69)

24. november 1941.
LONDON-NYTT.

Mapparg
Eksp. 68+69

Det viktigste forsyningscentrum Gambut som ligger halvveis mellom Tobruk og Bardia er erobret av New Zeelandske tropper. Hovedtankslaget sør for Tobruk har rast uavbrutt i 48 timer. Det meldes at antall stridsvogner nå reduseres sterkt og at infanteri insettes isteden. Indiske tropper fortsetter sin framrykking mellom Halfaya og Sidi Omar. De engelske styrker som er brutt ut fra Tobruk befester de områder de har erobret. De har tatt mange fanger og meget materiell bl.a. enkel feltkanoner. Flyvåbenet fortsetter å spille en viktig rolle og 18 fiendtlige fly er skutt ned over Libya og 3 over Malta. 13 engelske fly savnes.

Fronten som går fra grensen til Tobruk er 50 til 70 km. dyp. Tyskerne er avskåret fra sine oljetilførsler og blir sterkt av mangel på bensin og olje. Store kolonner med forsyninger av brenselstoff har fått en kraftig medfart og har ikke kommet fram. Vägledningen mellom Bardia og Sollum er kuttet av newzeelenderne. Tysk infanteri er flyktet vestover mot Cerna. Fra Kairo meddeles at det er kommet inn 15 000 fly fra Italia og Italienske, derav over 1 000 fra Tobruk. Tyskerne fører fram transportninger av fly fra Hellas, Kreta, Tyskland, Italia og visstnok fra Russland for å oppsie tapene i Libya og forsyninger blir ført fram i store transportfly med et eller to glidefly på selen. Vicemarskalk Cunningham sa i går det ser ut for at tyskerne er slått av panikk. Tyskerne gjør også forsøk på å få fram forsyninger sjøveien fra Italia men dette er hindret av den engelske flåte og flyvåben.

Det voldsomme slag om Moskva fortsetter og det meldes at tyskerne har satt inn 40 divisjoner mens de i oktober offensiven bare brukte 17. Tyskerne hevder å ha tatt en by 50 km. NV for Moskva men dette er ikke bekref tet. Russerne innrommer at truslen mot Moskva er meget alvårlig. Moskvas befolkning er fulle av ro og tillitsfullhet og Pravda sier i dag at tyskerne ikke skal greie og bryte igjennom. Det pågår kraftige kamper ved Klinn 70 km. NV for Moskva. Ved Kalininn holder russerne stillingen men har måttet vike ved Mozaisk og Volokolamsk hvor de har inntatt nye stillinger. Ved Tula har tyskerne foretatt kraftige tankangrep uten resultat.

Russerne har foretatt motangrep vest for Rostov og har rykket fram 65 km. og forfølger fienden. I Rostov fortsetter de voldsomme gatekamper og hver eneste gate i byen blir hårdnakket forsvar. Kampene fortsetter på Krim og ved Leninggrad har russerne gått over Neva. Russerne har erobret jernbanestasjonen Malaja Visjora (ell. lign.) som ligger mellom Leningrad og Moskva. På den Karelske front har russerne drevet på flukt de fiendtlige styrker som hadde drevet en kile inn i russernes rekker. Russerne har avvist 6 forsøk på å overta Tula fra NV og har hindret tyskernes forsøk på å gå over en flod.

Engelske flyvåpen angrep i går døkkene ved L'Orient, Brest og Dunkerque og franske flyplasser uten å miste noen fly. Av de meget få tyske fly som var over England i natt ble 2 skutt ned. Et nederlandsk fly fikk i går fulltreffer på et skip på norskekysten.

Den største troppekonvoi som noen gang er kommet fra Canada er nå vel i havn. Den første bl. a. med seg en panserdivisjon.

I sin nekroleg over lektor Garbo fra Bergen sa stemmen fra London at henrettelsen ikke bare er et bevis på tyskernes hensynsløshet og brutalitet men også på hva de mener de tyske tropper kan tåle. LOKALNYTT: Lørdag ble fengselsbetjentene Bostrem, Øvrebo, Paulsen, Fredriksen, Vendshoel, Alf Bakken, Kjulsterud, Gilbert Foss og enda en foruten nasivaktmesteren Thoresen arrestert og innsatt i fengselet på nr. 19. Nasisten Thoresen besvimte to ganger. Samtlige var betjenter i Åkebergsvn. og grunnen til arrestasjonen er at Reidar Roy som soner dom i landsfengslet hadde bygget radio-apparat og ble tatt på fersk gjerning mens han lyttet på London. Man går ut fra at han har angitt betjentene. Tidligere er betjenten Helgaasen innsatt på Bretvedt og Løkkeberg på Grini. Dette var i forbindelse med en rømning.

Den 15. ds. raste en svær brann i Trondheim og det oppgis at det var et meget stort lager som brannt. Der er foretatt arrestasjoner i forbinnelse med brannen, bl. a. i Oslo. Vidkun Quisling var i Trondheim den 15. men han skal ikke være arrestert enda.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Vi fortsetter artikkelen "Bakom Jænridå":

I landsorganisasjonens lokaler opplevet funksjonærerne noen fantastiske minutter. Da de ved arbeidstidens begynnelse kom dit var alle lokaler allerede besatt av tysk militær og politi. Funksjonærerne ble stillet opp i en rekke og en tysker holdt en tale til dem om den alvorlige situasjonen: Hver mann kunne få velge om han eller hun ville slutte å arbeide eller fortsette. Men hvis de sluttet ble de rammet av undtagelsestilstandens bestemmelser om sabotasje.

"Mine damer og herrer, jeg gir dere to minutter til å bestemme dere". Resultatet kunne bare bli ett. De satt på kontoret, satt der hele dagen under tysk politioppsyn. De kunne ikke gjøre noe for de hadde ikke noe å gjøre. Alle deres sjefer satt i fengsel.

Ut på ettermiddagen kunne man se personer gå på gaten med tunge pakker under armen. Det var de første radio-apparater som ble innlevert. Det småregnet. Noen hadde svøpt dem forsiktig inn som om de noen gang trodde de skulle få dem igjen. Andre lot regnet dryppa inn i dem så de skulle ruste så grundig som mulig.

Ved syv-tiden døde trafikken b rt. Bare politiet øket i antall. Alle som kunne ilte hjem til sine radio-apparater for alle hadde ikke hatt så travelt med å leve dem. Man måtte høre kveldsnyhetene fra London. Kanskje ble hendelsene i Norge allerede kommentert, kanskje talte kongen ikkeld for siste gang til Oslos folk.

Folk tok med seg puter og tepper og gikk til hverandre. Undtagelsestilstanden tillot ingen nattpromenering og nu behøvde man hverandres selskap. Så satt man i små grupper rundt høytaleren og lyttet. Intet annet enn selve faktum om undtagelsestilstanden og radiobeslagleggelsen hadde imidlertid nådd stemmen på andre siden av Nordsjøen. I stedet slo man på Oslo for første gang på lenge. Kanskje kom det noe derfra. Og det kom... Et quart over 8 ble standrettens første dommer dommer referert og kommentert av Sosialdepartementets sjef Birger Meidell. Det er umulig å beskrive den virkning denne nyhet gjorde.

Tårne strømmet ut av øynene på folk. Men så, smått om sen ved nervositeten gradvis og gå plass for vrede så snart man hadde fattet hva som virkelig var skjedd. Radiostemmen etset seg inn i hjernen. Navnene på disse to første martyrer for den norske sivile motstand mot krav og forordninger fremfor lov og rett, lyste for alles cyne. Situasjonen var altså alvorlige enn man tross alt hadde trodd. Sannsynligvis var massearrestasjoner allerede i gang. Hvem blir det neste gang... En ringing på entredøren ville ha virket som et sjokk i den oppjagede tilstand hvor alle befant seg.

Man husket vel de døde. Bare en relativ liten krets kjente Rolf Wickstrøm, lastebilshæffen som i gamle dager opptråtte på arbeidermetene i Oslo. Men desssto flere kjente Viggo Hansteen. Sine unge år til tross var han en av Oslos mest kjente personer. For 10 - 15 år siden vakte han oppmerksomhet ved å ta en av de mest lysende juridiske eksempler man har sett i Norge, og siden har han gått fra framgang til framgang. Selv syslet han helst med politiske saker. I ham hadde arbeiderbevegelsen en utrettelig forkjemper. Det var hans tilknytning til arbeiderbevegelsen som førte ham inn i Landsorganisasjonens administrasjon i 1935 da den daværende juridiske konsulent Trygve Lie ble utnevnt til statsråd. Han har vært en av arbeidsrettes faste punkter i senere år.

Forts. følger.

Vi fikk nettopp beskjed om at nasifengselsdirektør Asbjørn Larsen i ved fengslet i Åkebergsvn. er avsatt og fratrer i morgen. Han hadde stillingen i to måneder, men vi vet ikke hvor mange ganger han satt i fyllearresten i den tid.

Spre avisen mest mulig ut blandt alle norske de kjenner. Avisen er sprengt så vi kan ikke ta imot flere nye abonnementer. Alle får avisen i posten. HUSK JULEINNSAMLINGEN. Nevn ingen navn i forbinnelse med avis. Sent i kveld meldes at det er kommet i stand overenskomst mellom den hollandske regjering og den amerikanske regjering om at den amerikanske hør skal beskytte aluminiumsråvareindustrien i Hollansk Guyana.

25.november 1941.

LONDON - NYTT.

Det pågår store kamper sydøst for Tobruk, hvor omringede tyske styrker leter etter en vei ut. Britiske forsterkninger er kommet fram og en britisk avdeling er rykket 320 km. inn i Libya. Tankslaget pågår fremdeles, og utfallet er ikke avgjort, men tyskerne er i en meget vanskelig stilling, og engelskmennene har gode stillinger, så man har all grunn til å se optimistisk på situasjonen. Nye britiske tropper er kommet fram til Sidi Reseg og har omringet de tyske styrker i nærheten. Stedet er erobret av engelskmennene. Syd-Afrikanske tropper kjempet mot overlegne tyske avdelinger med strålende tapperhet til de fikk undsetning av britiske panserstyrker og fikk drevet tyskerne på flukt. New Zealanderne rykker videre fram mot Tobruk. Det har vært store tap av tanks på begge sider, men noe antall er det enda umulig å få oppgitt. De britiske styrker som brøt ut fra Tobruk har nå befestet det erobrede området og har tatt 2.000 fanger, hvorav halvparten er tyskere. I grensedistriktet er tatt ytterligere 1.000 fanger. Hovedstyrkene er i kamp mellom Tobruk og grensen og lenger syd foregår det også en meget viktig kamp. Indiske tropper har erobret Augila, 400 km. vest for den Egyptiske grense, og tyskerne hadde her store tap. De 5 første dage av krigen har engelskmennene ødelagt 119 aksefly, derav 51 i luftkamp og 58 ble skutt i filler før de fikk anledning til å forlate flyplassen. Tyske bombemaskiner forsøkte å komme sine styrker til undsetning, men engelske jagere flyg rett inn i styrken og skjøt straks 6 bombemaskiner ned, hvoretter de andre snudde. De tyske forsyningssvanskeligheter blir større og større, da kommunikasjonslinjene er brutt. India har sendt 1 mil. mann til hjelp for de allierte og har erklært seg villig til å sende 3 mil. til.

Sverige melder i kveld at stillingen på Moskvafronten har bedret seg for russerne det siste døgn. London meldte at det pågår heftige kamper fremdeles og at tyskerne presser voldsomt på og har kolosale tap. Massevis av tanks, hundrevis av motorkjøretøy og tusenvis av tyske lik dekker slagmarken. Ved Tula pågår også voldsomme kamper og ved Klin har russerne et sted trukket seg litt tilbake. I Leningradområdet har russerne rykket 10 km. fram og har erobret en by. Under kampene her ødelaa de to infanteriregimenter, og tyskerne hadde 3.000 drepte. Kampene pågår fremdeles i Rostows forsteder. Vest for Rostow har russerne fortsatt sin offensiv og er nå rykket 100 km. fram mot Don og har tatt tilbake mange byer og landsbyer. På Krim har russerne fra Sebastopol gått til motangrep. Det russiske flyvåpen har over fronten syd og sydvest i løpet av en dag ødelagt 46 tanks, 800 armerte motorkjøretøy. Det meldes fra Stockholm at russiske friskarer bak fronten går løs på tyske konvoier, kutter telefon og telegraflinjer, sprenger hus med tyskere i luften, sprenger broer og gjør en masse annen ødeleggelse. Fra Stockholm meldes at 2 finske bataljoner på Salla-fronten har nektet å kjempe videre, de protesterte mot den finske angrepsskrig og nektet å trenge inn på russisk teritorium. Det meldes om stigen misnøye i Finland.

Amerika har tatt 4 nye skritt til hjelp for de allierte. De har stoppet lisensen for eksport til fransk Nord-Afrika. Sluttet å eksportere bensin til Spania, spanske besiddelser og Tanger. Har bestemt at låne og leie-loven også gjelder general De Gaulle. Amerika har sendt tropper til hollandsk Guyana. Denne koloni spiller en viktig rolle i den amerikanske krigsproduksjon, da den forsyner Amerika med 60 % av behovet til aluminium-industrien. Dette er det første åpenlyse tegn på Amerikas forandrede politikk overfor Vichy.

For noen dage siden ble en liten engelsk patrulje landsatt på Normandis kyst og etter å ha utført sitt oppdrag, trakk den seg tilbake. En mann ble lett skadet, men forøvrig led patruljen ingen tap.

Arne Ording sa i utenrikskronikken i kveld at i Libya var det det tyske panservåpen som var hovedmålet, italienerne bryr man seg foreløpig mindre med. Han sa videre at det hadde stor betydning for engelskmennene å ta Libya, da mange av skipene nå må gå rundt Afrika og ruten blir derved 4 gange så lang som gjennom Middelhavet. En seier i Libya vil ha stor betydning moralsk overfor Tyrkiet og den Arabiske verden, og store engelske styrkar vil kunne frigjøres. Dette er tyskerne klar over og vil gjøre alt for å holde Libya, og eventuelt sende hjelp. Ording mente Petain kom til å gi etter og at tyskerne kom til å sette sterkere press på Franco-Spania.

Mappe 9
Ekspl. 70
1. årgang 57/1-42

21.11.41. P-k.

Nr. 7o:

-2-

Vi fortsetter artikkelen "bakom järnridå".

Hele Oslo kjener til hans historie under krigen. 9. april stilte han seg til regjeringens disposisjon og fulgte med landsorganisasjonens ledelse de to krigsmånedene og tok alt arbeide som forefalt. En tid arbeidet han som sjáfer i ild-linjen. Da våpnene ble nedlagt i Nord-Norge anså han det riktigst å vende tilbake til Oslo for å stille sin kraft til disposisjon der. De nye myndighetene nektet ham - som de nektet alle andre - som arbeidet i regjeringens tjeneste under krigen - å gjeninnntre i sin funksjon. Men da tok L.O.s daværende ordfører Elias Volan med seg Hansten opp i Riks kommisariatet og sa ifra at enten måtte han få igjen sin plass som juridisk rådgiver, eller også frasa Volan seg ansvaret for de feil som ble gjort på grunn av manglende fagkunnskap i alle de juridiske spørsmål som kom opp under okupasjonstiden. Noen annen tilsvarende kvalifisert mann kunne ikke skaffes. Resultatet ble at Hansten fikk gjeninnntre - den eneste nordmann som arbeidet uten uniform i Nord-Norge.

I sin sentrale stilling og med de mange nye menneskene i sekretariatet fikk han stadig større innflytelse over utviklingen. Da L.O.'s visedømmer, Ludvig Buland, ble fengslet for å ha undertegnet henvendelsen til rikskommissaren 15 mai, hadde Hansten sammen med den nye og langt svakere ordføreren, Jens Tangen, konferanse på konferansen med tyskerne om fagbevegelsens anliggender. Det ble øvet et voldsomt press på disse to for dem til å gi etter, men det lyktes ikke. Ingen vet hva som foregikk på disse konferanser, men at myndighetene forsøkte å spille disse to ut mot hverandre, er sikkert. Alltid ble de innkalde i siste øyeblikk og hver mulighet for å konferere seg i mellom ble forhindret....

Natten senket seg over Oslo og det ble torsdag uten at mange hadde sovet. Ryktene spredte seg om massearrestasjoner. Møtet på Universitetet, rektor Seips avsettelse, opplosningen av speider forbundet og hjelpeorganisasjonene spredte seg med lynets hastighet. Slik som situasjonen var kunne ingen skille sant eller usant fra hverandre. Men man får nok gå ut fra at de dommer som ble offentliggjort bare er en brokdel av alle dem som enten formelt eller bare reelt ble avsagt denne Norges 30. juni. Man kan regne med at minst 500 ble arrestert i Oslo og omegn, siden den 10. september.

Folk raset og svor på at ikke radioapparatene skulle innleveres før politiet kom og hentet dem. For noen var det allerede gjort, andre ba de radioløse komme hjem til seg denne natt. Og etter stilnet trafikken av i Oslo i kveldingen, men denne gang over et trotsset Oslo. Det ble en kveld som Norge kommer til å fortelle om fra slekt til slekt. Detaljerte skildringer av hva som var skjedd i Norge hadde nådd fram til London, hvor det norske programrådet arrangerte en mindehøytid i radioen.

Først refererte hallo-mannen med opprett stemme de nakne fakta - av hensyn til de 30.000 norske sjømenn ute på Atlanteren og til de tusenvis av unge nordmenn i militærleirene på Skottland og på Island. Navnene Hansten og Wickstrøm bandt i dette øyeblikk nordmenn sammen, hvor de enn befant seg på Jordkloden. Man kjente hverandres nærhet, det var et gripende øyeblikk. Da så utenriksminister Lie kom til mikrofonen og manet til ro tross all bitterhet og ydmykelse, og deretter året de falne, blodde alles hjerter. Alle visste at statsråd Lie kjente de falne fra sin tid i L.O. og man forsto med hvilke følelser han holdt talen over denmann, hvis plass statsråden hadde hatt om hvis skjebne kunne blitt hans egen. Umiddelbart etter talen spillet et strykeorkester HJERTESÅR av Grieg, og til disse sorgens toner grep så hallo-mannen igjen ordet og refererte med fast stemme den svenske fagkongressens solidaritetsdeklarasjon med de norske kamerater og Lindbergs minnemeld. Det var et håndslag som vi nordmenn forstod og vurderte. Det var ikke mulig å holde tårene tilbake. Og det var ikke bare kvinner som gråt, gråhårede menn snufset og unge fagforeningsmennesker som visste at hvert øyeblikk kunne deres time slå, lovet seg selv ikke å svike. Torsdag kveld var Norges mørkeste øyeblikk, men på en måte også nasjonens storhetstid.

Avisen fortsetter å komme hver dag og da ingen nye abonenter kan tas inn, må hver leser spre nyhetene mest mulig. Vårt materiallager er nå vel forsynt, men vi bruker en mengde frimerker. HUSK JULEINNSAMLINGEN TIL ARRESTERTE LANDSMENNNS FAMILIER.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 71.

26. november 1941.
LONDON-NYTT,

1. Årg.

Til fronten i Libya, har både tyskerne og engelskmennene ført fram tankforsterkninger. New Zealandske tropper under framrykning fra Gambut har nå fått forbindelse med britiske og sør-africanske tropper i Sidi Reseg. Det viktigst slagfelt er ved Sidi Reseg, nær Tobruk. Et stort nytt slag ventes. De engelske styrker i Tobruk trækker stadig østover, og har tatt mange fanger, og 24 feltkanoner det siste døgn. Tyske panseravdelinger har forsøkt et flankeangrep men 1/3 av deres tanks er allerede satt ut av spillet. Flankeangrepet hadde til hensikt å avlede oppmerksomheten ved et tokt over grensen syd for Sidi Omar. Denne kolonne har vært utsatt for voldsomme angrep. New Zealandske tropper har erobret Djalo som ligger 370 km. sydøst for Benghasi, og 270 km. fra kystveien. Engelskmennene omslutter nå hele Syrenaika, og når de når kysten, vil de kunne avskjære veien for de tyske forsyninger. Marinens har spilt en meget viktig rolle og har hittil senket 7 fiendtlige forsyningsskip, og muligens en destroyer og en krysser. Marien spiller også en viktig rolle ved å omgjøre okkuperte havner til forsyningsbasar. Den tyske offensiv mot Moskva er stanset nord og sør for byen.

I syd-Russland fortsetter russerne sin framrykning. Angrepet mot Moskva føres av veldig tyke styrker som lider kolossale tap. Angrepet føres i en stor buk fra Kalinin, og 175 km. sørover. Et angrep i retning av hovedveien Tula-Moskva er avslatt. Et sted har 150 tyske tanks brutt gjennom de russiske linjer. Vest for Rostov har russerne ytterligere gått 6 km. fram. Ved Wolokolamsk og Mozaisk er tyskerne stoppet, og et sted har russisk kavaleri og tanks gjenerobret 5 byer. På Leningrad-fronten har russerne gått et stykke fram, og i Tikhvin pågår gatekamper. Tyskernas næste vei fra Tikhvin til de bakre linjer er avskåret. Russerne har sendt alle fri land en protest mot tyskernes terror-behandling av russiske krigsfanger.

I Serbia har det rast et to dagers slag mellom patrioter og regulære tropper, og en stor del av Serbia kontrolleres nå av patrioten. Den tyske flyverhelt, Werner Mölders, er den fjerde kjente tyske flyver som er død under mystiske omstendigheter i løpet av en uke.

Tokio har anmodet alle amerikanske borgere om å forlate landet snarest mulig.

Engelske bombefly har utført et kraftig angrep på dokkene i Brest og Cherbourg uten tap av fly. Fra andre operasjoner savnes et fly fra kystkommandoen. En tysk maskin ble skutt ned over England inatt. Dansker i England har vedtatt en resolusjon hvor de uttrykker sin harde i anledning Danmarks tilslutning til antikomminternpakten. I slutten av resolusjonen oppfordrer de den danske befolkning til å vise en fast holdning.

Svensk Socialdemokraten melder at tyskerne har vanskeligheter med å skaffe norske sjøfolk til båtene, og at 1/3 av mannskapet på mange båter aldri har vært til sjess før. I norske havner ligger mange skip som ikke kommer ut på grunn av manglende mannskap. Professor Hoel har like som Klaus Hansen avslatt stillingen som rektor ved Universitetet på grunn av den voldsomme opposisjon, så Schanche blir sannsynligvis sittende.

Tyskerne har bestemt at storsilden som er bestemt for utlandet, altså for Tyskland, skal selges for kr. 12,- pr. hektoliter. Når man tar i betragtning at storsilden til det innenlandske marked selges for kr. 26,- pr. hektoliter, førstår man tyskernes omsorg for Norges økonomi.

Sverige melder i kveld at iflg. russiske oppgifter har russerne tapt 2,1 million mann, hvorav 490 tusen drepte, 7.900 tanks, 6.400 fly og 12.900 kanoner. Russene oppgir tyskernes tap av materiell til 15 tusen tanks, 16 tusen fly og 19 tusen kanoner.

I den svenske riksdag har det vært en interpellasjon fra en social-

Nr. 72.

II.

demokrat som spør om regjeringen har forvissset seg om at de tyske permisjonstog ikke blir brukt til andre formål. Forsvarsministeren svarte bejaende, og sa at etter et par sprøde tilfelle, var bestemmelserne blitt presisert, og kontrollpersonalet forsterket. (I denne forbindelse skal vi snarest offentliggjøre en artikkel fra G.H. & S.) Lokalnytt: Redaktør Gunnar Larsen i Dagbladet skulde løslates fra Grini idag, og journalist Borgen skal også løslates. Med stor sorg ser vi i avisens idag at de 5 norske patrioter som vi for ca. 14 dager siden meldte var dømt til døden, er blitt henrettet. Vi var ganske sikre på at de vilde blitt benådet, og slaget var derfor så meget større. For å hedre disse 5 gode nordmanns minde, oppfordrer vi til en fem minutters demonstrasjon førstkomende søndag fra klokken 14,00 til klokken 14,05. Alle norske bør i disse fem minutter holde seg borte fra gater, restauranter og andre offentlige steder. De som er nødt til å være ute, kan stoppe opp i demonstrasjonstiden. Andre former bør ikke demonstrasjonen få, da den ikke er ment som noen provokasjon. Vi oppfordrer alle våre lesefolk til å sørge for at flest mulig får vite om demonstrasjonen.

Vi avslutter idag artikkelen "Bakom järnridon".

I et hjem som på forhånd var sterkt hjemsekt, og hvor man levde på radiokontakten over havet, for det var det eneste som bandt dem sammen med deres nærmeste, der reiste den eldre mannen seg etter høytideligheten i London, gikk stille bort og tok radioapparatet, åpnet vinduet og kastet det ned på gaten fra 3dje etasje. Slik er stemningen i Norge idag.

Imidlertid fortsetter programmet. Standretten arbeider, og hver dag fører med seg nye ofre. De boyer ryggen og tar imot slagene, men de kan ikke knekke oss. Med et litt smaleende konstaterer vi hvor vel forberedt slaget mot organisasjonene var, og hvor grundig de gjør sine saker. Alt sopes med i malstrommen, fra Universitetet og avisene, og helt ned til de blåcyte guttene og pikene i spelderdrakter. Quisling-myndighetene overtar ikke alt, men de kan ikke holde det ved liv. Det greier de ikke. En av de største Oslo-avisene mistet på en dag - onsdag den 10. september - 12 tuse abonnenter.

Det er rolig på arbeidsplassene igjen. Det er riktig. Arbeiderne møter opp til vanlig tid. Man ser ikke mange bevebnede vakter, men man vet at maskinene ligger klare i kasernene. Her og der forsøker man å holde et slags fagforeningsmøte, men det går som regel ikke. Nu viser det seg hvad Nasjonal Samlings fagforeningsseller skal brukes til. Det er de som står bak arrestasjonene på arbeidsplassene, og det er de som idag forsøker å gripe inn når det reiser seg stemmer for å forsøke å trosse forbudet mot å gå ut av organisjonene. Tusenvis av arbeidere hadde allerede anmeldt sin utredelse da det ble etablert kontingentstreik for undtagelsestilstanden kom. Da postverket etter myndigheternes ordre nektes å ekspedere skriftlige oppsigelser av medlemsskapet, gikk arbeiderne personlig opp på sine resp. avdelings- og forbundskontorer og leverte sin skrivelse. Det er det slutt med. Bak maskinene biter arbeiderne tennene sammen. Ingen overlede skritt som kan gi myndighetene anledning til fortsettelse. Men mann og mann imellom diskuterer situasjonen. På en eller annen måte SKAL fagforeningsapparatet gjøres ubrukbart i myndighetene hender..... Natten over Oslo er "spekligt dyster". Slutt.

Avisen fortsetter å komme ut hver dag med nyhetene fra London og Sverige. Spre nyhetene mest mulig ut blandt norske, og husk på aldri å nevne navn i forbindelse med avisens. Når man ingen ting vet, er det vanskelig å forsnakke seg. Alle får avisens i posten, og kan selvsagt ikke gardere seg mot det. HUSK JULEINNSAMLINGEN.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 72.

27. november 1941:

LONDON-NYTT

780

Mappe
I. arg.
Ekspl. 72
9
1941-41
1941

Den viktigste begivenhet i Libya er at forsvarerne av Tobruk har fått tilbake kontrollen over byen. Dette var et viktigst slag i det store slaget ved Sidi Reseg. Dette sted har for øvrig engelskmennene nå erobret for annen gang idet de tok det første gang rett etter felttoget begynte, men tyskerne tok dey tilbake og beholdt det altså en ganske kort stund. New Zeelandske tropper har erobret Bir el Hamid som de tok i morges. De har også tatt El Buda som ligger 6 km. nordvest for Sidi Reseg. Den tyske kolonne som trengte seg over den Egyptiske grensen er blitt splittet opp i mange småstyrker som nå blir jaget av britiske armerte avdelinger på begge sider av grensen. Disse tyske styrker oppnådde ikke sin hensikt som var å avlede de britiske troppene fra hovedslaget lenger vest. Solum er innesluttet av engelskmennene og britiske tropper rykker fram nordover mot Bardia-området.

På østfronten fortsetter de voldsomme kampane i sterke kulde rundt Moskva. Tyskerne har fremdeles store tap. Tyskerne har satt inn veldige styrker ved Wolokolamsk hvor stillingen for russene er alværlig, men kampmoralen er ubrukt. Tyskerne har erobret Wenow 40 km. nord-øst for Tula. I dette avsnitt pågår forbitrede kamper og tyskerne trekker seg nordover mot Moskva, og også vestover i et forsøk på å omringe Tula. I Rostow-ø rådet har russene sprengt flere store tyske avdelinger og tyskerne har her tapt 10.000 drepte og sårede, 50 panservogner og 130 kanoner. Også på Leningradfronten har russene fremgang.

En stor styrke britiske bombefly angrep i natt Emden, andre steder i nordvest Tyskland samt havneanleggene i Ostende. Det var ikke mange tyske fly over England i natt. Et ble skutt ned.

60 timer etter at amerikanske bombefly er levert i Canada er de fremme i England. 4-meters amerikanske bombefly krysser stadig Atlantern og utfører patrulje og konyoy-tjeneste. Det er nå snakk om å sende amerikanske jagerfly via New Foundland, Gronland og Island til England. På 12 måneder har den amerikanske flåte fått en tilvekst på 214 skip. 968 skip er nesten ferdige og innen utgangen av året vil Amerika ha den største krigsflåte historien har hørt om. De nævnte tall omfatter ikke løs mindre skip som allerede er i tjeneste og som er bygget i år.

Oberst Knox har nå et hakekors-flagg hengende på kontoret. Det er det første hakekors-flagg den amerikanske marine har erobret og det ble tatt fra det tyske skip som forsøkte å undslippe ved å kamuflere seg som amerikansk båt.

Stemmen fra London talte i kveld om de henrettede: Direktør ROLF LEA, Hovik, telegrafist SIGURD JOHANNESEN, Oslo, kjøpmann TØNNES WINTHER, Oslo, advokat HARALD TORSVIK, Ålesund, og politibetjent KARL ERIKSEN, Ålesund. Stemmen sa at man ikke vet hvor meget sant det er i det de er dømt for, men ett vet vi, nemlig at de fallt som gode og trofaste nordmenn og deres navn vil bli husket så lenge det lever nordmenn i Norge, og de som over blodbaden vil også bli husket, og de som angå, drepte og dømte dem skal også en gang stå til ansvar. (Vi minner her om den tause demonstrasjon førstkommande søndag kl. 14,00 til 14,05. Alle nordmenn som kan skal da holde seg borte fra alle offentlige steder og gatene, og de som må være ute bør stoppe opp disse 5 minutter.)

LOKALNYTT: Vi har snakket med en tysk soldat som har vært hjemme på 3 ukers ferie. Han fortalte at han var glad over å være tilbake i Norge, for der han hadde vært i Tyskland var det veldig opprør.

Om Quislings besøk i Trondheim meldes ytterligere at en hovedport på jernbanestasjonen, som skulle åpnes i anledning besøket var spikret så godt fast i nattes løp at den ikke lot seg åpne. En nasistkvinde som hadde hengt ut flagget allerede kvelden før hans ankomst fant det om morgenen flagget på halv stang og knuter ikke på begge sider av stanggjet, så det hverken kunne heises opp eller fires ned. Branden i tyskernes lager begynte 50 m. fra den tyske vaktpost og varte i 8 dage. Det er utlovet kr. 1.000,- i belønning for opplysninger om hvem som har satt på branden, men foreløpig har ingen FINN KANS meldt seg.

En hoy tysk offiser sa etter et selskap på Sharoya, at hvis tyskerne fikk like gode fredsvilkår som i 1918 måtte de være vel fornøyde. Mannen var lett bedugget.

Nr. II.

II.

demokrat som spør om regjeringen har forvissset seg om at de tyske permisjonstog ikke blir brukt til andre formål. Forsvarsministeren svarte bejaende, og sa at etter et par sprodte tilfelle, var bestemmelserne blitt presisert, og kontrollpersonalet forsterket. (I denne forbindelse skal vi snarest offentliggjøre en artikkel fra G.H. & S.) Lokalnytt: Redaktør Gunnar Larsen i Dagbladet skulde løslates fra Grini idag, og journalist Borgen skal også løslates. Med stor sorg ser vi i avisene idag at de 5 norske patrioter som vi for ca. 14 dager siden meldte var dømt til døden, er blitt henrettet. Vi var ganske sikre på at de vilde blitt benådet, og slaget var derfor så meget større. For å hedre disse 5 gode nordmannens minde, oppfordrer vi til en fem minutters demonstrasjon førstkomende søndag fra klokken 14,00 til klokken 14,05. Alle norske bør i disse fem minutter holde seg borte fra gater, restauranter og andre offentlige steder. De som er nødt til å være ute, kan stoppe opp i demonstrasjonstiden. Andre former bør ikke demonstrasjonen få, da den ikke er ment som noen provokasjon. Vi oppfordrer alle våre leseere til å sørge for at flest mulig får vite om demonstrasjonen.

Vi avslutter idag artikkelen "Bakom järnridon".

I et hjem som på forhånd var sterkt hjemsekt, og hvor man levde på radiokontakten over havet, for det var det eneste som bandt dem sammen med deres nærmeste, der reiste den eldre mannen seg etter høytideligheten i London, gikk stille bort og tok radioapparatet, åpnet vinduet og kastet det ned på gaten fra 3dje etasje. Slik er stemningen i Norge idag.

Imidlertid fortsetter programmet. Standretten arbeider, og hver dag fører med seg nye ofre. De boyer ryggen og tar imot slagene, men de kan ikke knekke oss. Med et litt smaleende konstaterer vi hvor vel forberedt slaget mot organisasjonene var, og hvor grundig de gjør sine saker. Alt sopes med i malstrommen, fra Universitet og avisene, og helt ned til de blåcyte guttene og pikene i speiderdrakter. Quisling-myndighetene overtar ikke alt, men de kan ikke holde det ved liv. Det greier de ikke. En av de største Oslo-avisene mistet på en dag - onsdag den 10. september - 12 tusen abonnenter.

Det er rolig på arbeidsplassene igjen. Det er riktig. Arbeiderne møter opp til vanlig tid. Man ser ikke mange bevebnede vakter, men man vet at maskinene ligger klare i kasernene. Her og der forsøker man å holde et slags fagforeningsmøte, men det går som regel ikke. Nu viser det seg hvad Nasjonal Samlings fagforeningsseller skal brukes til. Det er de som står bak arrestasjonene på arbeidsplassene, og det er de som idag forsøker å gripe inn når det reiser seg stemmer for å forsøke å trosse forbudet mot å gå ut av organisasjonene. Tusenvis av arbeidere hadde allerede anmeldt sin utredelse da det ble etablert kontingentstreik for undtagelsestilstanden kom. Da postverket etter myndigheternes ordre nektes å ekspedere skriftlige oppsigelser av medlemskapet, gikk arbeiderne personlig opp på sine resp. avdelings- og forbundskontorer og leverte sin skrivelse. Det er det slutt med. Bak maskinene biter arbeiderne tennene sammen. Ingen overlede skritt som kan gi myndighetene anledning til fortsettelse. Men mann og mann imellom diskuterer situasjonen. På en eller annen måte SKAL fagforeningsapparatet gjøres ubrukbart i myndighetene hender..... Natten over Oslo er "spesielt dyster". Slutt.

Avisen fortsetter å komme ut hver dag med nyhetene fra London og Sverige. Spre nyhetene mest mulig ut blandt norske, og husk på aldri å nevne navn i forbindelse med avisene. Når man ingen ting vet, er det vanskelig å forsnakke seg. Alle får avisene i posten, og kan selvsagt ikke gardere seg mot det. HUSK JULEINNSAMLINGEN.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 72.

27. november 1941:

LONDON-NYTT

780

Mappe 9
1. avg. 72
Eksp. 41

Den viktigste begivenhet i Libya er at forsvarerne av Tobruk har fått kontakten med de britiske hovedstyrker som har vært i ustanselige kamper i det store slaget ved Sidi Reseg. Dette sted har for øvrig engelskmennene nå erobret for annen gang idet de tok det første gang rett etter felttoget begynte, men tyskerne tok dey tilbake og beholdt det altså en ganske kort stund. New Zeelands tropper har erobret Bir el Hamid som de tok i morges. De har også tatt El Buda som ligger 6 km. nordvest for Sidi Reseg. Den tyske kolonne som trengte seg over den Egyptiske grensen er blitt splittet opp i mange småstyrker som nå blir jaget av britiske armerte avdelinger på begge sider av grensen. Disse tyske styrker oppnådde ikke sin hensikt som var å avlede de britiske troppene fra hovedslaget lenger vest. Solum er innesluttet av engelskmennene og britiske tropper rykker fram nordover mot Bardia-området.

På østfronten fortsetter de voldsomme kampene i sterke kulde rundt Moskva. Tyskerne har fremdeles store tap. Tyskerne har fått inn veldige styrker ved Wolokolamsk hvor stillingen for russerne er alværlig, men kampmoralen er ubrutt. Tyskerne har erobret Wenow 40 km. nord-øst for Tula. Et dette avsnitt pågår forbitrede kamper og tyskerne trekker seg nordover mot Moskva, og også vestover i et forsøk på å omringe Tula. I Rostow-ø rådet her russerne sprengt flere store tyske avdelinger og tyskerne har her tapt 10.000 drepte og sårede, 50 panservogner og 130 kanoner. Også på Leningradfronten har russerne fremgang.

En stor styrke britiske bombefly angrep i natt Emden, andre steder i nordvest Tyskland samt havneanleggene i Ostende. Det var ikke mange tyske fly over England i natt. Et ble skutt ned.

60 timer etter at amerikanske bombefly er levert i Canada er de fremme i England. 4-meters amerikanske bombefly krysser stadig Atlantern og utfører patrulje og konvoy-tjeneste. Det er nå snakk om å sende amerikanske jagerfly via New Foundland, Gronland og Island til England. På 12 måneder har den amerikanske flåte fått en tilvekst på 214 skip. 968 skip er nesten ferdige og innen utgangen av året vil Amerika ha den største krigsflåte historien har hørt om. De nevnte tall omfatter ikke løs mindre skip som allerede er i tjeneste og som er bygget i år.

Oberst Knox har nå et hakekors-flagg hengende på kontoret. Det er det første hakekors-flagg den amerikanske marine har erobret og det ble tatt fra det tyske skip som forsøkte å undslippe ved å kamuflere seg som amerikansk båt.

Stemmen fra London talte i kveld om de henrettede: Direktør ROLF LEA, Hovik, telegrafist SIGURD JOHANNESEN, Oslo, kjøpmann TØNNES WINTHER, Osb, advokat HARALD TORSVIK, Ålesund, og politibetjent KARL ERIKSEN, Ålesund. Stemmen sa at man ikke vet hvor mye sant det er i det de er dømt for, men ett vet vi, nemlig at de fällt som gode og trofaste nordmenn og deres navn vil bli husket så lenge det lever nordmenn i Norge, og de som over bloddåden vil også bli husket, og de som angå, drepte og dømte dem skal også en gang stå til ansvar. (Vi minner her om den tause demonstrasjon førstkomende søndag kl. 14,00 til 14,05. Alle nordmenn som kan skal da holde seg borte fra alle offentlige steder og gatene, og de som må være ute bør stoppe opp disse 5 minutter.)

LOKALNYTT: Vi har snakket med en tysk soldat som har vært hjemme på 3 ukers ferie. Han fortalte at han var glad over å være tilbake i Norge, for der han hadde vært i Tyskland var det vilt oppror.

Om Quislings besøk i Trondheim meldes ytterligere at en hovedport på Jernbanestasjonen, som skulle åpnes i anledning besøket var spikret så godt fast i nattes løp at den ikke lot seg åpne. En nasistkvinde som hadde hengt ut flagget allerede kvelden før hans ankomst fant det om morgenen flagget på halv stang og knuter ikke på begge sider av stanggjet, så det hverken kunne heises opp eller fires ned. Branden i tyskernes lager begynte 50 m. fra den tyske vaktpost og varte i 8 dage. Det er utlovet kr. 1.000,- i belønning for opplysninger om hvem som har satt på branden, men foreløpig har ingen FINN KAA meldt seg.

En hoy tysk offiser sa etter et selskap på Sharoya, at hvis tyskerne fikk like gode fredsvikkår som i 1918 måtte de være vel fornøyde. Mannen var lett bedugget.

På "Palmen" i Trondheim satt for ledet en tysk offiser som sa at om 2 - to - måneder skulle man få se verdenshistoriens største tilbaketog. Göteborg Handels och Sjofartstidning skriver under overskriften IDAG:

En norsk sjømann har hoppet av det tyske troppetransporttoget ved Gulbrandstorp stasjon i Halland. På "Günthersk" kalles det toget "permisjons-toget". De tyske troppene i Norge fraktes med dem. Man undres i blandt om ikke en og annen uvedkommende slang med. Uvedkommende var hver nordmann som mot sin vilje ble slept i vei til Tyskland. Når den norske sjømannen resikerte liv og lemmer med sitt sprang undres noen og hver om denne pasasjer ikke var uvedkommende.

Et forsok på å få beskjed av dem som først tok hånd om ham ga ikke noe resultat. Deres lepper fantes å være forseglet. De kunne intet meddele. Det var jo et ganske merkverdig forhold. Hvem kunne ha interesse av å de opplysninger mannen ga ikke ble spredt? Hvorfor måtte hans forklaring hemmeligholdes?

Nå er det kommet en offisiell forklaring. Det heter at mannen var på vei til Hamburg for å mønstre på et tysk skip der. De tyske marinemyndigheter hadde anvist ham å reise med "permisjontoget". Da han var knyttet til den tyske krigsmakt fikk han tillatelse til å følge med. Han fortalte ikke de svenske myndigheter, som ved grensen kontrållerer at ingen fangtransporter følger med disse tog, at han befant seg på toget mot sin vilje.

Det var ikke merkelig at han fortet den omstendigheten til grensevakten. Mannen hadde sannsynligvis mistanke om at han i så fall ville bli sendt tilbake til Norge igjen. Mistanken var naturlig, selv om den som vi hører, var grunnlos. Hans mottakelse hos det tyske Gestapo hadde sikkert blitt ganske uvennlig, hvis han var tilbakesendt dem på grunn av sin forklaring om at han ikke reiste frivillig. Sjømannen tok det sikre frem for det usikre og fulgte med toget inn i Sverige.

Særlig forelsket i utsikten til å komme ombord i båten i Hamburg, kan nordmannen ikke ha vært. De tyske marinemyndighetene sies i densvenske forklaringen å ha hatt hånd om affären. Var det et krigsskip han skulle ombord i? Det sies så uskyldig og blåcyet at "dokumenter viser at han var knyttet til den tyske krigsmakt". Han måtte vært ganske hårt "knyttet" til den. Arten av disse bånd er dunkel.

Faktum er at mannen risikerte liv og lemmer for å løse knuten. Han hoppet av toget. Han hoppet ut gjennom vinduet. En slik utvei griper man ikke til unødvendig. Mannen har også ifølge N.D.A.'s versjon vært holdt 8 måneder i konsentrasjonsleir av tyskerne, som følge av et slagsmål med en "hirdmann". Sett på bakgrunn av dette forekommer den offisielle svenske versjonen, la oss si, meningslos. Den kontroll som oves kan ikke betegnes som fyldesgjorende. Når det går så lett å bli "knyttet til den tyske krigsmakt" kan pasasjerene på "permisjontoget" bli en ganske broget skare.

Det er enfoldig å anta at personer som foretrekker å kaste seg ut gjennom vinduet på et igang-værende tog, heller enn å følge med til bestemmellessstedet, uten tvang ferdes med det toget.

Meldinger sent i kveld bringer ingen forandring i krigssituasjonen, men melder at et tysk forsyningsskip er senket utenfor Hook of Holland, og et forsyningsskip og to eskortskip ble senket utenfor den franske kyst idag. Samtidig ble to tyske jagere skutt ned. De tyske bomber som i natt 4..natt på rad har tyskerne mistet et fly av den bagatellmessige styre de har sendt over England. Fra Amerika meldes at sjansene for enighet mellom Amerika og Japan er meget små. Japan forsterker sine styrker i Indo-China.

Vi har idag fått høre om et tilfelle hvor en av våre læsere etter å ha lest avisens loper til lensmannen og leverer den. Denne fremgangsmåte er så gemen at vedkommende leser må regnes å være vel så lav som de offisielle nazistiske angivere. Han vil ha nyhetene fra London (det har han selv bedt om) men for å redde sitt eget skabbete skinn benytter han altså denne fremgangsmåten. Det kunne være fristende å offentliggjøre vedkommendes navn og adresse, men vi skal foreløpig la det være. Til orientering skal vi meddele at vi kanskje har forbindelse nettopp med den politimannen, nazist, eller gestapo en eventuell angiver henvender seg til.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

28. november 1941.
LONDON-NYTT.

Mappe 9
Ekspl. 73
Arg. 1941
O.V. Postm.

De britiske styrker som fikk kontakt med hverandre sydøst for Tobruk, kjemper seg nå vestover tross besluttet motstand. De fester teknisk på tyskerne viktigste sambandslinjer vestover og tyskerne gjør fortvilede anstrengelser for å ryste av seg det engelske presset. Øst for El Duda foregår bitter kamp. Mellom dette sted og Sidi Rezegh er det kommet til heftige sammenstøt mellom det engelske og tyske panservåpen. Den tyske kolonne som ble sendt mot den egyptiske grense, og som også rykket over grensen inn i Egypt, er nå på tilbaketog. Den er splittet opp i to avdelinger. Hovedstyrken forsøker å komme de tyske tropper i nærheten av Sidi Rezegh til undsetning. Den ene kolonne ble kraftig bombet syd for Gambuth, og angrepet av engelske styrker. Etter 2 timers kamp ble den sprett og splittet. Endel tyskere forsøkte å flykte nordvest over mot Gambuth.

Det foreligger nå endel opplysninger om den rolle den engelske marine har spilt under kampene i Libya. 24 skip er senket i Middelhavet, 4 er sannsynligvis senket og 13 er truffet av granater. En eskadre har nettopp tilbakelagt 14 hundre sjømil i Middelhavet uten å se et eneste av aksemaktenes krigsskip.

Gondar, italienernes siste skanse i Abyssinia er nå okkupert av britiske styrker. Desertører som kom for overgivelsen fortalte at før overgivelsen ville de italienske offiserer forsøke et motangrep, men soldatene nektet. Man vet ikke hvor mange fanger er tatt her, men regner vel 10 tusen, hvorav halvparten italienerne.

Den 6. tyske offensiv mot Moskva har nå vart i 11 døgn, og tyskerne presser hardt på. Kampene er alværligst nordvest for byen hvor tyskerne forsøker å avskjære jernbanen 50 km. fra Moskva. Russene yder kraftig motstand. Vest for Moskva, mellom Mozaisk og Wolokolamsk, kjemper russisk artillerie mot tyske panseravdelinger. Lenger syd forsøker tyskerne framdeles å angripe russerne i flanken ved Tula. Tyskerne er stanset i retning Stalinogorsk. Fra Lenigrad-fronten meldes om nærramper ved Tjekin. I Donetz-avsnittet har russerne kastet tyskerne ytterligere 8 km. tilbake, og det ser ut som russerne svinger i retning av det Asovskje Hav for å avskjære tyskerne ved kysten.

4 engelske flyvere i Russland har fått Lenin-ordenen for tapperhet. Dette er den høyeste russiske orden, og aldri tidligere utdelt til utlendinger.

Polens luftvåpen er nå dobbelt så stort som det var da Polen ble overfalt av tyskerne i 1939. Polen har også opprettet en mekanisert styrke i Skottland.

Hovedmålet for de engelske bombefly inatt var Düsseldorf, hvor jernbaner og industrielle anlegg ble bombet. Dokkene i Ostende og skip i nederlandske og belgiske havner ble også angrepet. Et fly savnes. 4 tyske forsyningsskip ble senket i Nordsjøen og Kanalen igår, og 2 tyske jagere ble skutt ned. Fra disse operasjoner og bombeangrep mot Bologna savnes 3 engelske fly.

En norsk flyver er blitt wing-commander i en engelsk squadron.

En ny engelsk konvoi med tropper og materiell er kommet til Singapore.

På veien ble styrker landsatt i midt-Østen.

Den danske befolkning har vist hvad den synes om tilslutningen til anti-komintsrnpakten.

Veldig masser av studenter samlet seg på Slottsplassen, og demonstrerte utenfor den nasistiske avis, utenriksdepartementet og regjeringsbygningen. De dro i prosesjon gjennom gatene og sang "Ja, vi elsker" under hele marsjen. Prosesjonen hadde de 5 nordiske flagg i spissen, og marsjerte til Rådhusplassen, hvor politiet ikke ble herre over situasjonen for de fikk hjelp av tyskere og koller. 40 studenter ble arrestert. Om kvelden demonstrerte folk igjen, og politiet brukte da lyskastere. Ruter ble knust i masse nasistiske forretninger, og i en tysk bokhandel.

74 og 75

Mappe 9
Ekspl. 74/25
Årg. 1941
O.V. Postk.

784

1. arg.

Nr. 73.

II.

Et sted kom en tysker ut på balkonen og hilste med nasihilser, da han trodde det var en demonstrasjon mot bolsjevismen. Han trakk seg fort inn igjen da mengden kastet alt mulig rart mot ham. Hans Majestet Kongen har mottatt en skrivelse fra Statsråd hvor det står at ved kongelig resolusjon av 23. mai 1941 ble det innstiftet krigsdekorasjoner, nemlig en krigsmedalje og et krigskors. Dekorasjonene skal bæres av de som har gjort seg særlig fortjent ved militær eller sivil virksomhet under den pågående krig. Ingen kan bare disse dekorasjoner med mer rett enn H.M. Kongen, og H.K.H. Kronprins Olav, og Statsrådet anmoder derfor Kongen og Kronprinsen om å bære dekorasjonene. Statsminister Nygårdsvold har i samme anledning holdt en tale til Kongen hvor han bl. annet sier at i den stille og bitre, men virkningsfulle kamp som nordmennene hjemme fører, har de hentet seg mot og styrke i sin kjærlighet til Kongen. Han nevner at Kongen har satt alle personlige hensyn til side i kampen for Norges frigjørelse og selvstendighet, og at Kongen er det samlede merke for nordmennene. I takkhemlighet, og på det norske folks vegne ber nemheden for dekorasjonene og regjeringen Kongen og Kronprinsen å bære de først utdelte dekorasjoner, som derved vil få en stor og arefull glans i folks bevissthet. Sverige melder i aften om lokale russiske framganger på Leningrad-fronten. Napoli ble kraftig bombet igår, og Roma innrommer betydelig skade. De amerikanske styrker i Honolulu er i alarmtilstand, og er utsatt som vakter ved mange store bygninger, broer og andre steder.

Vi har motatt et meget pent dikt i anledning vår juleinnsamling, men så gjerne vi vilde, tillater ikke plassen å offentliggjøre det. Vi skal imidlertid gjengi et P.S. som fulgte med diktet: "L-N vil etter beste evne hjelpe våre ulykkelige. Husk juleinnsamlingen til skutte og arresterte nordmanns etterlatte. Gi hva du kan, og sett igang innsamling blandt dine venner. Men vær forsiktig. Bruk ikke samlelister, og nevn aldri hvem som har gitt penger."

I det svenske magasin "Nu" finner vi følgende: "Motsetningene mellom nordmennene og okkupasjonsmakten er like skarpe som tidligere, og det går knapt noen dag uten meddelelse om nye sammenstøt med påfølgende strenge straffer. Særskilt kritisk synes nå situasjonen være i trakten rundt Ålesund på den norske vestkyst. Befolkningen beskylles for å ha utført skade på tyske befestningsanlegg og det har allerede vært foretatt massearrestasjoner. I de tilfeller det er barn som er anklaget for skaden blir dog ikke disse ført til konsentrasjonsleirene, men det er foreldrene som ifølge nazistiske bestemmelser er ansvarlige. "Ifølge tyske lov", heter det, "er det ingen undksyldning at foreldrene ikke har sett hva deres barn gjør.".....
HUSK DEMONSTRASJONEN I ANL. DE SISTE HENRETELSE. ALLE NORDMENN MÅ HOLDE SEG BORTE FRA GATER OG OFFENTLIGE STEDER SØNDAG FK. KL. 14 TIL 14.05 MÅ DE VÆRE UTE SÅ STOPP OPP DISSE 5 MINUTTER.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 74.

29. november 1941.
LONDON-NYTT,

Russerne har vunnet en stor seir: Tyskerne har måttet trekke seg ut av Rostow. Det tyske kommunike idag innrømmer at tyskerne har måttet trekke seg tilbake. Som grunn for retreten anfører tyskerne at tyske styrker stadig har vært utsatt for angrep av russiske guerillatropper. Den virkelige grunn er imidlertid at marsjal Timoschenko hadde samlet nye store trøppestyrker, så tyskerne av den grunn måtte trekke seg tilbake - ist oppgis hele 105 km. Den heftige motstand av de russiske tropene i Sebastopol, og de øvrige befestede steder på Krim, hadde også bidratt til å svekke den tyske angrepskraft, og så edes gjøre stillingen vanskelig for dem. Hermed har tyskerne foreløbig måttet oppgi sitt håp om en hurtig frammarsj mot Kaukasus og oljekildene der. På Moskva-fronten gjør tyskerne fortvilede forsøk på å rykke framover. En kile som det hadde lykkes tyskerne under deres angrep nordvest for Moskva å anbringe i de russiske linjer, er russerne nu iferd med å jevne ut. Russerne har gjenvunnet en rekke viktige steder, og påfører tyskerne store tap. Tyskerne har på Moskva-fronten ikke greid å trenge gjennom de russiske forsvarslinjer ~~MAXIMOVSKY-FRONTEN~~ i noen større mengde.

2 britiske undervannsbåter har senket 8 av 14 tyske skip som var på vei til Murmaniskfronten med tilførsler. Heftige kamper pågår i den nordafrikanske orken øst og vest for Sidi Rezegh. Ved Tobruk har de britiske besettelsestropper i forbindelse med de britiske styrker utenfor, utvidet den korridor som det hadde lykkes dem å tilkjempe seg for noen dager siden for å oppnå forbindelse mellom den innesluttede besetning og de framrykkende britiske styrker. Natt til fredag ble Napoli angrepet i 3 timer av britiske bombefly. Jernbanestasjonen, oljetanker og havneanlegg ble rammet. Også Sicilia ble bombet. Fra disse tokter vendte 7 britiske fly ikke tilbake. En tysk jager ble skutt ned i luftkamp, og mange ble ødelagt på bakken. Sjefen for den jugoslaviske arme har sendt et hilsningstelegram til den tapre besetning i Tobruk.

Fra Ankara meldes at tyske tropper i stort antall fra forskjellige kanter av Europa blir samlet i havner i Hellas og Italia, for å sendes over som forsterkninger til de tyske og italienske tropper i nord-Afrika. Det ansees imidlertid som tvilsomt om disse tropene vil nå fram, da britiske krigsfartzyer patruljerer farvannene.

U.S.A.'s utenriksminister, Cordell Hull, feller en skarp dom over Finlands og Danmarks undertegnelse av antikominternpakten. Han erklarer at disse to land nu trekkes på slepetau av Tyskland. Forholdet mellom U.S.A. og Japan blir stadig mer spent og synes nu temmelig nær bristepunktet. Betegnende er hva haliomannen i Tokio nettop uttalte: "U.S.A. har nu ansvar for hva som vil skje." Burma-veien sies å være blitt bombardert av japanske fly. Japan har øket sin militære aktivitet i Indo-Kina. Reuter meddeler at Japan nu har 50-60 tusen mann i Indo-Kina. Japanske forberedelser til krigshandlinger i Indo-Kina fortsetter.

Lokalnytt: Nasjonalhjelpen i Vestfold har fått inn følgende bidrag: Fra Sem Kommune kr. 500,00, fra private ved innsamling kr. 27,00. Igår ble 5 nordmenn domt ved krigsrett, og fikk tukthus inntil 5 år. De norske piker som er ansatt ved Fornebo, legeundersøkes hver 3dje ukе.

Den nye direktør ved kretsfengslet i Aakerbergvær, er politibetjent Trogstad. Det må i sannhet stå dårlig til med N.S. når pol'ti Trogstad må brukes i en såvidt krevende stilling.

Om noen av våre leseere skulle bli spurta om de kan tenke seg hvem som sender dem avisene, må de ikke la seg presse til å framsette noen formodning. Avisen kommer i posten - dermed er alt sagt. Navn og adresse finner vi i adresseboken.

Fristen for juleinnsamlingen er på anmodning forlenget til 15. desember.
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

30. november 1941.
LONDON-NYTT.

I Libya fortsetter det store tankslag øst for Sidi Rezegh. 2 tyske panserdivisjoner og den italienske divisjon Ariete har forsøkt å bryte seg igjennom på engelskmennenes vestre flanke, men engelske pansertroppene som befant seg nordvest for grensen rykket til undsetning og stoppet fiendens framrykning. Blandt de tyske fanger som er tatt er sjefen for den 21. tyske panserdivision, general Johan von Radenstein. Mekaniserte britiske styrker har nådd fram til kysten ved Syrtebukta og har dermed avskytveien og ødelagt fiendens viktigste transportvei. Mellom grensen og Sidi Rezegh rykker mekaniserte kolonner opp i de "lommer" som er igjen. Den pågående offensiv i Libye er den første offensiv mot tyske panseravdelinger. Det har vært kamper med tyske panseravdelinger i Russland, men har tyskernes motstandere vært på defensiven.

Ved Rostow fortsetter det tyske tilbaketog i uorden og russerne forfuger de flyktende tyskere. General Kleist har forlatt hovedkvarteret i Taganrog og reist til Mariopol, hvor han er mere sikker. I slaget om Rostow som varte i 3 dager mistet tyskene 5 000 mann. Innslagelsen av Rostow var høydepunktet i russernes motangrep. Russerne gikk fram over 100 km. på under en uke. Russerne gikk over elven Don og sprengte seg gjennom de tyske befestningsstillingene. General Kleists 6., 14. og 16. tankdivisjon, 60. motoriserte divisjon og SS bataljonen Viking, hvori oppstat forfolger tyskene har forsvarerne av Moskva gått til offensiv vest fra byen og har erobret 20 landsbyer. Den 297. tyske divisjon er tvunget til å gjøre helomvending og trekker seg hurtig tilbake. Den hadde 4 000 dres siven i retning Stalingorsk blir mott med kraftige russiske motangrep. Ved Klin og Wolokolamsk forsøker tyskene å drive kiler inn i russernes stillinger, men russerne har demmet opp ved energiske motangrep.

Tikwin som ligger 160 km. øst for Leningrad ved den viktige jernbanen til Wologda er evakuert av russerne.

Stalin har sendt et telegram til Lord Beaverbrook hvori han uttrykker at russerne er meget tilfreds med de engelske tanks og Hurricane-flyene. Han sier at russerne trenger alle de tanks og Hurricanefly som engelskmennene kan sende og ber Lord Beaverbrook innskrenke antallet av flytyper som blir sendt.

Statsminister Churchill fyller 67 år idag. Blandt telegrammene var et fra statsminister Nygårdsvold som uttaler at man er klar over hvor meget Churchills ledelse betyr for folkefelloppskapet, det britiske samveldet og de allierte. Han hylder ham for hans utrettelige arbeide med å forberede seieren og for hans forståelse for Norges sak.

En norsk folkeskole er opprettet i Glaskow og har 2 norske lærerinner og 22 elever, vesentlig fra Svalbard. Skolen er anlagt etter de samme prinsipper som skolene her hjemme og har fått to store klasserom ved en av Glaskows mest moderne skoler.

En klubb for de allierte sjøfolk er opprettet i Leith og har fått navn "The Seven Seas Club" (de 7 havs klubb).

Redaktør Øksnevad holdt foredrag om Churchill i tilleggsprogrammet, og sluttet med å si: "Aldri har så mange stått i så stor gjeld til EN".

Tyskerne hyldet våre siste martyrer idag ved å salutere for dem og rygatene ved fly-alarm kl. 14.05. De syns øyensynlig de av oss føreslattede 5 minutter var alt for lite.

Vi gjengir her Arthur Engbergs artikkel "J., VI ELSKER ---" i Vecko-Journalen:

Væpnene var vridd ut av deres hender. De hadde verget seg med tapperhet. Men forrederiet hadde tatt sin toll iblandt dem, hugget dem i ryggen og lammet dem selv og deres land. De var dog ikke beseiret, for deres sjel hadde ikke tatt skade. Sorg og harme fylte dem. De sleptes i smutsen, ble skjelt ut og ydmyket. Deres urgammle folkefrihet ble røvet. Deres munn ble lukket. Med sammenbitte tenner var de nødt til å bevidne volden og vilkårligheten fremført i elsket fedreland. Dypest ble de dog krenket av egne landsmenns trøsteshet. Forrederne ble tillatt å etablere seg som

Mappe 9
Ekspl. 76
Arg. 1941
1. årgang Part 1

2. Desember 1941.

LONDON - NYTT (Bymisjon ren).

LIBYA. Det pågår et stort tankslag sør for Tobruk og engelskmennene forsøker å få opprette forbannelsen mellom styrken i Tobruk og hovedstyrken i Sidi Rezegh-området. Denne ble brutt igår da tyskerne satte inn alle sine tanks og annet materiell og gråide å bryte forbannelsen. Dette foregikk på en relativ kort front, den sikkert Tobruk-korridoren. Avskjæringen foregikk på den måte at de tyske styrker som kom syd for Tobruk nådde den styrke som kom fra sydvest. Indiske tropper har ved grensen til Egypt tatt 500 tyske og 400 italienske fanger. I London idag sa statsminister Churchill at kampen i Libya vil bli avgjort av språsmålet og forsyninger og forsterknings. Fra Stockholm meldtes senere at forbannelsen mellom Tobruk og hovedstyrken er intakt.

Den tyske armé som ble jaget ut av Rostow for 5 dage siden er fremdeles på flukt vestover, men det er visse tegn som tyder på at den nå forsøker å stoppe opp. Øyenvisiner forteller nå at der hvor tyskerne har trukket seg tilbake etter sitt første store nederlag tillands, er jorden strødd med døde tyskere, tanks, kanoner og rifler i uoverskuelige mengder. Det melles at tyskerne til å begynne med flyktet vilt og skyndsomt. I slaget om Moskva melles at tyskerne har tapt terrenge både i nord og sør. Engelske tanks hamrer løs på tyskerne ved Klin. Ved russiske motangrep på Moskva-fronten har russerne erobret mange tyske stillinger. Offensiven mot Moskva (den 6te), har nå vart i 13 døgn og tyskerne kan ikke vise annet resultat enn uhyre tap. Fra Leningradfronten er intet å melle, heller ikke fra de andre frontavsnitt i Russland.

Engelske fly bombet inatt Kristiansund havn. Et skip ble senket og bomber eksploderte blant skipene som lå ved kaia. Ingen britiske fly savnes.

Grev Reventlow, den danske minister i London, har tatt avstand fra den danske regjerings tilslutning til antikomintern-pekten og meddelt at han ikke lenger tar imot ordrer fra den danske regjeringen.

Den engelske presse forlanner nå slutt på appeasement-politikken overfor Finland og mener at det er uunngåelig at England erklærer Finland krig såfremt Finland fortsetter krigen mot Russland. Amerika holdes noe underrettet om tingenes utvikling og de skritt som England foretar seg er i full forståelse med U.S.A..

En britisk flotille er kommet til Singapore, bl.a. slagskipet Prince of Wales.

Det engelske hjemmevern består nå av 1,7 million mann, fullt trenet og første klasses utrustet.

Det har vært en feil i den norske rasjonering at hårdt arbeidende ikke har fått større rasjoner enn ikke arbeidende - at kjøtt f.eks. ikke har fått til de norske arbeidere istedet for i tyske struper.

Et japansk skip er gått fra Bangkok med 16 japanere som berant seg i Thailand.

Et tysk sjøfly var idag inne over Skånes sydkyst. Det ble beskutt og vendte. LOKALT: På Akershus festning er en major dørralert til mørk soliat: Majorren lot sin oppåsere trekke på seg hanskene, men da han ikke "jorde" det til den høye herres tilfretshet sparket samme høye herre ham i maven så han fikk hull på bukhinnen og døde. (Harald Hansen i Skien ble skutt for å ha sørget en tysk soldat litt).

Hirden var skuddet i nordmarka og rev nisseluer av unne piker. En hirdlommel rev luen av en pike, men hun hadde satt to nåler i kors i toppen av luene og koset seg rik over resultatet. En annen hirdlutt fikk herlig pryl av en jossing da førstnevnte tok luau av sistnevntes dame.

En tysk offiser rendte forleden i slottsparken rett på en nordmann og brukte i den anledningen volison kjeft. Nordmannen sa det var like meget tyskerens feil, og fikk følgende svar: "Hva som er min feil blir min sak, men det som er Barnesfeil skal ikke bli om undskyldning for". Da nordmannen tenkte at en får bruke vettet den som har det, ba han om undskyldning.

Igår morges klokken 5.30 besynte 700 politimenn og 350 hirdlutter husundersökelse i norske hjem. Det ble lett etter matvarer, radio, våpen og ammunisjon - og dessverre hadde de i noen tilfeller hellt med seg og fant både våpen og radioer. Imidlertid var det maten som interesserte mest